

S dřravou botou Hardangerviddou

Norsko 2022

Tento cestopis věnuji pracovníkům Masarykova onkologického ústavu, kteří se v roce 2021 postarali o to, aby se Luboš dokázal poprat se zhoubným onemocněním. Záměrně se vyhýbám termínu „porazit rakovinu“, protože nad nádorem se zvítězit nedá, je ale možné uhrát dlouhodobou remízu, odborníky nazývanou remise nemoci, během níž má člověk šanci zahynout jiným způsobem, jako třeba rukou manželky, nebo tím, co ona vymyslí.

Ještě jednou děkuji všem zainteresovaným, nebýt nich, už by se tady Luboš nejspíše nevyskytoval.

Zdroje informací

Wikipedie

Miroslav Málek – Hory Norska

informační brožury z Rjukanu a Geilo

Kapitola první

Přípravy

Kam s námi? Přece na Sever!

Po tříleté pauze, věnované nejenom covidovému šílenství se zákazem cestování, nýbrž i nepatrné restituci a opravě našich tělesných schránek, spočívající v banální operaci typu částečná amputace konečnicku z důvodu rakoviny, nastal čas odfrčet opět směrem na milovaný Sever. Úmyslně píšu Sever s velkým S, jelikož to pro nás není jen světová strana, to by bylo písmeno „s“ malým, nýbrž oblast, přiléhající k polárnímu kruhu. Prostě subarktické pásmo si získalo naše srdce už před mnoha lety a rádi se tam vždy vracíme.

Protože 2020 nám druhou výpravu do Grónska zhatil koronavirus, kdy naštěstí se nám z více než půl roku dopředu kupovaných letenek vrátilo 90% částky, a 2021 pro změnu sešlo z měsíc dopředu objednaných letenek den před jejich finálním pořízením, jsme letos už raději nic neplánovali a ani se v podstatě netěšili.

Uznávám sice, že loni, kdy jsme místo do Švédska valili na onkologii, to též mělo

určité grády, ale do budoucna se o podobný zážitek ráda nechám připravit. Ovšem na druhou stranu, alespoň díky této zkušenosti vím, proč se robot, který se Lubošovi hrabal v útrokách, jmenuje zrovna Da Vinci, a ne třeba Pepa Druhý.

Jelikož jsem do poslední chvíle ani nedoufala, že se někam za hranice nejenom všedních dnů dostaneme, volba padla na trek, který jsem měla v záloze v policice „must visit,“ aneb jak říkáme my angličtináři „jednou se tam vypravím“. Jednalo se o přechod náhorní plošiny Hardangervidda, kdy jsem z tepla domova a bezpečí PC zvolila začátek a konec, ty na mapě na internetu náhodně pospojovala, čímž vznikl plán. Tot' vše, žádné větší přípravy typu nekonečného googlování a shánění si informací na webu. Ze skříně jsem vyhrabala před dvěma lety kupovanou expediční stravu, povyhazovala prošlou/ naštěstí se jednalo jediný kus/, a tím jsem chystání na výpravu považovala za ukončené.

Den -2., pátek 26.8.

Dnešní den v časové ose

- 5,30 budík, zvoní poprvé
- 5,35 druhé zvonění budíku
- 5,40 píp, pííp, píííp, prásk do řinčící krabičky, přemlouvám se a vstávám
- 5,45 mám chuť poslat sestřičce laškovnou SMS, že kašlu na práci a zůstávám doma
- 5,50 odcházím
- 7,20 příjezd do práce, až do šatny slyším hlasy té asi stovky pacientů, kteří na mě čekají
- 7,30 rozrazím nadšeně dveře ordinace, a mám chuť zařvat "To nás dnes čeká krásný den"
- 7,35 zjišťuji, že mi nenajel počítač
- 7,40 plazím se po zemi ve snaze zkontrolovat všechny kabely
- 7,45 v čekárně to vře a já uvažuji tam vejít a zeptat se, zda někdo z pacientů nerozumí počítačům
- 7,50 už jsem vyzkoušela všechny možnosti a mám chuť se oběsit na přívodní šňůře k počítači
- 7,55 dochází mi, že jestliže je technicky možné se na přívodní šňůře oběsit, je evidentně volná
- 8,00 vrazím šňůru do zásuvky a počítač najede
- 8,05 začínám ordinovat
- 8,10 sestřička se kaje, že asi šňůru vykopla smetákem při úklidu
- 8,30 mám hotového prvního pacienta, jelikož se jednalo o preventivní prohlídku
- 8,35 vchází druhý pacient, čekárna je narvaná tak, že by nepropadl špendlík
- 8,40 selhává mi tiskárna, provádím restart
- 8,45 stále běží restart
- 8,50 pokračuji v práci, i druhý pacient je prohlídka
- 9,00 musím na WC, nejsem Frankenstein ani královna, i já musím občas čúrat
- 9,05 vchází třetí pacient, naštěstí to není prohlídka, nýbrž kluk s podezřením na roztroušenou sklerózu, u nějž potřebuji odběr krve na zánět
- 9,10 zasekne se kazeta přístroje, který užíváme na stanovení hladiny zánětlivých faktorů
- 9,15 píšu pacientovi naslepo antibiotika

9,20 selhává tiskárna
9,25 provádím restart
9,30 беру si čtvrtého pacienta, úraz s prasklou lebkou a krvácením do mozku
9,35 uvažuji poslat sestřičku mi koupit pyžamo, jelikož budu v ordinaci nejspíše spát
9,40 v čekárně je ticho, mé toužebné přání, že všichni utekli se nevyplnilo, jen většina pacientů samým nadáváním přišla o hlas
9,45 selhává tiskárna
9,50 provádím restart počítače, už mi to jde i poslepu
9,55 vrací se pacient z lékárny, že mnou napsaná antibiotika mají výpadek
10,00 vystavuji nový recept
10,05 selhává systém elektronických receptů
10,10 vypisuji recept ručně
10,15 konečně se to začíná hýbat a já zmenšuji počet pacientů rychlou prací
10,20 selhává tiskárna a já propukám v hlasitý smích, už je mi vše jedno
10,25 přichází šéfová, že potřebuje napsat mastičku na ekzém
10,30 šéfová se mě ptá, proč tak nadávám
10,35 vysvětluji, že mi už asi 6x selhala tiskárna, což je opravitelné pouze restartem, a kdybych nadávala, rozhodně by to vypadalo jinak
10,40 obnovuje se systém elektronických receptů
10,45 selhává tiskárna
10,50 mám chuť tiskárnu svrhnout z okna, brání mi v tom pouze fakt, že se dole nachází parkoviště, a mohla bych někomu ublížit
10,55 tlak v mém močovém měchýři narůstá do hodnoty, kterou můj svěrač tak tak zvládne
11,00 prodírám se plnou čekárnou na WC
11,05 mám silné nutkání odbočit z toalety směrem k východu ze střediska
11,10 vzdor svému nutkání zdrhnout se vracím do ordinace
11,15 nasazuji turbo tempo
11,20 selhává tiskárna
11,25 vařím si kafe
11,30 mám chuť si do kafe nalít rum

11,35 lituji, že jsem si ten rum fakt nedala
11,40 jsem holka šikovná, právě odchází poslední pacient
11,45 začínám dodělávat papírovou práci
11,50 selhává tiskárna
11,55 začínám opět přemýšlet o oběšení na přívodní šňůře od počítače
12,00 vypínám počítač a jdu na oběd

Ukažte nám všechny koše!

Jestli si myslíte, že obědem ten den blbec skončil, my se se sestřičkou najedly a vydaly se domů, šeredně se mýlíte. Po jídle totiž začalo to pravé ořechové, protože se na 12,30 objednala kontrola z hygieny. Že budou chtít vidět smlouvy o úklidu, odvozu nebezpečného a infekčního odpadu a praní prádla, jsem věděla, že nám prolezou ordinace i šatnu včetně skříní, jsem tušila, ale že si budou prohlížet všechny koše na patře, to mě ani v těch nejdivočejších snech nenapadlo. Mimo jiné jsem se po 22 letech, které na středisku působím, dozvěděla, že máme ještě jednu další místnost a v ní lednici, v níž se skladují ve speciálních kontejnerech použité jehly a stříkačky do doby, než je sjednaná firma odveze pryč. Hm, tohle vědět dřív, asi bych si tam ukládala svačinu, jelikož naše civilní lednice není nafukovací, a když se tam setká jídlo nás všech dohromady, případně nějaká ta spoluúčast od pacienta, praská chladnička ve švech. /Technická vsuvka od sestřičky. Prý bych si tam občerstvení těžko skladovala, lednice totiž není zapnutá, čehož si kontrola naštěstí nevšimla./

Mimochodem, právě zmíněná nahlášená kontrola z hygieny byla příčinou, proč mi omylem sestřička odpojila PC ze zdi. Ona totiž vytírala podlahu tak brutálně pro případ, že by chtěli dělat stěry ze země, přičemž zavadila o přívodní šňůru, a vykopla ji. Takže za dopolední stres mohou pracovníci Krajské hygienické stanice!

Zavinili navíc i další malér, a tím je ztráta Višnovského balzámu. Ten jsme totiž měli prošlý, proto jsme jej museli ukrýt tak, aby ho ani náhodou, ani cíleně neobjevili, jenže jsme to provedly tak důkladně, že jsme ho pak nemohly najít ani my, tím spíše, že zašití a následné pátrání po něm dělila právě dovolená, kdy jsme to holt zapomněly. A nenašly jsme pikslu dosud.

Z kontroly jsme vyšly se ztrátovými body. Kámen úrazu byl ten, že našich asi šest košů nestačí, protože pacient si nemůže sundat náplast po odběru krve a hodit do běžné nádoby, kam patří pouze komunální odpad, nýbrž na to musí mít zvlášť označenou nádobu. Ozřejmil se mi tak důvod, proč na onkologii měli na chodbách dvoje koše. Mohu ovšem hygienu uklidnit, že není v silách pacientů strkat čtverečky z odběru do správného koše, většina to beztak prskne do komunálního odpadu.

Kapitola druhá

Cesta

Den -1., sobota 27.8.

Nošení dříví do lesa

Nebudu zde složitě popisovat náš přesun z domova do Prahy a let do Osla, protože mi to přijde jako nošení dříví do lesa. Do Prahy na letiště jsme cestovali už tolikrát, že jsem se rozhodla Vás tohoto ušetřit, a vypíchnu zde jen heslovité zápisky tak, jak jsem si je poznamenala do deníku.

Jeden rozdíl proti cestám předchozím zde ovšem nastal. Roky předchozí jsme se snažili volný čas využít do mrtě, takže jsme se sbalili ve čtvrtek večer, v pátek po práci odjeli do Prahy, tam přespali, v sobotu odletěli a v neděli pokud možno už ukrajovali první kilometry. Letos se to změnilo, priorita byla co nejvíc si trek užít, takže jsme se na pohodu sbalili v sobotu, do Prahy odcestovali v neděli a do Osla odletěli v pondělí. Výhodu to mělo nespornou – v cílové destinaci jsme se ocitli odpočatí, nikoliv uštvaní a vystresovaní, navíc dosavadní pakování věcí po příchodu domů z hokny vytvářelo velký potenciál, že něco zapomeneme, a to přesto, že už mám vypilovaný seznam, ze kterého odškrtávám jednotlivé položky po jejich umístění do nepromokavého obalu. Bohužel, ani v tu zmíněnou sobotu se to neobešlo bez zmatků, které umíme vytvořit jenom my, takže Luboš vyhazoval věci z batohu asi 4x, aby se ujistil, že tam má opravdu všechno.

Ještě jedním aspektem se letošní chystání výbavy do Norska odlišovalo od předchozích cest. Měla jsem prostor a hlavně náladu usmažit z asi ¾ kila krůtího masa řízky na cestu, nepočítala jsem ovšem s tím, že je všechny sežereme ještě ten den.

Den 0, neděle 28.8.

Střípky pražské

Při balení v hotelu na letovou konfiguraci jsem zjistila, že omylem mám s sebou dvě buzoly, starou, kupovanou ve Finsku 2018, a novou, kupovanou v Decathlonu asi před měsícem.

Mám stejný počet respirátorů jako kalhotek, tedy pět kusů.

Zbyly nám nějaké topinky. Luboš plánuje si je sbalit a na letišti je pěkně namazat česnekem a popapat.

Vyprala jsem si kalhotky. Jestli mi do rána neuschnou, obleču si je vlhké, a budu smrdět jak mokrá ovce, jelikož jsou vyrobeny z merina.

Opět nemám příručně hřebínek, ten se nachází v zabaleném kokonu, určeném k odbavení. Luboš mě právě uklidnil, že u mě není rozdíl mezi učesanou a neučesanou verzí. Já jej ubezpečila, že velmi riskuje, třeba nůž mezi žebry.

Luboš si po narvání batohů do odpadkových pytlů a omotání izolepou vzpomněl, že si ve vrchlíku zapomněl žvýkačky, jimiž si chtěl vyčistit zuby.

Zjistila jsem, že příkaz "nebal batohy moc složitě, ať nemáme v Oslu problém s vykucháním," se minul účinkem, protože prý kdybych mu vysvětlila, že vše konáme z důvodu rychlosti přesunu v cílové destinaci z letiště na vlak, vzal by to v úvahu.

Den 1., pondělí 29.8.

Ranní střípky

Kalhotky mi dle tušení neuschly. Abych nebyla za smrdutého přežvýkavce, dosušila jsem si je fénem. Buď se mi v rámci této procedury smrskly, nebo mi přes noc narostla prdel.

Večerní konzumace topinek s česnekem a popíjení burčáku způsobily v pokoji dost výrazný odér. Naštěstí v hotelu Krystal v Praze nemají detektory plynů.

Na snídani se Luboš přežral tak, že se dokoulel do pokoje, a teď tu na posteli funí. Zeptal se mě, zda se mu to už někdy v minulosti stalo. Sdělila jsem mu, že ano, pokaždé.

Ve výtahu chybí jednička. Kdyby třináctka, jako třeba v letadle z pověřčivých důvodů, budiž, ale proč by v ubytovacím zařízení mělo chybět první patro?

Rychlé střípky, psáno za letu

Svačinu na cestu - topinky z hotelu - Luboš zabalil do sáčků na vložky, sebraných na pokoji.

Nepoužitých. Vzít si na podobný účel nepoužitý blicí pytlík z letadla jsem mu zakázala.

Naštvaná pracovnice přepážky na odbavení je horší než rozružený Tyranosaurus Rex nebo terorista, navíc s teroristou se dá vyjednávat.

K odbavení dáváme trapných 16 kilo každý. Luboš prohlásil, že v tom případě jeho palubní zavazadlo váží 9 kilo.

Že jsem musela zout pohory a ty jely samostatně rentgenem a následně detektorem na výbušniny chápu, jejich odér by spolehlivě zabil celou posádku, ovšem proč totéž musela podstoupit jakási elegantní dáma na jehlových podpatcích, mi není jasné vůbec. Asi se ostražila bála, že napadne pilota podpatkem.

V podstatě letíme do Norska za teplem. V Oslu hlásí 12 stupňů, kdežto na Tenerife na Kanárech pouhé čtyři stupně.

Topinky jsme si rozbalili v letadle a sežrali. Koupila jsem k nim paštiku, která se díky absenci nože dala rozetřít pouze pomocí prstů. Jako další možnost už zbýval pouze zubní kartáček.

Střípky psané v buse

Ještě na letišti v Praze jsem v dobré víře, že kráčím na WC, vešla do otevřených dveří, ze kterých právě vylezly dvě letušky. Houby s octem, spletla jsem se, jednalo se o prostory pro posádku, ta správná futra se nacházela hned vedle. No co, aspoň jsem vyzkoušela ostražitost pracovníků.

Ve vlaku z Osla do Kongsbergu dostal Luboš chuť na burčák. Zkazila jsem mu náladu sdělením, že si musí na tři týdny nechat zajít chuť.

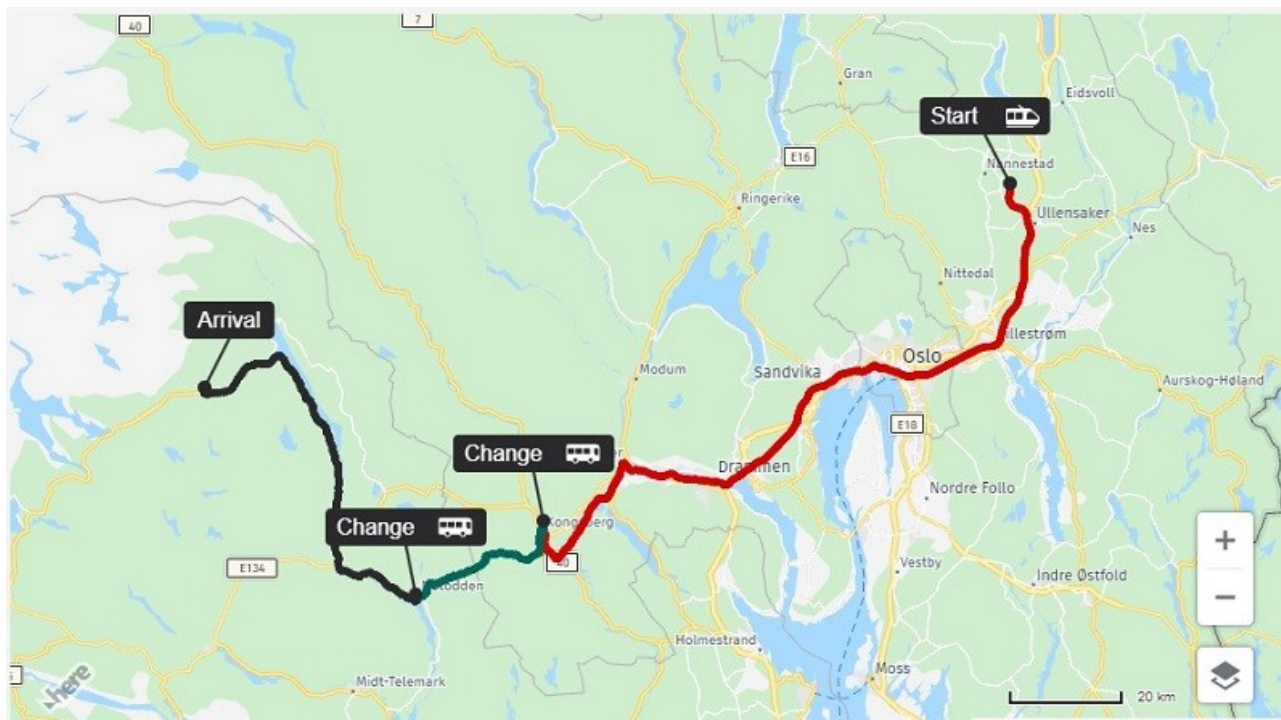
Nádraží v Kongsbergu nám silně připomínalo Žďár, včetně otevřeného bistra s kebabem, jediný rozdíl byla národnost obsluhy - Kongsbergu dominoval Ind, kdežto Vysočině Turek, jinak to díra byla úplně stejná.

Z Notoddenu do Rjukanu jsme měli taxi-bus. Jen my a řidič.

Norové jsou dbalí zásad za všech okolností, a je úplně jedno, že autobus veze pouze nás. Jednou je ve vozidle prostor pro zavazadla umístěn dole, tak tam naše zavazadla patří, i když by se batohy krásně vešly nahoru k sedadlům do prostoru pro kočárky. Asi se řidič domníval, že na nějaké zastávce přistoupí 50 turistů.

Jsme úplně pitomí, úplně jsme zasklili, že se v Norsku zálohují petky. Těch peněz, co jsme vyhodili do koše.

Právě jsem v oblasti nosohltanu zažila vjem silnější, než nejhrubější PCR test. Sežrala jsem chilli párek v rohlíku, mám pocit, že mi to vypálilo díru do jazyka, spustil se mi sopel snad až z paty, hučí mi v uších a patrně jsem oslepla. Dýchám jako v astmatickém záchvatu.

Kapitola třetí

Rjukan a Vemork

Rjukan

Rjukan je město v Norsku, administrativní centrum obce Tinn, ležící v kraji Vestfold og Telemark. Nachází se v údolí Vestfjordalen mezi jezery Møsvatn a Tinnsjø na jihovýchodním okraji náhorní plošiny Hardangervidda.

Pojmenováno bylo podle vodopádu Rjukanfossen /„Kouřící vodopád“/ ležícího západně od města. Status samostatného města obdrželo Rjukan v roce 1996. V současné době má přibližně 3500 obyvatel.

Na začátku 20. století zde firma Norsk Hydro zbudovala tehdy nejvýkonnější vodní elektrárnu, která elektřinou zásobovala továrnu na výrobu umělých hnojiv /princip výroby spočíval v zachycování dusíku ze vzduchu/. Ve třicátých letech byl proces upraven a elektrárna Vemork se stala první továrnou na těžkou vodu, která byla potřeba pro stavbu jaderného reaktoru a vývin jaderné bomby. Po obsazení Norska nacistickým Německem během druhé světové války se továrna stala cílem spojenecké operace Telemark.

Od roku 2015 je Rjukan společně s nedalekým městem Notodden a celým údolím /hydroelektrárna včetně přívodních potrubí, rozvody elektrické energie, železniční trať, továrny, obce – vše vystavěno v 1. polovině 20. století/ zapsán na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Den 1., pondělí 29.8.

V kolik otevíráte?

Náš příjezd do cílové destinace naší cesty a zároveň počáteční našeho pěšího putování proběhl večer v 21. hodin. Ubytovali jsme se v kempu Rjukan Hytteby v předem domluvené chatce, shodili batohy a vrhli se do víru velkoměsta, pardon zdejší osady. K našemu nesmírnému údivu se asi 1,5 km odtud nacházel ještě otevřený obchod, a to dokonce od 23. hodin, tak jsme se tam rychle vydali pořídit suroviny na zítřejší snídani.

Po cestě jsme míjeli kavárnu, takže se moje touha závisláka dostala na povrch. Musela jsem zjistit otvírací dobu, abych tam mohla zapadnout na lahodný mok, který mi tak chutná.

S majitelem jsme měli zhruba asi tak stejnou úroveň angličtiny, tedy tak excelentní, že bychom z fleku mohli opravovat chyby v proslovu královny Alžběty.

Nachytala jsem Vás, že? Náš rozhovor probíhal asi takto:

„Éééé v kolik éééé zítra éééé otevíráte?“

„V jedenáct.“

„Ehm?“

„V j-e-d-e-n-á-c-t.“

„Ehm?“

„Jedna a jedna!“

„OK.“

Jak jsem si skoro hnáty

zlámala

Jelikož jsem ještě doma naplánovala začátek treku až ve středu a na úterý návštěvu muzea bývalé hydroelektrárny na těžkou vodu, bylo nutné v Rjukanu strávit dva dny. Zarezervovala jsem nám tedy chatku a protože měsíc předem byla k mání již jen větší, ty menší nám někdo vyfoukl, nafasovali jsme patrovou budovu. Samozřejmě hned po návratu z obchodu jsem bosky, pouze v trekových ponožkách, vyšplhala po úzkých a kluzkých schodech nahoru, kde jsem se rozkoukala, a moc se mi tam zalíbilo. Při cestě dolů mi ovšem na kluzkém dřevě podjela fuska tak prudce, že jsem nepadla jen díky své rychlé reakci, kdy jsem rukou hmátla po pofidérním zábradlí. To našťastí mou váhu, byť se zapraskáním udrželo, jen se téměř vylomilo. Při této akrobatické kreaci mi luplo v

zádech, ruplo v kotníku, narazila jsem si palec a závěrem jsem si skousla jazyk, protože jsem byla více soustředěná nenechat svou tělesnou schránku letět volným pádem z metru a půl, než hlídáním své ústní dutiny. Moc nechybělo a byla bych si hnáty zlámala. Luboš na mě udiveně zíral a pak se rozhodl, že mi předvede, jak se do horního patra chodí. Nedostal se dál než do poloviny schodů. Nohy mu sklouzly po nalakovaném povrchu, zábradlí zakřupalo a on se tímto pokusem rozhodl ukončit zkoumání hořejšího podlaží. Budeme bydlet jen dole.

Tím pádem ale odpadla možnost, že bych já obývala jednu etáž a on druhou. Nezbude nám, než to spolu přežít na těch asi 20 metrech čtverečních.

Bohužel jsme to nevyhráli co se týká spaní, protože dolní podlaží nabízelo buď patrovou postel, nebo nepříliš pohodlný gauč. Zvolili jsme postel a jelikož jsem lehčí, musela jsem vzít zavděk horní pelestí. Lezlo se tam totiž po úzkém a do chodidel se zarývajícím žebříku, proti čemuž protestoval můj před chvílí podvrtnutý kotník. Věděla jsem ale, že na překážku treku to nebude. Zažila jsem podobný úraz 2017 ve Finsku při putování k nejvyšší hoře Halti, kdy s pomocí dvou ponožek, které běžně nosím a pevně utažené pohoře, vše odeznělo. Asi tak za tři týdny, což byl nyní náš plánovaný pobyt v Norsku.

Den 2., úterý 30.8.

Teskně hučí Niagara, aneb jak Luboš zbudoval nabíjecí stanici v koupelně

Hned pod okny tekla řeka Mána, která celou noc vytvářela hluk podobný zurčícímu vodopádu, a dokázala dokonce přerazit Lubošovo chrápání, což je co říct. Chvíli mi trvalo se na zvuk vody adaptovat. Někdo by mohl namítnout, že díky svému manželovi bych měla mít dobrou průpravu na hřmot a lomoz, ale opak je pravdou. Můj sluchový aparát je schopen vyfiltrovat frekvenci vyluzovanou Lubošem, ale na vše ostatní jsem citlivá.

Ráno, ještě než jsem stihla otevřít svá krásná očka a svěsit ladné nožky přes pelest horní postele, Luboš už pobíhal po apartmánu. Těšila jsem se, že připravuje snídaňku, a já tak vstanu k hotovému.

Houby s octem, on jen postupně nosil k jediné volné zásuvce, a to do koupelny, všechnu svou elektroniku, což obnášelo powerbanku, baterii do kamery a mobil. Aby se vyhnul tomu, že na umyvadlo stříká voda, položil své propriety na talíř, aby odizoloval od sebe navzájem mokrou desku a náchylné přístroje, zapomněl ovšem, že jeho manželka je schopná kolem sebe cákat tekutou sloučeninu vodíku a kyslíku kdykoliv si myje zuby či provádí

jinou činnost, nezbytnou k čištění tělesné schránky. No co, aspoň jsem otestovala voděodolnost jeho výbavy. Na treku ji určitě bude používat za všelijakého počasí, takže musí snést jakékoliv podmínky. Jen si nejsem jistá, zda ta zubní pasta, která mi na jeho mobil prskla, hrozí i v divočině.

Norka na kole v péřovce a sandálech

Náš cíl - Vemork – ležel asi 6 km daleko od Rjukanu, takže jsme vyhodnotili, že budeme šetřit nohy, a vydáme se tam busem. Při cestě na autobusovou zastávku drobně mrholilo. Kolem nás ležérním tempem projela Norka na kole, oděná do péřovky, a obutá do sandálů. Podivil se tomu i Luboš, který běžně sandály shazuje, až když se objeví sníh.

Autobusovou zastávku jsme poznali jen díky tomu, že jsme na tom kusu chodníku včera večer vystupovali. Tak nějak jsme logicky usoudili, že odkud jinudy to jet nemůže, autobus ovšem stále nikde, a to ani po uplynutí akademické čtvrt hodiny. Když už jsme panikařili, zjevil se vůz, který nás naložil. Opět to vypadalo na osamocenou cestu, protože svým nástupem do busu jsme ztrojnásobili počet osob v něm.

Řidiče jsem ovšem brutálně zaskočila požadavkem „Váer“. Tvrdil, že tam nejede, já t'ukala prstem na lístek, jehož PDF podobu jsem mu ukazovala na mobilu. Nakonec ochotně vystrchal odkudsi jízdní řád, dlouze do něj hleděl a něco si dumal pod vousy, které neměl, aby nakonec prohlásil, že tam vlastně míří a dokonce tam má konečnou. Nemuseli jsme si tím pádem hlídat zastávky, protože až bus nikam dál nepojede, ocitneme se na místě. Doteď nevím, zda se stanice neoficiálně jmenuje jinak a jejím úředním názvem jí nikdo neřekne, nebo jsem neměla vyslovovat „Váer“. Asi se to čte jinak, třeba Vár či Vér.

Jak se řidič otáčel nad propastí

Profrčeli jsme celým Rjukanem až za město, kde se tyčila lanovka, kterou se zítra hodláme nechat vyvézt na náhorní plošinu. Autobus stoupal do hor, až po několika kilometrech se zničehonic řidič začal otáčet. Za nulového provozu zablokoval oba jízdní pruhy, což nás aktuálně netrápilo. Seděli jsme vzadu a vyděšeně jsme zírali přes okna ven. Ven dolů. Dolů a dolů. On se ten magor rozhodl otočit vozidlo nad prudkým, odhadem asi stometrovým srázem! Zatím to vypadlo, že ten obrat busu nebude v podélném směru, tedy předozadně, jako spíše v točivém směru, tedy pádem do propasti. Naštěstí se zastavil o nějaké větve, jejichž stav vypovídal o tom, že takto obrací bus běžně. Než jsme se stihli vzpamatovat z nenadálého šoku, vracel se bus dolů do Rjukanu. Luboš zakřičel a vyběhl k řidiči. Ten se lekl, nadskočil metr dvacet a s hrůzou v očích nám sdělil, že na nás úplně zapomněl a že do Váeru nikdy turisty nemívá, takže mu nedošlo, že na konečné bude někdo vystupovat. Nabídl nám ale, že s námi nacouvá zpět, abychom to nemuseli šlapat pěšky. Jednohlasně jsme mu vřele poděkovali, že ne, nemusí, jsme mu moc vděční, ale není třeba si kvůli nám dělat zbytečnou zacházku, že ten kilometr nebo kolik co už s námi sjel, nestojí za řeč, a než mohl něco namítnout, drali jsme se ven. To tak, jet s ním POZADU, když vpravo od nás je ten zmíněný sráz. Na to se máme příliš rádi.

Byl jednou jeden pán

Byl jednou jeden pán s knírkem a ten se rozhodl, že si podmaní celou Evropu. Napřed zabral Sudety, pak vpadl do Polska, čímž proti sobě poštval otlého pána s doutníkem, kterému vadilo, jak obsazuje půlku Evropy, a následně si zlý pán s knírkem za cíl vybral Dánsko a Norsko. Druhá zmíněná země měla ve svém vedení jiného, taky zlého pána, který vydal svou zemi a své obyvatele tomu prvnímu pánovi. Natolik se svými činy zostudil, že jeho příjmení dodnes platí v mnoha světových jazycích jako synonymum pro kolaboranta nebo zrádce.

Po třech letech zuřícího válečného konfliktu se rozhodovalo o tom, zda svět bude pod nadvládou sebestředného knírače, či nikoliv. Kdesi v Norsku, v blízkosti velké pustiny, náhorní plošiny Hardangervidda, ležela poblíž města Rjukan hydroelektrárna. Její provoz spočíval v nadprodukcii levné elektrické energie, jenž se používala k elektrolyze vody a následné destilaci oxidu deuteria, tedy těžké vody. Vy nevíte, co je to těžká voda? Přece voda, která když Vám spadne na palec, bude to děsně bolet. Dělal jsem si srandu. Těžká voda není nic jiného, než jako obyčejná voda, sloučenina vodíku a kyslíku, jen s tím rozdílem, že zdejší vodík, nejlehčí a nejjednodušší prvek, je hamoun, který kromě standardního protonu má v jádře ještě neutron, na rozdíl od vodíku obyčejného, zvaného protium, který neutronem v jádře neoplývá. Ten rozdíl ve vlastnictví neutronu činí tyto jedince králem mezi vodíky. Má ještě hmotnějšího bráchu, který má neutrony dva, a ten s kyslíkem pro změnu vytváří supertěžkou vodu.

Těžká voda se využívá jako moderátor v jaderných reaktorech, kde zpomaluje neutrony pro udržení štěpné reakce.

Sama o sobě není nebezpečná, jen jí prosím nevypijte více než litr, a čůrejte do olověné nádoby, kterou zakopejte metr hluboko. Kecám. Pouze ve větších množstvích je zdraví škodlivá, neboť narušuje

fyzikální rovnováhu v těle a není radioaktivní.

Hrdinové z Telemarku

Zlý pán s knírkem měl kolem sebe mnoho dalších pomocníků, kteří se rozhodli použít proti zbytku světa jadernou bombu. Pro její kontrolu a usměrnění potřebovali právě těžkou vodu, která se vyráběla pouze ve Vemorku poblíž Rjukanu. I rozhodl se proto norský král, který uprchnul k přátelům, že s pomocí kamarádů otlého pána s doutníkem vyhodí do povětří hydroelektrárnu, produkující těžkou vodu. Kdyby totiž knírač a jeho přísluhovači získali těžkou vodu, mohli by sestrojít nejstrašnější zbraň na světě – atomovou bombu – a tu použít proti zbytku svobodného světa. Vypravili tedy tým, který třetí rok války přistál bombardérem na náhorní plošině Hardangervidda, ležící v kraji Telemark v Norsku, kde byli všichni pochyťáni, mučeni a následně popraveni. Druhý tým již byl lépe připraven, a čtvrtý rok války, v třesnutých mrazech se na padácích snesl z vrtulníku, kde stateční chlapíci na lyžích, brodíce se hlubokými závějemi a bičování silným větrem, dosáhli hydroelektrárny, kterou vyhodili do povětří. Zachránili tím svět před zlým pánem. I přes tento hrdinský čin se válečný konflikt vlekl ještě další dva roky, než byla říše zla poražena. Nebýt ovšem těchto statečných človíčků, miska vah by se přiklonila na stranu těch, kteří si umanuli dobýt a pokořit zbytek světa.

Zlý pán s knírem = Adolf Hitler

Zlý pán, kolaborující s Hitlerem = Vidkun Quisling

Otylý pán s doutníkem = Winston Churchill

Vemork

Vemork je název vodní elektrárny u Rjukanu v oblasti Telemark v Norsku. Byla dokončena v roce 1911 a do roku 1913 byla nejvýkonnější vodní elektrárna na světě.

Výkonná elektrárna v odlehlé oblasti byla od roku 1934 využita pro energeticky náročnou výrobu těžké vody. Tato látka je využitelná v jaderném průmyslu, včetně výroby v té době dosud nevyvinuté jaderné zbraně. Tato jediná továrna vyrábějící těžkou vodu ve velkém, se proto stala strategicky významná během závodu o výrobu jaderné zbraně po vypuknutí druhé světové války. Po okupaci

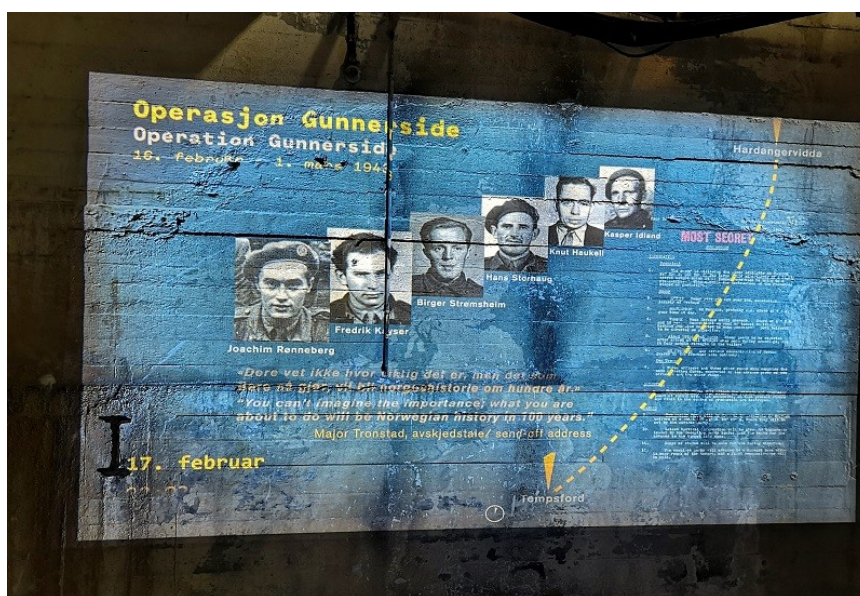
Norská vojska nacistického Německa byly na Vemork organizovány sabotážní akce, zejména operace Telemark.

Těžká voda se zde vyráběla do roku 1971. Později zde byla otevřena expozice industriálního muzea.

Boj o těžkou vodu

Kromě stoupaní zpět na konečnou autobusů nás čekal ještě výstup k bývalé hydroelektrárně Vemork, předělané na industriální muzeum. Brali jsme to zkratkou, kterou jsem pohledem do mapy vymyslela, a která by šla stručně popsat slovy „je to sice dál, ale o to horší cesta.“ Prostě místo abychom výškové metry pohodlně zdolávali po serpentinách asfaltové cesty, vláčela jsem nás špatnou stezkou plnou kořenů vhodnou tak pro kamzíky, navíc jsme vylezli NAD budovami, takže jsme se museli složitě vracet. Jediné, co mě těšilo, zatímco se na mě Luboš škaredil, byla skutečnost, že v mých stopách se vydala rodinka se dvěma pubescenty. Ti asi rodičům pěkně „poděkují“ za takový nápad. No co, aspoň se prošli pěkným lesíkem, místo aby řapali po silnici. Hned za vstupním vestibulem jsme vkráčeli do bývalé turbínové haly, kde jsme oba byli uchváteni zdejší expozicí. Já jsem si, jako správná žena, užívala technickou stránku exponátů, a zejména jsem byla fascinována představou, jak ohromně museli být před více než 100 lety tehdejší stavitelé na výši, zejména co se týká inženýrské a projektové záležitosti. Jediné, co mě mrzelo, byly zavřené obrovské kokony, v nichž se dle Luboše kdysi nacházely turbíny a nyní jsou prázdné, jinak by je vystavili otevřené.

Zhlédli jsme ještě dokumentární film o druhé skupině sabotérů /ano, tak je Norové nazývají, a jsou na ně děsně hrdí/, kteří v šílených mrazech ze základny na Hardangerviddě podnikli výsadek vůči hydroelektrárně, kterou vyhodili do povětří, aby zabránili převozu těžké vody do Německa, kde by posloužila při vývoji atomové bomby. Celá operace, která se v originále jmenuje Gunnerside, trvala skoro tři týdny, během nichž speciálně vycvičení muži spali na Hardangerviddě, a připravovali se na vhodný okamžik, kdy zaútočit.

Jak se pije kafe v turbínové hale

Jsem závislá na kávě, to klidně přiznám. Naštěstí v muzeu s něčím podobným počítali, a zbudovali velmi útulnou kavárnu s pěkným posezením. To bych ovšem nebyla já, abych nešla proti proudu. Všimla jsem si totiž, že je možné si občerstvení odnést na ochoz do turbínové haly, kde se též nacházely stolky s dokonce pohodlnějšími židlemi než v kavárně. Prosadila jsem si, že se tam usadíme, ačkoliv tam bylo zima, a linul se tudy smrad spálené kolomazi smíšené s dieselem. Luboš se ani nepokusil vzdorovat, věděl, že když si jeho manželka něco vezme do hlavy, nepohne s ní ani párem volů. Ochotně se tedy uvelebil vedle mě a já jej uplatila koláčkem. Sama jsem si pořídila toust se šunkou a sýrem, protože nic jiného nenabízeli, takže jsem jako parciální vegan, mající alergii na mléko, jedla suchý plátek se šunkou, a ten namazaný máslem plus sýr skončil u Luboše. Moje blbost, měla jsem si sbalit svačinu, ale nenapadlo mě, že budou mít tak chudý výběr. Ovšem kavárna si svůj bodový kredit u mě výrazně zvedla milým norským zvykem, kterým říkají „refill.“ Není to nic jiného, než že kávu mají v termoskách volně dostupnou u pokladny, a kdo si již zaplatil, může si přijít znovu pro nášup. Něco jako bezedný hrníček, který jako odpůrce fastfoodů neprovozují. Jelikož Luboš chuť na další kafe neměl, kdežto já jo, poslala jsem ho naplnit si jeho hrníček taky, no a obsah jsem vyzunkla. Musela jsem se totiž obětovat, z domova jsem si vezla půl litru ovesného mléka, protože černé kafe nedokážu do sebe dostat, a bylo potřeba mléko do zítřka dopít.

Těsně před odchodem jsem si ještě vymrčela suvenýr. Dělal jsem si totiž zálusku na plecháček se značkou těžké vody D20. Povedlo se mi Luboše ukecat, aniž bych mu musela vyhrožovat sexuální abstinencí na treku.

Jak jsme se svezli poštovním busem

Prostory muzea jsme využili do mrtě. Pracovník v kase, vida náš upřímný zájem o problematiku, nás ještě pustil do zatím ještě nehotové expozice, kde zanechali část továrny tak, jak ji poškodil výbuch sabotérů. Až tam jsme si uvědomili plnou sílu exploze – zející železobeton, dráty...

Nyní nás čekal obtížný úkol, a to cesta domů. Měli jsme totiž zmatek v tom, kdy vlastně bus dolů do Rjukanu jede – jiný časový údaj uváděla cedule na zastávce a jiný aplikace v mobilu, přes niž jsem lístky koupila. Stepovali jsme tam s tříminutovým předstihem dřívějšího odjezdu, ale autobus se nezjevil ani v čase pozdního. Nulový provoz dopravy nás nutil

přemýšlet nad možností, že jinak se dolů nedostaneme, než pěškobusem. Když už jsme zvažovali, že práskneme do pohor a těch šest kilometrů zkusíme zvládnout, zjevilo se žluté poštovní auto. Zkusmo jsme mávli, jako bychom ho chtěli stopnout, a ono fakt zastavilo! Sympatický černoch za volantem nám pokynul, ať nasedneme, a lámanou angličtinou jsme se domlouvali. V podstatě vše vyřešilo jediné slovo. Rjukan.

Když jsme vjížděli na začátek osady, předjeli jsme autobus. Ten, na který jsme nahoře čekali. Buďto na konečnou nezajížděl, protože přece „nikdo tam nejezdí,“ nebo odjel dřív, a my ho nestihli. Tak jako tak to bylo jedno, hlavně že jsme dorazili, aniž bychom museli mrhat vlastní svalovou silou.

Není to málo, Antone Pavloviči, aneb bude nám na přechod stačit pět tisíc Kč?

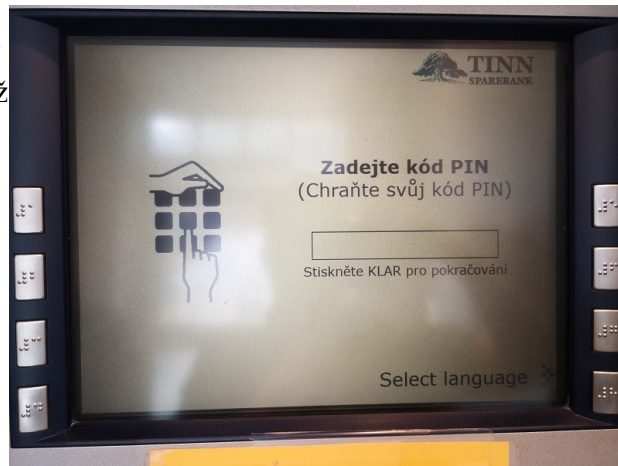
Příjemnější část dnešního dne jsme měli za sebou, a nyní nás čekaly povinnosti. První bod byla výměna peněz. Plánovali jsme Hardangerviddu přejít bez podpory, tedy se spaním ve vlastním stanu a s kompletně neseným jídlem, kdy jsme nemínili ani v nejmenším zacházet do chat, ba naopak jsme se jim chtěli vyhýbat. Potřebovali jsme ale nějakou železnou rezervu z důvodu, že může pršet, budeme ze zdravotních důvodů potřebovat zůstat pod střechem, nebo si budeme jen tak chtít zajít na čaj či kafe. No a jelikož tam nikde není signál, bylo nutné si vyměnit peníze, protože ty plastové, rozuměj platební karty, by ve srubech neakceptovali.

Protože jsme neměli vůbec žádnou představu, jakou sumu asi budeme potřebovat, skočili jsme do informačního centra a přednesli jim náš dotaz. Tam nám doporučili 100-200 NOKů na osobu na celý přechod. Nám se to zdálo málo. Rozebírali jsme to horem dolem, až jsme se nakonec usnesli na

obnose o řád vyšším. Vpadli jsme tedy do banky vyměnit eura. To jsem se ještě cítila jako dobře připravená, protože z domova jsem měla zjištěnou jejich otvírací dobu.

Samozřejmě že to dopadlo očekávaně. Banka finančním obnosem nedisponuje a nejbližší takovou instituci nalezneme... V Oslu! No tam se tedy vracet rozhodně nebudeme. Poradili nám jediný existující způsob, jak se k papírové měně dostat. Vybrat ji z bankomatu. Ač neradi, neměli jsme jinou možnost, takže jsme do krabičky narvali moji platební kartu a já si vyžádala dva tisíce NOKů, což obnáší v přepočtu asi pět tisíc korun českých, a i tak jsme se báli, zda nám to vystačí.

Už nyní mohu prozradit, jak to dopadlo. Neutratali jsme ani ň, jelikož nebylo kde. V době našeho pobytu na Hardangerviddē totiž skončila turistická sezóna a chaty byly zavřené. Tolik k informovanosti pracovníků turistického centra.

Box na sluneční plyn se šroubovacím držákem

Asi nejobtížnější na našich výpravách je sehnat plynové bomby. Ona totiž není bomba jako bomba, jak jsme už před mnoha lety zjistili, nevyplatilo se nám totiž takto jmenovat nádobu na plyn, vždy jsme všechny vyděsili, že jsme teroristé. Správný termín zní kartuše, ale to zase nyní ztroskotalo na horší jazykové vybavenosti obou stran, mé i prodavačů. Díky roomingu, kdy platí podobné podmínky pro internet jako v tuzemsku, bez problémů jsem zádrhel vyřešila tak, že jsem si na webu našla potřebný typ závitu, a na mobilu jsem fotku ukazovala. Každý z oslovených prodavačů se ovšem zasekl na značce, která byla irelevantní, důležitý byl závit, zda šroubovací, či napichovací. Nakonec jsem tedy použila překladač, a když jsem zadala do norštiny „plynová kartuše“, vyplivlo mi to „box na sluneční plyn se šroubovacím držákem.“ Hodně dlouho mi vydrželo dumání, zda se tím myslí fotony, výrony koronální plazmy, nebo něco jiného.

Bohužel obchod Kiwi kartuše nevedl, ale odkázali nás na železářství Jernia. Tam jsme k naší velké úlevě uspěli. Nabízeli jednu jedinou značku, s jediným typem závitu, a naštěstí se jednalo o kompatibilní s naším vařičem. Aspoň jsme tedy v to doufali.

Železářství, na rozdíl od obchodu Kiwi, bylo otevřeno jen ve všední dny do tuším 17. hodin, takže přiletět o víkendu a plánovat v neděli vyrazit do hor by rozhodně neklaplo, bylo by tak jako tak nutné čekat na pondělí jako na první otvírací den.

Vzali jsme dvě velké bomby, každou o váze 659 gramů, protože dle našich zkušeností by to mělo stačit na 12-14 dnů. Před třemi lety v Grónsku jsme měli ještě třetí, rezervní, a ani jsme ji nenačili. Kdyby Jernia nabízela i menší velikost, koupili bychom si ji jako zálohu, kdyby se něco pokazilo, ale k mání měli jen tyhle obří.

Budou nám ty suchary chutnat?

Pokračovali jsme v povinnostech a před námi byla ta příjemnější část, tedy pořízení proviantu. Měla jsem vytištěný seznam potravin, kupovaných v Grónsku 2019 na 14 denní přechod, a při kladení zboží do košíku jsem se ho teď do puntíku držela. Co bylo akorát tehdy, bude i nyní. Rozdíl byl pouze v tom, že díky mé před rokem zjištěné alergii na mléko jsem se musela vyvarovat sýrů, ale o to více jsem popadla salámu, ostatně podobný postup jsem uplatňovala i s dalšími ingrediencemi – hlídala jsem si, aby souhlasila celková váha, takže 100 gramů ořechů bylo nahraditelné 100 gramy sucharů a podobně.

Když jsem hodila do vozíku třetí balení sucharů, zarazil se Luboš.

„Budou nám ty suchary chutnat?“ dělal si starosti.

„Budou muset,“ opáčila jsem já.

Prásknu sem již nyní, zdalipak se nám fakt jevily jako lahodné. Ano, moc, ujížděli jsme na nich natolik, že byly na příděl. Jediný problém se vyskytl v tom, že až při otevření prvního pytlíku jsme zjistili, že se nejedná o suchary, nýbrž o krutonky do polévky. No a co, nikdo není dokonalý.

Když jsme rodině a kamarádům poslali fotku s vyskládaným nákupem, všichni šileli hrůzou, že nám uvedené množství nebude na plánovaný

přechod stačit. Já se tím zviklat nenechala a stála jsem si za svými propočty. Pokud souhlasí s tím, co jsme kupovali v Grónsku, je nyní pořízené množství adekvátní, tedy za předpokladu, že jsem neudělala tzv. Cimrmanovskou chybu spočívající v tom, že se člověk sekne o řád.

Jenom ve Skandinávii mohou být chatky osazeny topením i v srpnu

Dokvačili jsme na naše ubytko. Tam nás uvítal chlad a nevlídno, asi jako příprava na přechod Hardangerviddy. Jelikož jsme v Norsku, nezaváhali jsme, a ačkoliv právě probíhal srpen, zapnuli jsme si v chatce topení. Za chvíli tam byla teplota „já snad shodím mikinu.“

Napakovali jsme většinu výbavy do batohů, a já jsem, pamětliva situace, kdy jsme ve Finsku 2017 zapomněli všechno jídlo v lednici, vytvořila obrovskou ceduli „debile, salámy.“

Večer jsme pak věnovali zkoumáním televize. Včera jsme, díky pozdnímu příchodu, na to neměli chuť ani čas, dnes ale nastala jiná situace. Ačkoliv Luboš proklíkal všechny programy v marné snaze nalézt nějaký dokumentární ve smysluplném jazyce, nepodařilo se mu to.

„Budeme sledovat film v angličtině s norskými titulky, nebo v norštině s anglickými titulky?“

Obojí vyšlo asi tak zhruba stejně. Rozuměli jsme lautr hovno. Televizi jsme vypnuli.

Na pořad, který není o přírodě nebo technice, nejsme schopní koukat doma v češtině, natožpak cizojazyčně. Prostě na jiné než dokumentární filmy nás neužije.

Nastavila jsem budík na časnou hodinu s tím, že zítra nám vypukne to velké dobrodružství, na které jsme čekali tak dlouho. Teď jen nezaspat a nic nezapomenout. Naštěstí všude visely či ležely papírky „kartáček,“ „žrádlo“ a podobně.

Den 3, středa 31.8

Co je mokré, to je čisté

Rozhodli jsme se valit to co nejvíce nízkonákladově, takže jsme si chatku v Rjukanu zaplatili bez závěrečného úklidu, který by nás vyšel skoro jako jedna noc. Znamenalo to ale objekt po sobě vyčistit tak, jako by to provedla najatá uklízečka. Měli jsme to o to snazší, že horní patro jsme vůbec neobývali, takže jsme jeho omývání vynechali, nedovedla bych si ostatně představit, jak bych s kýblem a mokrým hadrem scházela z těch kluzkých schodů. To bych se asi dole ocitla na jediný krok.

Vojna je základ života, což Vám potvrdí každý chlap, co kdy na ní byl. Tak jako se cizí ženy při společném setkání baví o porodech, muži tak činí o povinné službě v armádě, jenom tam se totiž do života dá naučit důležitá rada – co je mokré, to je čisté. Sjeli jsme tedy veškerý povrch srubu pomocí této metody a interiéry se následně blýskaly jak psí kulky. Luboš se zálibně rozhlížel po plodech naší dřiny a prohlásil:

„Takhle uklizeno tu určitě nikdy neměli.“

Vodu z džberů jsme vylili na hlinu vedle chatky, vyždímané utěrky přehodili přes zábradlí, a byli jsme připraveni vyrazit. Těsně před odchodem jsme odnesli koš do kontejneru a klíček od chatky vhodili do schránky k tomu určené, protože recepce kempu ještě měla zavřeno.

Jak s námi řidič busu cíleně přešel

Vydali jsme se k nám již známé zastávce, kde jsme nervózně vyhlíželi autobus. Přijede či nikoliv? Na rozdíl od včerejška jsem dnes nekupovala lístky dopředu právě z důvodu, že by spoj nedorazil. K naší velké radosti se s 20ti minutovým zpožděním zjevilo oprýskané vozidlo, kde jsme nastoupením klasicky ztrojnásobili počet osob v něm. Opět jsme cestovali jen my dva a řidič. Tento spoj končil u lanovky Krossobanen, kterou jsme se hodlali vyvést na náhorní plošinu o 500 výškových metrů nahoru. Pamětlivi včerejší zkušenosti, kdy s námi řidič přešel, protože normálně k bývalé hydroelektrárně turisty nevozí, asi třikrát jsme se přeptali, jak poznáme, kdy máme vystupovat. Máme být v klidu, prý nás upozorní. Hodili jsme se tedy do pohody a sledovali jsme průjezd Rjukanem, když tu najednou se kolem nás mihl ukazatel k

lanovce, a bus pokračoval dál! Vyděšeně jsme utíkali k řidiči, který nám bodře pravil, že vidí, že jsme turisté, jdoucí natěžko, tak proč by nás nepopovezl blíž k dolní stanici lanovky, ať to nemáme tak daleko. Ok, super, ale mohl nám to říct dřív, než nám skoro způsobil menší infarkt.

Když nás vyhodil v jakési zatáčce, omluvil se nám, že dále už s námi jet nemůže, ale že se nám snažil ušetřit cenné výškové metry, co to jen šlo. Já jsem mu poděkovala, ale Luboš se děsně škaredil. Asi tak srovnatelně, jako když si já potřebuji prosadit svou, a on má jiný názor.

„To bych raději šlapal od autobusové zastávky nahoru, než přelézat debilní svodidla,“ prskal.

„Nechápu, co na tom vidíš za problém,“ opáčila jsem já, a byť obtěžkaná batohem sbaleným na přesun, nikoliv na pochod, ladně jako baletka jsem překročila svodidla. Vypadalo to, jako když neohrabaný slon přepadne přes překážku.

Zaručuji Ti, že mezi parkovištěm a lanovkou není ani jeden brod

Po mé maličkosti se k překonání svodidel přemluvil Luboš a já téměř upadla. Smíchy. Věřili byste, že on neví, jak přes ně přelézt? Zatímco já to konám stejným postupem bez ohledu na to, přes co se soukám, ať už je to padlý strom či něco jiného, vždy se u toho PŘEDKLONÍM a nohu přehazuji dozadu. Luboš tak činil naopak, zaklonil se, hodil nohu dopředu, batoh ho vzadu převážil, takže ztratil rovnováhu a samozřejmě, že jeho 150 kg váhy /on sám plus batoh/ sebou prásklo na tu stranu, odkud se snažil dostat za svodidla. Poradila jsem mu můj figl, který používám, a následně bez problémů svodidla překonal. Asi si svoje know-how nechám patentovat :-)

I když nás sympatický řidič přiblížil, jak jen to bylo možné, stále nám zbývalo velké převýšení, než se dostaneme k dolní stanici lanovky. Cestu jsme si krátili debatou, zda nebude problém, že Luboš má brodicí boty uvnitř batohu. Stále jsme totiž měli cestovní konfiguraci batohů, na trek se definitivně nabalíme až nahore.

„Zaručuji Ti, že mezi parkovištěm a lanovkou není ani jeden brod,“ děla jsem konejšivě, aniž bych pohlédla do mapy. Bylo mi nad slunce jasné, že až k lanovce vede asfaltka, a na horní stanici se nachází kavárna, v níž batohy vykucháme a znovu naplníme tak, aby se nám dobře šlapalo.

Lubošovy ťapky tam tak jako tak půjdou zvenku, protože jinak se nevejdou, a nyní zatím spočívaly vevnitř z prostého důvodu – aby při jízdě busem a lanovkou se o ně někde nezachytil.

Jak se kočce nelíbila moje čeština

Miluji zvířata, to Vám potvrdí každý, kdo mě zná. Když jsem tedy na silnici spatřila v paprscích slunce vyhřívající se kočku, přiblížila jsem se k ní a začala ji hladit. Ta mi mé mazlení opětovala jen do té doby, než jsem na ni promluvila česky. Nahrbila se, vztekle zamňoukala – být pes, řekla bych, že zavrčela – a nasupeně odkráčela. To se mám jako učit, jak se norsky řekne mňau?!

Staříčkou lanovkou jsme se vyvezli nahoru, kdy jenom kvůli nám dvěma spustili celý systém, jelikož vše funguje na principu protizávaží, a druhá, prázdná kabina nás v protisměru vyrovnávala. V kóji s námi cestoval jako obsluha hovorný mladík, divící se, že nemáme zpáteční lístek. Když jsme mu sdělili, že chceme končit 130 km odsud, vyděsil se. Lanovku ovládal pomocí páček. Miluji tyhle staré, mechanické stroje s jedinou výjimkou – když jsem zavěšená v plechové krabici třicet metrů daleko od nejbližšího povrchu Země.

Netlačil nás čas, počasí ani finance, a cíleně jsme tak na horní stanici lanovky zapadli do kavárny s nádherným výhledem na Rjukan. Ono tedy jednoho z nás tlačilo něco jiného, nechci jmenovat koho. Prostě já si k pultu šla pro kafe a Luboš kráčel na WC. I zde fungoval systém refill, kdy po zaplacení kávy si zákazník může sám zajít pro nášup, a z termosky si znovu hrnek naplní. Ukecala jsem Luboše, že i on má chuť na kafe, ačkoliv ho vlastně vůbec nechtěl, a vypila jsem i jeho příděl.

Potřebovala jsem totiž dopít ovesné mléko, víte? Měla jsem ještě dobré dvě deci v petce a nechtělo se mi s tím vláčet přes Hardangerviddu, protože mi bylo jasné, že jej nemám kde spotřebovat, když se budeme pohybovat naprosto mimo civilizaci. Vidíte, jak jsem se zase musela obětovat?

Nemělo smysl odchod

oddalovat. Po zkonsumování kávy, já tři šálky, Luboš jeden, jsme asi hodinu přebalovali batohy a poté vyrazili na dobrodružství, na které jsme se tak těšili.

Kapitola čtvrtá

Náhorní plošina Hardangervidda

Náhorní plošina Hardangervidda

Náhorní plošina Hardangervidda není pouze norská, nýbrž s největší určitostí i evropská nejrozsáhlejší horská plošina. Pokrývá oblast asi 7500 km² v nadmořské výšce 1000 – 1250 metrů.

Nachází se ve středu jižního Norska.

Celá plošina leží nad hranicí lesa a nejsou zde žádná, jinde tak hojná údolí, která obvykle dělí hory v Norsku. Jen na vnějších okrajích lze nalézt malá údolí a zalesněné kopce.

Klimaticky je velký rozdíl mezi vlhčí a teplejší západní částí plošiny a částí východní, která má méně srážek a je celkově chladnější. Na východě klesají nejnižší zimní teploty na -40°C, zatímco letní teploty vystupují občas až na +20°C. Obvyklá letní teplota je +10°C, v západní části plošiny bývá sníh i v pozdním létu.

Jámy na lapání zvěře dokazují, že lovci zde byli již v prehistorických dobách. Archeologové objevili lovecké osady s kamennými zbraněmi a 7 tisíc let stará sídliště. Dnešní turistické cesty se drží starých tras přes plošinu, po kterých putovali jezdci, volské povozy, obchodníci i vojáci mezi východním a západním Norskem. Staré stezky jsou dodnes viditelné, zvláště v morénách.

Dnes je zde kolem 1200 km značených cest a 35 chat či srubů s více než 1000 lůžky.

V roce 1981 byl ustanoven národní park Hardangervidda. Pokrývá oblast 3422 km² a jedná se největší národní park v celém Norsku.

Den 3, středa 31.8, první den treku

Luboš na Konci světa

Asi hodinu jsme pakovali naše zavazadla ze sestavy cestovní na sestavu trekovou. Znamenalo to vyndat ven trekové hole, připevnit na batoh brodicí boty, lékárníčku, mapu, hrníček z Vemorku, fotoaparát a stativ, příručně ale v batohu ponechat rukavice, léky a svačinu, no a dovnitř vrazit dokladovku ve voděodolném pytlí. Stihli jsme se u toho skoro pohádat, protože ačkoliv na letošní vandr jsem zakoupila barevně odlišené vaky pro snazší orientaci, čím je čím, Luboš měl problém rozeznat červený a modrý odstín, či si spíše zapamatovat, který patří jemu.

Kolem 12,30 jsme konečně byli hotoví a připraveni ukrajet první hardangerviddské kilometry. Nejprve samozřejmě bylo nutné provést klasický rituál, tedy foto na začátku stezky. Foto nás obou. Foto nás obou s batohy na zádech. Foto nás obou s batohy na zádech zepředu a zezadu. Trvalo nám to trapných 20 minut, což je třeba ve srovnání s Finskem 2017 pohoda, tehdy nám to zabralo hodinu. Ono to totiž obnáší shodit batohy ze zad, rozložit stativ, upnout na něj foťák, nastavit přístroj, nahodit si batohy, postavit se k ceduli, samospouští se zvěčnit, zjistit, že nám někdo vlezl do záběru či mi naopak některá končetina čouhá mimo záběr, a je tedy nutné celý proces vykonat znovu.

Luboš si poté prohlížel ceduli s nápisem Konec světa a pídil se ode mě po ujištění, že to neznamená, že dál odtud už nic neexistuje. Ubezpečila jsem jej, že kdepak, civilizaci určitě nalezneme po 130 km ve Finse, kam plánujeme za 14 dnů dojít.

První pauza po 800 metrech je i na nás moc

Nad námi se skvěla modrá obloha, takže nám nic nebránilo šlápnout do pedálů. Hlad ani žízeň jsme neměli díky nedávnému posezení v kavárně na horní stanici lanovky.

Cože jsem to napsala? Že jsme neměli žízeň? Díky panujícím vedru se nám jazyk lepil na patro, takže jsme vyhlásili picí pauzu po 800 metrech. První pauza tak brzo, to je i na nás moc, nebylo ale zbylí, jelikož já chtěla sosat čaj ze svého nového hrníčku, což obnášelo nutnost sundat ze zad batohy. Na konzumaci z víčka termosky tohle nebylo třeba provádět, to stačilo se jen zastavit, kdy Luboš z vnější kapsy mého batohu vydoloval termosku, a ve stoje se nabumbat.

Během tohoto necelého kilometru jsme potkávali davy turistů, což nás neskutečně frustrovalo. Doufala jsem, že je to dáno blízkostí lanovky a že nejdále za první chatou se jejich počet sníží. Přestávku na zavodnění jsme konali usazení na lavičce, jejíž existence mě jakožto zbytečná civilizační vymoženost prudila. Kolem nás projel na čtyřkolce nějaký údržbář a vida naše plně naložené batohy, zvedl na nás uznalý palec. To gesto nás potěšilo, nikomu jinému to neukázal. Vážil si nás. A ne, opravdu neztupořil prostředník.

K další chůzi nás donutil vítr, který po zastavení nepříjemně pronikal našimi tělesnými schránkami.

Jak se pozná, že je turista první den na treku

Víte, jak jednoduše poznáte, že turista je první, nikoliv poslední den treku? Samozřejmě se nabízí jednoduché poznávací znamení, tedy jeho oděv a přítomnost špíny na něm, případně čichový test. Když kolem něj v okruhu 100 metrů omdlévají srnky a padají ptáci z nebe, je už delší dobu na cestě.

Kromě těchto naprosto zřejmých signálů je tu třeba takový detail, že si dotyčný dokumentuje první šlápnutí a zapadnutí do bažiny. V dalším průběhu už mu nestojí za to fotit si zablácenou pohoru, ale poprvé je to

nutné zachytit. Já takto zahučela do smradlavé břečky po prvním kilometru chůze. Mimo jiné jsem si tím otestovala utažení pohor. Ano, jak máme jinou konfiguraci batohu na cestu a jinou na vandr, tak podobně to máme i u bot. V civilizaci je nosíme s povolenými šňůrkami, na pochodu utažené. Já si takto aspoň ověřila, že v kavárně jsem si je zapomněla pevně zašněrovat. No a jak jsem na to přišla? Přece tak, že mi nyní nateklo trochu smrduté hmoty k ponožce. To zase bude Luboš prskat, až budu zamazané fusky strkat do polštářku. Asi mu to budu muset zatajit. Snad to nezjistí díky oděru, který se vyřine po jejich sundání z nohou. A vůbec, co je mu do toho, když chci mít v polštáři tyto ponožky? Co když se chci nechat uspat libou vůní z bažin?

Jak jsem si koplá to hrníčku mech

Jelikož jsme snídali před několika hodinami, po dvou kilometrech jsme na pěkném výhledu do krajiny zakotvili na oběd. Tímto tempem nedojdeme do Finse ani za rok.

Jelikož na Arktidu panovalo nezvyklé vedro, rozhodli jsme se změnit stravovací režim a místo večerní expediční stravy konzumovat salám, abychom předešli jeho znehodnocení a zkažení. Stejně jsme naložili i s dnešním obědem. Usadili jsme se na pěkném kameni, já si pod zadek dala karimatku, aby se mi pozadí nikde neotlačilo, a baštili jsme salám s posledním chlebem, který nám zbyl ještě z prvního nákupu v Rjukanu. Pečivo jako takové se nám na treku neosvědčilo – těžké, objemné, náchylné na ztvrdnutí a plesnivění.

Když už jsme vyhlásili obědovou zastávku, vytasila jsem se s hrníčkem. Když jsem si ho po pár hltech položila na zem, povedlo se mi tak šikovně hrábnout nohou, že jsem si dovnitř koplá mech a při pokusu tomu zabránit mi vypadl z ruky salám. Posbírala jsem uzeninu ze země, ty největší kamínky odstranila, a následně vše zkonzumovala. Salám mi dřel mezi zuby a brousil sklovinu díky přítomnosti menších šutrů, které z koleček nešly dolů.

Tímto jsem tedy mytí zubů po jídle prohlásila za provedené.

Jak jsem byla zpocená jak prase a smradlavá jako tchoř

Na pozdní léto a zvláště na nás nezvykle panovala sterilní, modrá obloha a slunce pralo paprsky, jako by to mělo být jeho poslední záření. Mimochodem, azurové nebe bez jediného obláčku je k zlosti pro fotografa.

Díky kombinaci horka a stoupání jsem se potila jak prase a smrděla jako tchoř. A to jsme byli na cestě teprve první den! Většinou takovou pachovou stopu za sebou zanecháváme až při několikadenním putování. Moje pocení bylo umocňováno nutností mít na sobě mikinu. Jak totiž foukal vítr, nešlo šlapat jen v tričku. Luboš tedy takto oděn kráčel, ale on není normální smrtelník, on je kříženec ledního medvěda a mrože, doma nosí kraťasy a sandály, dokud nenapadne sníh.

Když už jsme se přehřívali, alespoň nás stezka odměnila absencí turistů. Opravdu stačilo poodejít několik kilometrů od lanovky a vymizeli. Aspoň že tak. Jednoho jediného jsme potkali až později odpoledne, kdy nalahko kráčel proti nám. Asi chtěl stihnout poslední kabinu dolů.

S vymizením trekařů se naopak objevily bobule. Kladli jsme si otázku, zda jsou všechny bobule v Norsku jedlé více než jednou, ale neměli jsme ji komu položit. Sbírali jsme tedy jen ty, co bezpečně poznáme, tedy borůvky.

Co se skrývá za dalším horizontem?

Nad hranicí lesa, který končil dva kilometry za horní stanicí lanovky, jsme se dostali do typické krajiny náhorní plošiny, tedy nekonečné roviny. Miluji, když mám výhled větší, než obsáhnu se svými pěti dioptriemi, takže jsem si to užívala, a těšila se, co se skrývá za dalším horizontem. K mé radosti jsem tam spatřila totéž, co dosud. Svěřila jsem se se svým nadšením Lubošovi, který je rozhodně nesdílel.

„Co by se asi tak mohlo objevit za obzorem, než furt to samé, co doteď?! Vždyť je to krajina na jedno brdo!“

„Miláčku, v tom případě se honem nauč tuto oblast milovat, jelikož nic jiného, kromě mé maličkosti, Tě dalších 130 km nečeká. A raději koukej na scénérie přírodní, než člověčí. Z toho mého ksichtu by se Ti mohlo udělat nevolno.“

„Proč jsme vůbec vyrazili sem?“

„Mám tento ráz krajiny ráda.“

Tím pádem měl Luboš jasno. Když se to Leonce líbí, bude se to líbit i jemu, a to i kdybych mu měla prdel nakopat.

Kam ukazuje červené „T“?

Všechny stezky v Norsku jsou značeny stejně, tedy flekancem červeného T, a to bez ohledu na směr a křížení. Prostě všechny cesty zde vedou do Říma, pardon do nitra Hardangerviddy. Kromě identického označení je zde další odlišnost proti našemu systému, a tím je skutečnost, že téčko je vyvedeno na skále či na místě dobré viditelnosti daleko a vysoko, ale ne vždy to znamená, že se k němu má jít, jen je tím ukázán směr. S tímto způsobem jsme se poprvé setkali před třemi lety v Grónsku.

Když jsme tedy nyní zahlédli na úbočí velký kámen a na něm T, ačkoliv vyšlapaná cestička vedla traverzem, věděli jsme, že ke kameni kráčet nemáme. Nám se ovšem líbil jako fotogenický, takže jsme k němu zamířili a já donutila Luboše na něj vylézt kvůli fotu. Ten se na něj položil a absorboval do sebe sluneční paprsky. Ačkoliv bylo horko, foukal nepříjemný vítr, který jsme vnímali, hlavně když jsme se zastavili, a negenerovali jsme teplo tělesným pohybem.

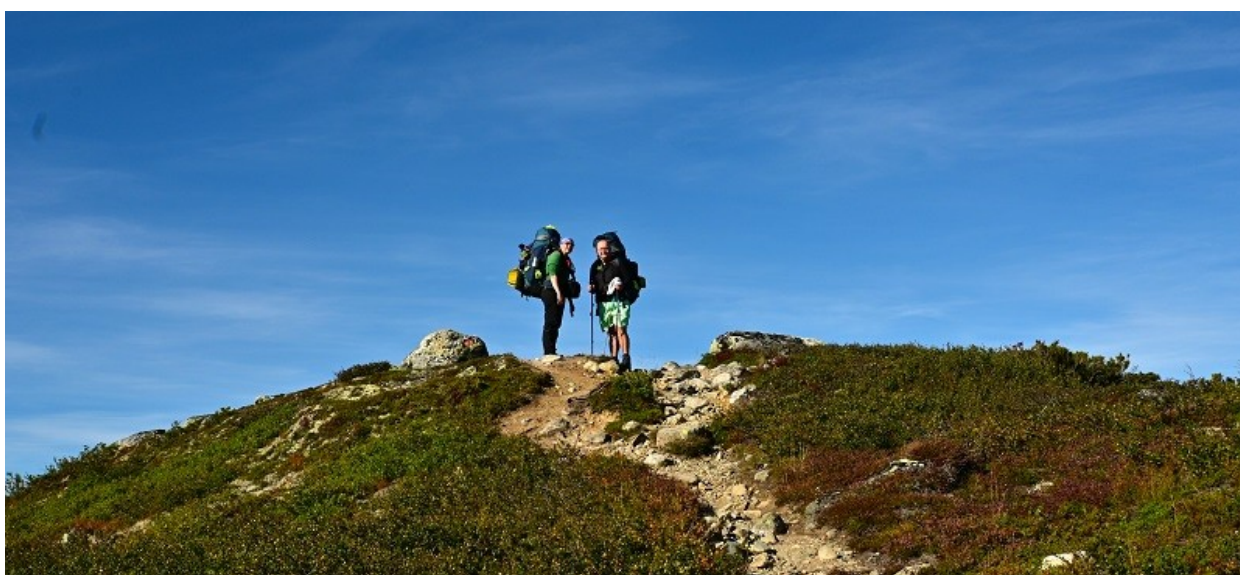
Když už jsme měli batohy ze zad, určili jsme pauzu jako svačinovou. Zatím jsme hlad neměli, ačkoliv bylo 16,30, takže jsme na na štru poseděli a popili čajík, já samozřejmě jako vždy na karimatce, abych to měla pohodlnější. To je taky výhoda pěnové karimatky upnuté zvenku, vmžiku ji z batohu sundám a není náchylná na protržení či odření. Však taky ta moje vypadá, jako kdybych se její pomocí bránila medvědímu napadení.

Příjemně napapaná jsem si plánovala nahodit, přesně řečeno Lubošem nechat nahodit batoh, když mi zrak zalétl k mým pohorám. Začíná mi degradace PU vrstvy podrážky pravé boty!

Chci pohodový trek, takže když uvidím pěkné místečko třeba v 16,30, zakotvím tam.

Vy nevíte, co to obnáší degradace PU vrstvy? To je takové to, když vyrazíte na déletrvajícím trek s ucházející podrážkou, ta se Vám začne loupát a odpadávat a během pár hodin máte z boty žraloka. Je to jev obecně známý a děje se to po 6-8 letech. Ty moje jsou staré 11, takže mám několik roků zpoždění.

My už jsme tuhle situaci zažili ve Finsku 2016, kdy se to přihodilo Lubošovi. Jediná pomoc, jak tehdy dojít do civilizace, bylo omotat bagančata obrovským množstvím izolepy, což jsme provedli, a vandr jsme ukončili, jak nejdříve to šlo. Jenže tady jsme teprve první den! Přece se nevrátíme! Náladu nám našťestí spravil krásný plácek u jezírka a mě vytanulo na mysli, co jsem si předsevzala. „Chci pohodový trek, takže když uvidím pěkné místečko třeba v 16,30, zakotvím tam,“ hustila jsem do Luboše.

Ten nebyl proti. Blízkost vodní plochy v něm vzbudila jeho máni, a to denně se na treku mýt, což je činnost zbytečná a kontraproduktivní, jelikož odebírá drahocenné teplo. Špína na těle má navíc spoustu výhod. V horku chrání před spálením, v chladu před omrznutím a neprokousnou ji komáři.

Jak Luboš prvním kolíkem protrhnul stan

Na dohled od námi zvoleného tábořiště ležela první chata na trase, Helberghytta. Nenechte ale mýlit, ve zdejším terénu a viditelnosti na dohled znamená kilometry daleko.

„Ráno si tam dáme kafe,“ medil si příjemně naladěný Luboš.

Nechtěla jsem mu brát iluze, že nikoliv. Hardangerviddu jsem chtěla přejít bez podpůrných prostředků, jen s pomocí toho, co si nesu na hřbetu.

Vytáhli jsme náš nový, před tímto výletem pořizovaný stan, a prvním kolíčkem jej Luboš protrhnul.

Udělal v něm několikacentimetrovou díru. Co teď? No přece zalepit a čím více izolepy, tím lépe.

Luboš prskal, že mu na to nabízím červenou pásku, a odmítal ji na stan použít. Pomohl až argument, že ve Finsku jsem si taky propálenou modrou pérovku spravovala červenou izolepou. Neměl nyní moc možností na výběr. Buď zející otvor v tropiku, nebo červená páska na zeleném stanu.

Když už jsme u těch děr, tak ta v mé podrážce se zhoršila, a to jsme dnes kráčeli lehkým terénem.

Neštěstí vždy hodí ve trojici. Posledním článkem, který nám kazil náladu, byla invaze komárů a muchniček.

„Kde jste se tady vzali?!“ prskal Luboš vzteky. Měl pravdu. Konec srpna, a kolem nás je černý roj hmyzu.

Tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastným.

Jak jsem si zuby místo pastou čistila Canestenem

Teplo bylo takové, že po dlouhé době, dokonce možná poprvé ve Skandinávii, mi na pobíhání kolem stanu stačila pouze mikina, bez nutnosti odít se do pérovky. Vůbec jsem si nepřipadala jako v Arktidě.

Po večeři, kterou dle předchozí domluvy tvořil salám se salámem, jsem si šla k jezeru vyčistit zuby. Naplácala jsem si pastu na kartáček a počala si omývat dutinu ústní, když mě zarazila odporná

pachův toho, co jsem měla na kartáčku. Začala jsem to zkoumat a vyšlo najevo, že jsem se přehmátla, a místo zubní pasty se tam ocitl krém Canesten, určený pro jiný otvor. No tak jsem jej spláchla a druhý pokus byl již podařenější.

V 19,40 nastal prudký pokles teploty a nástup zimy, takže jsem se přece jenom musela narvat do péřovky. Nic nečekaného, tohle jsme zažili i v Grónsku 2019, kdy přes den to bylo na triko či mikinu, a večer udeřil chlad a v noci mrzlo, rozdíl mezi dnem a nocí klidně činil více než 25 stupňů. Jednu velkou výhodu ochlazení ale mělo. Rázem odpadla veškerá havěť. Asi umrzla za letu, nebo se jim sosáky, lačné po naší krvi, ucply ledem.

V blízkosti našeho tábořiště pískal jakýsi pták, jehož zvukové projevy jsme nedovedli zařadit.

Jak jsem si sedla holou prdelí na lišejník

Po spáchání osobní hygieny, po níž po nás nezůstanou žádné stopy, jsem si začala oblékat čisté kalhotky, což jsem konala se spuštěnými kalhotami ke kotníkům s postupným vytahováním jedné a druhé nohy. Samozřejmě jsem ztratila rovnováhu, při snaze to vybalancovat jsem nártem zavadila o lem kačat a hňácla sebou na zem. Holou prdelí jsem tak dosedla přímo na lišejník, který se mi na

mnoha místech bolestivě zabodl do kůže. I když jsem se snažila ze svého pozadí vše setřást, drobné větvičky jsem měla všude. A když myslím všude, tak fakt VŠUDE. Ještě ve spacáku jsem si z díry mezi půlkami dolovala pár kousků.

Sice jsme toho dnes moc nezdolali, ale to ani nebylo cílem. V roce 2017 jsem ve Finsku přepálila první den a další čtyři se z toho nemohla dostat, naopak 2018 taktéž ve Finsku, ale na jiném treku, jsme první den ušli čtyři kilometry, 2019 v Grónsku šest a zjistili jsme, že je to lepší. Prostě začátek jen tak lehce, pijánko, než se rozejdeme natolik, že jsme schopní valit 17 km zcela běžně. Zatím jsme se tohoto plánu drželi. Klidovější režim jsme si naordinovali ještě na zítra, pak už skončí doba hájení, a dupneme do toho.

Den 4., čtvrtek 1.9., druhý den treku

Fáze ve spacáku

Večer jsem musela pobývat v pérovce, kterou jsem si vysvlékla při zakutání se do spacáku. Strčila jsem ji do nepromokavého pytle a ten umístila vedle hlavy tak, aby v případě, že ji budu potřebovat v noci si na sebe navléct, snadno ji naleznu. Spát jsem šla v zateplených kraťasech, pérových papučkách, triku a mikině. Usínala jsem v tepelném komfortu.

Asi po hodině mě probudil hic. Dolů šla mikina, kraťasy a papuče. Mimochodem, zkuste si to ze sebe sundat ve spacáku, aniž byste si ho rozezpínali. Kroutila jsem se u toho jak žížala, hekala a funěla, až si Luboš na mě musel posvítit, co to konám, jelikož jen ze zvukových efektů mu to jasné nebylo vůbec. Propadala jsem se ke snům s pocitem, že je mi tak akorát.

Za půl hodiny mě probudil chlad, zejména v oblasti zad a zábly mě nožičky. Dostat se do všech tří kusů oblečení už vyžadovalo náročnější, ekvilibristické pohyby, ale nakonec se mi to podařilo. Opět jsem se nechala unášet do říše Morfeovy.

Když mě za další půlhodinu vzbudil pocit přehřívání, již naučeným způsobem jsem ze sebe vše stáhla.

Luboš už si ani nezapínal čelovku, věděl, co jeho manželka provádí.

Do rána jsem výše popsany rituál provedla ještě třikrát.

Jak jsme si místo sucharů koupili krutonky do polévky

V noci buď pršelo, nebo padla masívní rosa, což ve výsledku vyšlo nastejno. Stan byl mokrý, jako bychom ho polili několika kýbly vody, a vše kolem nás i my sami jevílo různá stadia vlhkosti.

Chlad umocněný vzduchem s nasycenými vodními párami srážel pocitovou teplotu výrazně dolů, ačkoliv svítilo sluníčko. Do pérovky šel i Luboš, čímž myslím překonal rekord, druhý den ráno ji na treku asi zatím nepoužil.

S chutí jsme se vrhli na snídani, k níž jsme popíjeli teplý čajík. Zatím jsme si mohli dopřát luxus jíst salám s přílohou, později budeme mít k dispozici jen uzeninu samotnou. Otevřeli jsme si balení

sucharů a k našemu údivu se ukázalo, že jsme se spletli, a místo nich máme krutonky do polévky. No a co, taky nám chutnaly. To ještě není tak fatální omyl, jako se nám přihodil ve Švédsku, tam jsme zakoupili žrádlo pro kočky místo paštiky.

Po druhém břehu jezera rázoval štrúdl lidí, zjevně mířící z chaty. Oběma se nám ulevilo, že jsme nedošli až k ní, a díky tomuto pohledu našťestí přestal Luboš prudit s naléháním, že si tam skočíme na kafičko. Naše rozhodnutí nám usnadnil i fakt, že srub samotný ležel mimo stezku.

Pobalili jsme se a tábořiště jsme opouštěli v 10,30. Na nás je to fakt dobrý čas.

Někdo nosí na batohu solární panel, já kalhotky

Z našeho místečka u jezera bylo potřeba dostat se zpátky na vyšlapaný trail. Šlapali jsme po terénních boulicích a mně to připadalo, jako bych kráčela po vodní posteli. Pod nohama nám praskaly větvičky suché tundry, která ležela na podloží z mokřadů.

Jelikož jsem holka čistotná, ráno jsem si vyprala kalhotky a sušit jsem si je dala na batoh. Upevnila jsem si je na vrchlík, aby na ně svítilo sluníčko. Někdo nosí na batohu solární panel, já kalhotky.

Při jednom z překonávání potoků Lubošovi podjela noha a zastavil se až v korytě. Vrchem mu do pohory natekla spousta vody, protože chodí ve volných, málo utažených. Smála jsem se mu přesně pět minut. Tak dlouho nám trvalo dojít k bažině, kde aby mu to nebylo líto, stejným způsobem podklouzla haxna mně, a já zahučela pod hladinu až do poloviny lýtka. Zašněrované jsem své boty měla výrazně pevněji než Luboš, navíc tekutina ze slatiniště má o něco větší hustotu, takže se jí dovnitř nedostalo tolik. Tady byla vidět ukázka Lubošova lepšího charakteru. Vůbec se mi nesmál.

Jak Luboš zatoužil po střevních parazitech

V nastalém vedru jsme se vlekli jak dvě mrtvoly. Není tedy divu, že nad námi s krákaním kroužil pták a dělal si na naše schránky zálsk. To ani omylem! Vzápětí nastal okamžik, který zatím neměl obdoby. Já jsem šlapala jen v triku, kdežto Luboš zůstal v mikině! Fakt! Sice mě vítr donutil se zpátky přobléct, ale těch několik minut vítězství jsem si užívala. Téměř vždy to totiž bývá naopak, a výjimkou nejsou ani situace, kdy já jsem v pérovce a on polonahý.

Déle už jsem Luboše udržet nemohla. Spatřil jezero a musel se z něj napít. Dělá to tak vždy při našich výpravách, takže jsem mu ani moc nebránila. Když si chce přivést střevní parazity, tak co. Kdyby si pro svou mánii alespoň vybral tekoucí vodu, nikoliv stojatou, ale on ne, on si musel nabrat do vršku termosky vodu z jezera.

Do půl hodiny se Lubošova střeva začala hýbat a posunovat obsah v nich. Na to, aby to bylo způsobeno mikroby ve vodě, se jednalo o příliš krátkou dobu, takže jsem Luboše uklidnila. Ten se vzápětí odebral kamsi do tundry s WC papírem. Najednou jsem uslyšela křik a nad mou hlavu se vznesla rodina křepelek, které Luboš vyděsil při vykonávání potřeby. On mi ale situaci popsal naopak, kdyby prý zrovna nedělal tamtu činnost, tak by se leknutím posral, protože si dřep a najednou ho křídly divoce napadlo hejno ptáků.

Jenom ve Skandinávii mohu čurat a papat borůvku zároveň

Zastavili jsme na oběd, který činila hrst pistácií. Bohužel mi chutnaly, což je velká nevýhoda, budu mít tendence je sežrat všechny. Naštěstí máme nakoupeny i ořechy, které vůbec nemusím, takže mi jich zbude dostatek až do konce treku.

Luboše opět posedla jeho mantra.

„Musíme se někoho zeptat, jaké bobule můžeme jíst. Jestli nám nebude špatně teď, tak už nikdy.“ Nějak opomněl, že není komu otázku položit. Od rána, kdy jsme pouze zdálky zahlédli tlupu turistů, byl jejich počet kolem nás nula. Aspoň jsme tedy sbírali a konzumovali bobule, které bezpečně poznáme, a jejich trhání jsme uzpůsobovali i přestávky. Jednu takovou jsem vyhlásila, když jsem musela na malou. Vybrala jsem si fikaně takové místo, kdy jsem z dřepu mohla přímo u keře papat borůvky. Stačilo zaujmout stabilní polohu, rukou sbírat a rovnou strkat do pusy. Mňam. Tohle se mi podaří jen ve Skandinávii.

Jak se víčko od termosky vydalo na výlet

Čekal nás vzestup do sedla, při němž nám silně foukalo. Není totiž nad to, když turista se při šlapání může přehřívát od námahy i prochladat od větru zároveň. Za větším kamenem, skryti před největšími poryvy, jsme se zastavili, abychom se napili čaje. Jak jsem holka šikovná, upustila jsem víčko od termosky a to se díky svému tvaru vydalo na výlet. Koulelo se ze svahu dolů, já honem shodila batoh se zad a utíkala za ním, naštěstí asi po 100 metrech se převrátilo, čímž se jeho pohyb zbrzdil.

Po neplánovaném honění neposlušného vršku jsme pokračovali ve šplhání do sedla. Když už jsme se ocitli na jeho vrcholu, ukázalo se, že jsme jen na předvrcholu, což se ještě několikrát opakovalo. Tohle je typické pro Sever, falešné předsedlo, které budí dojem sedla, a až se tam znavený poutník doštrachá, čekají ho další výškové metry.

Po finálním dosažení sedla jsme dlouhým traverzem obcházeli Vejce. Vrchol se totiž jmenoval Egg - Vejce. Doma jsem si z webovského slovníku zjistila, zda egg znamená i v norštině totéž, co v angličtině, a opravdu se v překladu jedná o plod ptáků.

Jak jsme našli WC papír

Pomalu jsem propadala trudnomyslnosti. Na náhorní plošině, kde jsme už hodnou chvíli putovali, se nenacházela voda. Kampak všechna zmizela? Na mapě jsem totiž nějaké zdroje měla zakreslené. Naštěstí jsme přišli na skalní římsu, odkud jsme měli pohled do údolí s několika jezery. Hned jsme oba pookřáli.

Na pochodu mimo civilizaci jsou nutné prakticky jen dvě komodity. Jedním z jich je jídlo a druhým WC papír. Když jsme přímo na stezce zahlédli váleček se namotanou nepoužitou ruličkou, bylo nám líto majitele, zjevně mu cenný náklad vypadl z batohu. Plně jsme se dokázali vžít do jeho pocitů, zejména pokud se jednalo o jeho poslední výbavu. Rozhodli jsme se, že nenecháme znečišťovat přírodu, a sebrali jsme nečekaný poklad. Později se nám určitě bude hodit.

Na nádherné skalní liště, na které jsme se ocitli v 15,55, tedy příliš brzo na založení tábora, jsem zůstala stát jako u vytržení, a zírala jsem do kraje. Tady bych bucala! Luboš byl proti, bylo dost málo hodin, ale poté, co jsem uslyšela zurčící potok, bylo rozhodnuto. Zůstáváme. Dal se tak snadno přesvědčit jen kvůli tomu, že první dva dny jsme si odhlasovali méně kilometrů, ať máme prostor dostat se do tempa.

Jak nám kolem stanu proměňovaly ovečky

Za roky, kdy spolu vyrážíme do hor, máme už spoustu činností zautomatizovaných a při chystání tábořiště jsme oba synchronizovaní. Společnou rukou jsme v rychlosti postavili stan a uvařili večeři, při jejíž konzumaci se k nám blížily tři ovečky se zvonečky na krku, které jim při každém kroku cinkaly. Cestou luxovaly všechny houby v okruhu půl kilometru, zatímco my jsme dlabali bigos /já/ a salám /Luboš/. Já svou porci nedokázala dojíst, tak se Luboš obětoval a zpráskal jej. Zatím se zvědaví přežvýkavci přiblížili k našim batohům a začali je olizovat. Než by je nějak více drasticky mohli prozkoumávat, vykročila jsem k nim, což je natolik vyděsilo, že se úprkem hnali pryč. Luboš byl za to na mě nafrněný, ale přece si nenechám ožírat batoh, navíc já je nevyhnala, oni se vyděsili pohybu mé osoby.

Každopádně nám vnikla myšlenka, zdali by nestálo za to, si nějaké houby nakrájet do jídla a vytunit si tak věču. Nakonec jsme to jako rizikové zamítli, nepoznáme ani zdejší bobule, natožpak hříby.

Otrávit se můžeme obojím.

Před usnutím jsem se ještě kochala pohledem na jezera. Prosadila jsem si totiž, že stan bude situován mým vchodem k údolí, kdežto Lubošovým k vrcholu.

Den 5., pátek 2.9., třetí den treku

Jak mě Luboš musel přemlouvat, ať počkáme, než vyleze sluníčko

V 6,15 nám ovečky trajdaly kolem stanu v marné snaze nalézt něco požitelného. Houby sežraly včera večer, tak jim moc jedlého nezbývalo, a po nějaké době se rozhodly naše tábořiště opustit a vydat se dál za potravou. Po jejich odchodu jsem slastně vytuhla až do 7,30, kdy mi zařinčel budík. Vyskočila jsem jako laňka a vydala se ven chystat snídani.

Nachtala jsem Vás, co? Kdo mě zná, ví, že vstávám nerada, a budík mě musí zvonit několikrát, než se odhodlám zvertikalizovat. Proto když mě Luboš začal přemlouvat, ať počkáme, než vyleze Slunce, poslechla jsem ho. Nechala jsem se tedy ukecat, když nedal jinak, a vylezla jsem ze spacáku v 8,30. Ale to jen a jen proto, že na odloženém vstávání trval, a hodně se snažil :-)

Po otevření zipu stanu mě venku přivítala mlha hustá tak, že by se dala krájet, k tomu zima a vlhko. Viditelnost činila pár metrů. Luboš usoudil, že na kraťasy je už fakt chladno, a oblékl si dlouhé, zateplené cyklokalhoty. To já nosím na sobě softshelky od prvního dne.

Puzzle s čajem

Zatímco tu slaběji, tu silněji mrholilo, začala jsem vařit čaj do termosek. I když mám péřovku z voděodolného peří, raději jsem svou polní kuchyni obsluhovala v bundě nepromokavé. Hned po ránu jsem ale musela vyřešit zapeklitý oříšek, a to puzzle s čajem. Jak jsem totiž čajové sáčky měla nahňahané do malého vaku, šňůrky z jednotlivých pytlíků se do sebe neuvěřitelně zamotaly, a vyřešit tento hlavolam mi zabralo půl hodiny. Musela jsem každý jednotlivý sáček protáhnout z uzlu dalších, aniž bych pokud možno pytlík protrhla, což by znamenalo vysypání jeho obsahu do vody. Copak Luboš, ten by to požil bez problémů, ale já cucky v čaji fakt nerada.

Děšť v průběhu našeho chystání snídaně zesílil. Zatím jsme k jídlu měli suchary, tak jsme si užívali jejich kombinace se salámem, později už zůstane jen uzenina samotná. Doping ve formě fernetu jsme ráno nikdy nepoužívali, tak jsme se museli zahřívat běháním a skákáním, když nebylo možné odít se kvůli srážkám do péřovek.

Jak Luboš prohlásil, že tamhle se to trhá

Pohled na černou oblohu nevěstil nic pozitivního. Luboš se rozhlédl po okolních kopcích a s nadějí v hlase prohlásil:

„Tamhle se to trhá!“

V ten okamžik začalo pršet ještě více, déšť zesílil a my reálně uvažovali, zda ještě nezalézt zpět do stanu a takto průtrž přečkat. Naštěstí se intenzita zmírnila.

Lubošovi to nedalo a znovu provokoval počasí.

„Tamhle se to trhá!!“

Bylo mi jasné, co přijde. Prší. Prší!

K mé radosti a Lubošovu štěstí se to opět po nějaké době zmírnilo.

„Tamhle se to trhá!!!“

Lubošovi skoro napršelo do pusy, otevřené údivem, že mu jeho předpověď nevyšla.

Tady vidíte, s jakým materiálem musím pracovat.

Praktické a pro Luboše jediné využití ručníku

Na naše treky si s sebou nosíme ručníky a postupně jsme od velikosti osušky přešli na parametry menšího kapesníku. Já si ráno i večer poctivě čistím zuby, takže je nutné být touto proprietou vybavena. Luboš tak nečiní za pomoci kartáčku a pasty, nýbrž s použitím hltu fernetu, přesto jsem mu do zavazadla narvala i jeho ručník, a on se tomu divil. Dnes se ukázalo, jak jsem byla prozřetelná. Jeho ručník jsme totiž užili k praktickému, ale pro Luboše jedinému využití: utřeli jsme jeho pomocí mokrý stan. V průběhu této procedury jej musel Luboš několikrát vyždímat, a vzdor tomuto faktu jsme balili ještě dost vlhký stan, ono to totiž v těchto podmínkách nelze provést dosucha nikdy.

Vyrazili jsme a hned v úvodu nás čekalo stoupání do sedla. Při následném klesání do údolí se nám do cesty postavily bažiny, takže to fest podkluzovalo a oba jsme se bořili. Já se propadala do třetiny lýtek, Luboš, ač těžší, poněkud méně, alespoň tak se to jevílo podle stavu zabahnění našich kalhot. Slunce nabývalo na síle, takže nastalo to, co jsem čekala už nějakou dobu. U jednoho z brodů, který

se dal překonat přeskokováním přes kameny, Luboš usoudil, že je takové horko, že si musí zpátky obléct kratšasy, jinak se přehřeje a je potřeba to provést teď hned fčíl. On už jiný nebude.

Mokřady vystřídaly morény, tedy kamenné valy vzniklé ledovcovou činností. Připomínalo nám to krajinu pod nejvyšší horou Finska Halti.

Přece ovce nebudou chodit tundrou

Ocitli jsme se na pěkné skalní římsce s výhledem do krajiny pod námi, a taky na úsek, jenž nás ještě čeká překonat. Na obloze na obzoru se začaly objevovat bělavé obláčky, první známka toho, že můžeme očekávat změnu rázu počasí proti dosavadnímu, až na výjimky převládajícímu slunečnému.

Na úzké turistické stezce jsme našli spoustu hovin, jednoznačně od ovcí. Přece nebudou chodit tundrou, kde se šlapě namáhavě, když mohou použít pohodlnější turistický chodníček.

Náš jídelníček jsme si zpestřovali borůvkami, pojídanými tzv. „on line“, tedy s batohem na zádech. Prostě pokud keře byly vyšší, stačilo se jen trochu předklonit a normálně za chůze jsme si bobule sbírali. Já, která vždy šlapu jako první, jsem se naučila nechávat Lubošovi dostatek borůveček a nevyzobat mu všechny, které rostou přímo podél stezky. Samozřejmě, že když křáky s borůvkami jimi byly obsypány hojně, vyhlásili jsme přestávku, batohy shodili ze zad a trhali ve větším množství.

Už mám těch šutrů plné zuby!

Dosáhli jsme přeřady před osadou Strengen. Mně už hlad bubnoval na žaludek, navíc jsem potřebovala pauzu, od rána jsme to tahali prakticky v jednom zátahu, proto jsem v 14,30 rozhodla, že se obědvá nyní a teď. Rozložili

jsme se na trávě a já, hladem sužovaná až k nevydržení, jsem vůbec neřešila, že zakoupené müsli je sice bez mléka, na které mám alergii, zato obsahuje rozinky, které nesnáším. Oběd tvořila tyčinka müsli pro každého z nás, já navíc požila dvě hrsti pistácií a Luboš suchary.

Došli jsme do osady Strengen tvořené asi třemi baráčky. Značený trail se odpojoval kamsi doleva do tundry a Luboš, koukaje na úzkou stezku plnou kamenů, zoufale prohlásil:

„Už mám těch šutrů plné zuby!“

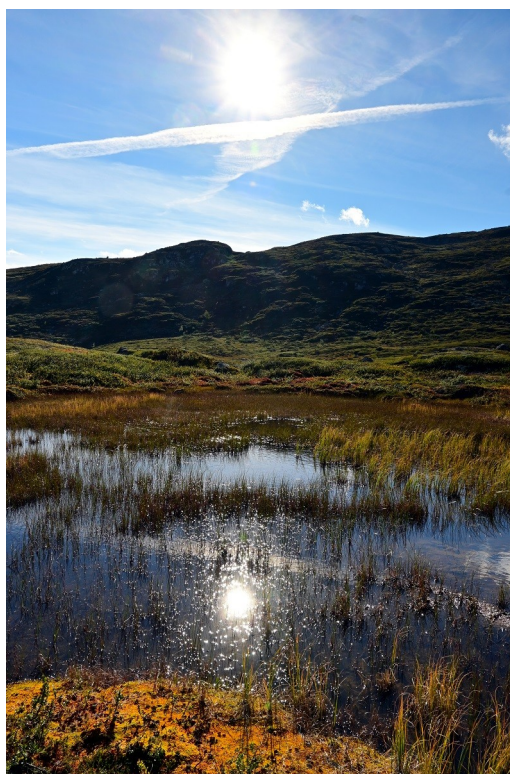
To já taky, navíc jsem pánem map. A kdo je pánem map, ten taky určuje další směr. Ještě v obědové přestávce, po nastudování naší další trasy, jsem rozhodla, že to trošku prodloužíme, a na značený

trail se napojíme později. Jen jsem musela doufat, že poznám přesně ono místo, zatímco budeme putovat po cyklostezce. Luboš můj návrh přijal s nadšením, a to přesto, že jsem ho vláčela prašnou cestou, kdy při každém došlápnutí se zvedl oblak drobných kamínků a písku. Všechno bylo ale lepší, než jít přes kameny a bažiny.

Jak turistická, tak cyklistická stezka vedla k další chatě na trase, Kalhovd, takže jsem se až tak netrápila, když bych nedokázala najít křížení turistické a cyklistické.

Jak mi Ibalgin spadl do čaje

Jsem holka šikovná. Jako naprosto typická ženská umím číst v mapách, takže jsem bez problémů určila, kde cyklostezku protíná prakticky neznatelná turistická trasa. Odbočili jsme doprava a opět se pod našima nohama objevily šutry a mokřady. Prakticky okamžitě po zanoření se zpět do tundry jsme měli další přestávku, Luboš měl potřebu nabrat si vodu z potoka, kdežto mě bolela hlava, tak jsem si chtěla zapít Ibalgin. Vydolovala jsem z příruční lékárničky růžovou tabletku, která mi ale z rukou vypadla, a skočila přímo do čaje. Vylovila jsem oslizlou, napůl rozmočenou pilulku, kopla ji do sebe a polkla. Jak se přes krátký pobyt v tekutině začala rozpouštět vnější zabarvená vrstva, zůstala mi na jazyku fialová skvrna v místě, kam jsem si tabletu položila.

Cestička následně pokračovala do hor, což mě nepřekvapilo, viděla jsem to předtím na mapě.

Netušila jsem ale, jak tahle kozí stezka bude strmá. Podél jezera šplhala nahoru, klikatila se a já jsem neustále zakopávala. Jak totiž mám tendenci málo zvedat nohy, tak na podobném podloží, jako bylo zde, jsem vždy špičkou zavadila o nerovnost a bylo vymalováno. Pád jsem vybalancovala jen s použitím holí. Horší ovšem bylo, že se mi začala loupat podrážka i druhé boty!

Jaký je rozdíl, když smrdí bota v Čechách a v Norsku

Dostali jsme se k soustavě tří malebných jezer, od nichž vedla vzhůru další prudká, úzká stezka, kde jsem věrna svému zvyku či spíše zlozvyku, zakopávala. Má chůze připomínala pochod chromého, a nesla se v sekvenci: krok – zakopnutí – rychlý krok k vybalancování rovnováhy – krok – krok – zakopnutí – masivní zapření se do hůlek – krok – zakopnutí – krok – krok – nabití si držky. Naštěstí

byla cestička lemována keři s borůvkami, do nichž jsem většinou zapadla, a vzdušné větve zbrzdily můj pád. No a když už jsem zahučela do těchto bobulí, využila jsem své polohy ležícího střelce, a pár si jich nasbírala. Občas se mi povedlo prásknout sebou do porostu tak šikovně, že Luboš můj pád ani nepostřehl, jelikož má klátící se postava nepřesáhla rozptyl, který běžně svým škobrtnutím vytvářím.

Občas se nám, i přes snahu se tomu vyhnout, povedlo šlápnout do hovínka, zanechaném tam ovečkami, cupitajícími před námi. No a když už to nebyl exkrement, co se nám nalepilo na pohoru, tak nám příroda sama připravila úsek s bažinami, který nešlo překonat jinak, než skrz. Věřte mi, že tyhle mokřady smrdí asi tak srovnatelně jako výměšky zvířat. Prostě když smrdí bota v Čechách, je to od psího hovna, když v Norsku, je to od bažin.

Jak Lubošovi podjela noha

Za třetím jezerem zleva jsme došli k dopředu vytypovanému místečku, kam jsem nám už včera večer naplánovala dojít a postavit stan. Zatím navigace podle mapy probíhala na výtečnou. Sice si pletu levou a pravou stranu a východ a západ, v mapách ale číst umím a buzolu používám, jako když bičem mrská. Náš příchod v 17,45 byl tak akorát, abychom si ještě stihli užít západu sluníčka, pozorovaného ze stanu.

Vztyčili jsme náš příbytek a než ho Luboš zakolíčkoval, uvařila jsem večeři. Dnes se servírovalo kuřecí supreme s ratatouille pro mě a bigos pro Luboše. Ten měl na bigos chuť již od včerejška,

když ho po mně dojídal, a dnes celý den mlel o tom, že ho chce jíst. Netušil chudák, že jich má ještě šest kusů, takže ho bude mít k jídlu každý druhý večer :-)

Při nabírání vody, kdy Luboš sešel až na břeh jezera, který ležel níže než svah, na kterém jsem stála já, podávajíc mu nádoby na vodu, mu podjela noha a zahučel v jezeře až po koleno. Naštěstí měl kraťasy a brodicí boty, tak se mu nic nenamočilo, stát se to mně, tak mám mokro v botách, nasáklé fusky a kalhoty.

Bordel jak v tanku

Nevím, proč se používá úsloví „bordel jak v tanku“. Mohu zodpovědně prohlásit, že náš mrdník, který jsme dnes měli ve stanu, předčil i ten nejvyšší stav entropie, tedy míru neuspořádanosti, v dosavadním vesmíru. A to jsem prosím pěkně počítala s nutností, že budeme potřebovat si odlišit naše věci, takže při letošním upgrade nepromokavých obalů jsem Lubošovi pořídila červené a mně modré. Tato vychytávka pouze mírně snížila nepořádek, který v našem příbytku panoval, takže jsme měli sice barevně odlišený, zato neskutečný bordel každý ve své půlce stanu. K tomu připočtete naše tělesné schránky a nepříliš velký vnitřní prostor našeho stanu a bude vám jasné, jak to probíhalo. Luboš si alespoň doma pytle popsal /pěrovka, spaní, oblečení a podobně/, jenže to by nesměl zapomenout, co kam uložil. Patří rukavice a náhradní mikina do spaní či jinam? Já to měla jednodušší v tom, že jsem si nic neoznačila, takže jsem nemusela přemýšlet, jaký obsah může znamenat nápis „ostatní“, a stejně jsem musela postupně všechny vaky otevřít a prohledat. Když už mi potřetí přišla pod ruku taška se zateplenými kraťasy, aniž by se objevil tlumok s věcmi na spaní, nabyla jsem dojmu, že pod stanem je nějaký šotek, který mi bere spací věci a cpe neustále dokola ty kraťasy.

Jak se Luboš myl v jezeře

Výsledek našeho hledání byl po více než půl hodině ten, že Luboš nemohl najít mikinu, a já postrádala kalhotky, ve kterých jsem dnes šlapala. Jako obvykle jsem totiž prováděla hygienu večer, kdy jsem si i tohle spodní prádlo vyměnila. To už zbývalo jediné. Vylézt ven a znovu se stan snažit prohledat, aniž bychom u toho pobývali vevnitř ve spacáku.

Luboš byl úspěšný vzápětí. Ukázalo se totiž, že na mikině celou dobu seděl, mně ale nepomohlo ani spacák vytáhnout a vytřepat. Kde jenom mohou kalhotky být? Šla jsem na to logicky. Položila jsem si otázku, kdy jsem je viděla naposledy, a práskla jsem se do čela. U WC! Vydala jsem se tedy k naší toaletě, což byla vyhrabaná díra v tundře, a na kameni vedle ní ležely postrádané kalhotky. Já si je tam před hodinou položila, převlekla si čisté a tyhle tam zůstaly, jelikož jsem je tam zapoměla. Holt mi i v Norsku ten Němec schovává věci :-)

Když jsem se vrátila ke stanu, tak Luboš byl vlezený v jezeře. Dle jeho slov se tam myl. Podle mého názoru se tam měnil díky ledové vodě na sněhuláka. Naštěstí brzo usoudil, že nesmí moc prochladnout, vylezl, utřel se do již suchého ručníku, kterým ráno stíral stan, a jenž na batohu za celý den uschnul.

Pro š'ouraly: ne, v přírodě opravdu mýdlo nepoužíváme, nechceme nic znečistit. Do jezera zaplul jen tak, bez použití detergentů.

Den 6., sobota 3.9., čtvrtý den treku

Jak Lubošovi zmrzly ťapky

Luboš si nastavil biologický budík, což znamená, že se napil natolik, že jeho močový měchýř v průběhu noci usoudil, že je třeba obsah vypustit, za tímto účelem vstát ze spacáku i stanu a vylézt ven. Pokud nevíte, co taková procedura obnáší, tak vězte, že se musíte obléct do péřovky, proto se taky já snažím této činnosti vyhnout, co to jen jde.

Luboš chvíli zápasil se zipem stanu a úspěšné završení jsem poznala tak, že ke mně začal vanout chlad. Brrr. Začala jsem se více kutat do spacáku, když tu se najednou zvenku ozval řev, u něhož mi stýdla krev v žilách. Zvuk hlasu jsem identifikovala jako Lubošův, takže jsem přemýšlela, zda se mu vydat na pomoc či nikoliv. Vyhodnotila jsem, že ano, a šátrala jsem po čelovce, kterou jsem měla v kapse stanu u hlavy, když na mě Luboš, kterého napadlo, že jsem se vyděsila, houknul, že má námrazu na ťapkách, a jak do nich vklouzl holýma nohama, byl to pro něj takový šok, že skoro už nemusel pokračovat v tom, proč vlastně vylezl, protože se téměř počůral.

Když se proměněný na rampouch soukal zpátky, tak hlásil, že vše, co máme vně stanu, je zmrzlé na kámen a pokryté ledem.

Zuby se čistí po větru!

Nastalo studené, ale slunečné ráno. V údolí se válely cáry mlhy a my si poprvé uvědomili, že kromě výhledů má spaní na úbočí hor výhodu v tom, že slunce dříve oblačnost rozpustí ve vyšších partiích než těsně u jezer.

Strašně mě svědila jedna půlka zadku, tak jsem poprosila Luboše, ať se mi na něj podívá a ukázalo se, že jsem kousnutá do prdele komárem! Věřili byste tomu? Mimochodem, ačkoliv byl začátek září a v noci mrzlo, té havěti jsme zažívali neskutečně moc. Tohle bychom tedy nečekali. Něco divného se děje v Arktidě.

Dnes jsme dojedli první ze dvou balení „sucharů“. V uvozovkách je to úmyslně, vzpomeňte si, že jsme si omylem místo sucharů koupili krutonky do polévky.

Sedlem, v němž jsme spali, fičel vítr. Já se po snídani vydala čistit zuby a zapomněla jsem na základní trekařské pravidlo říkající, že zuby se čistí po větru. Ten zadul a já měla pastu na péřovce. No a co. Setřela jsem si ji ručníkem. Však beztak je možné poznat, co jsem jedla, podle fleků na vnějším materiálu.

Chápete, že se někdo může naštvat na tak úžasnou osobu jako jsem já?

Na vandru vždy máme každý svůj seznam úkolů, který synchronizovaně vykonáváme, a zároveň jsou činnosti, které provádíme spolu, jako třeba stavění stanu, jehož kolíčkování se vždy ujme Luboš, naopak já mám přiděleno vaření. Večer pokaždé nachystám čaj do všech čtyř termosek tak, abych ráno už připravovala jen čaj na ranní pití, a nemusela se zbytečně zdržovat, což je hlavně ochrana při případném ranním dešti. No a je logické, že když vařím čaj do termosek, tak je taky musím zašroubovat, flašky si pak přidělíme do zavazadel – každý z nás si vezme dvě.

V průběhu pochodu Lubošovi něco kapalo z batohu. Byl to dost divný úkaz na to, že nepršelo, takže se zastavil a tlumok otevřel, aby to prozkoumal. Etiologie byla prostá. Blbě jsem jednu z termosek zavřela a ta svůj obsah vylila dovnitř batohu, naštěstí vše vždy máme v nepromokavých vacích, takže se nic, zdůrazňuji NIC, nenamočilo. Přesto Luboš prskal a dokonce se na mě naštvál. Chápete, že se někdo může naštvat na tak úžasnou osobu jako jsem já?!

Jak se mi nabrala bažina do boty

Luboš se mnou chvílku nemluvil, ale vydrželo mu to jen krátkou dobu, podařilo se mi totiž vysvětlit mu, že to je jen a jen jeho vina, měl si to po mně zkontrolovat, a na to neměl pádný argument.

Pokračovali jsme klasickou houpavou hřebenovkou, kdy jsme stoupali na kopec či do sedla, následně putovali po náhorní plošině, abychom klesali do údolí, odkud se celý cyklus opakoval, a dokonce pětkrát. Když k tomu připočtu, že žádný z těch vrcholů nebyl vrchol v pravém slova smyslu, ale vždy se jednalo o předvrchol, za nímž se vlastní nejvyšší bod skrýval, a bylo nutné k němu šlapat, aby se objevil zase jen falešný vrchol, tak není divu, že jsem měla kritický den. To se pozná tak, že mě šlapání nebaví, a kladu si otázku, co tam vlastně dělám, vždy mě to ale po několika hodinách přejde. Děje se mi to na treku vždy a stalo se mi to i v Grónsku 2019, které hodnotím jako nejlepší vandr, co jsem kdy šla.

Ve druhém údolí vedla stezka před dlouhý cíp bažin, který nešlo překonat jinak, než opatrně při okraji. Samotný přechod mokřadů zabral asi kilometr, bezpečná obchůzka by zabrala několik kilometrů. Ačkoliv jsme oba kráčeli přibližně stejnou trasou, tak zatímco já byla zasraná až po kolena a nabralo se mi masivně bahýnko do levé boty, Luboš vyšel ze slatiniště čistý, jako by krácel po městě. Nechápu.

Pochod v dešti

Na třetím hřebenu jsem ve 13,15 zavelela k pauze. Oběd tvořily dvě hrsti pistácií a müsli pro mou maličkost, zatímco Luboš dlabal oříšky a müsli. Já, jak jsem holka šikovná, vysypala jsem nechtěně svůj oběd na zem a všechny pistácie mi z ruky vypadly přímo na turistický chodník mezi hovínka oveček. Jelikož nejsem prase, tudíž neznečistím přírodu, tak jsem do jednoho každý kousek pečlivě vysbírala a sežrala. Jídla nemáme nazbyt a musíme s ním šetřit.

Na čtvrtém hřebeni jsme stanuli v 15,15. Tak jako na spaní mám ráda rozhled, tak stejné podmínky vyžadují i na papu, proto jsme tam posvačili. Já dorazila zbytek pistácií, Luboš nejedl nic. Asi neměl hlad, protože jsme se průběžně sytili borůvkami podél stezky, které se nabízely v hojném počtu.

Pršet začalo vzápětí poté, co jsem jako Marfuša hodila do škraně poslední oříšek. Naštěstí díky plnému žaludku jsem déšť nevnímala tak tragicky, navíc mi v mikině už bylo celkem chladno díky pohybu při dolní hranici tepelného komfortu. Takto se alespoň vyřešilo moje dilema, zda si bundu obléct či nikoliv. Do bundy musel i Luboš, který prskal, že je mu horko. To já jeho pocity nesdílela,

mně bylo tak akorát. Vadilo mi pouze, že mi prší do očí, kapuce mé nepromokavé bundy totiž není řešena na déšť padající z boku či zepředu, což se nyní dělo. Naštěstí jsme kráčeli traverzem, jinak bych se přehřívala i já.

Krajina s nábytkem

Na pátém hřebeni nás čekal ten nejkrásnější pohled, alespoň mně se to tak jevilo. Krajina s nábytkem. Nakupení obrovského množství velkých kamenů, dotlačených sem ledovcem, v kontrastu s jezery v dolině. Po nekonečném šlapání v dešti to byla pastva pro oči. Naštěstí přechodem na opačnou stranu kopce v této vedlejší dolině nepršelo, vítr mraky foukal jiným směrem. Aspoň že tak.

Slezli jsme do údolí a vylezli do sedla, kde jsme dle plánu zakotvili. Po zkušenosti, že je lépe být daleko od jezera i za tu cenu, že ke zdroji vody se musí dojít daleko, nenamítal Luboš nic proti místu, které jsem vybrala. Sice jsme byli poblíž turistické stezky, ale poslední lidi jsme viděli druhý den ráno, nedělali jsme si tedy velké starosti, že by se nějaký osamělý cestovatel v nejbližší době vydal do míst, kde se nacházíme my.

Mnou zvolené místo mělo tu další výhodu, kdy bylo patrné, jak hlavní vlna deště směřuje přes opačnou stranu jezera do horských štítů přímo proti nám, ale našemu tábořišti se vyhnula. Bohužel vítr k nám občas zavál nějakou tu spršku, ale nebylo to tak intenzivní, že bych musela místo péřové bundy obléct nepromokavou.

Jak jsem dotáhla do dokonalosti hygienu

Naneštěstí díky svým alergiím jsem neměla jinou možnost, než točit dva typy expediční stravy na večeri, naopak Luboš mohl jíst, na co měl zrovna chuť, tedy kdyby si měl z čeho vybírat. Jak jsem totiž tohle ne zrovna levné jídlo kupovala většinou ve výprodeji, což obnášelo pořídit jeden druh víckrát, tak měl taky spektrum možností omezené. Na dnešek jsem mu navařila těstoviny se špenátem. Bez masa. Ani moc neprotestoval. Asi díky tomu, že si jídlo vytunil salámem, kterého jsme měli zatím dostatek. Já dlabala bigos. Více možností se mi nenabízelo, buď jako včera kuřecí supreme s ratatouille, nebo bigos, což je úžasné jídlo z kyselého zelí, masa, hub a uzených švestek. Jen mám pocit, že budu muset zelí na nějakou dobu vyřadit z jídelníčku. Aktuálně ale každý druhý den budu muset bigos konzumovat, jiná možnost není.

Po jídle následovala hygiena a dnes jsem to dovedla do dokonalosti.

Při čištění zubů jsem si nalila vodu do rukávu. Péřovky. Zmáčela jsem si ji fest.

Pořezala jsem si ruce o kakací lopatku. Kakací lopatka je nástroj, jehož pomocí se kope jáma, do níž se následně zahrabávají naše exkrementy.

Stran kakací lopatky – máme ji v naší výbavě od 2020 a jedná se o sofistikovaný kus plastu, na němž není nic ostré, proto nechápu, jak se mi povedlo se o ni zranit.

Já mám svoje jezero, Ty máš svoje jezero

Jelikož jsme si na spaní zvolili menší vrcholek mezi dvěma jezery, bylo více než jasné, jaká bude orientace stanu.

„Já mám svoje jezero, Ty máš svoje jezero,“ prohlásil Luboš, když stan směřoval v prostoru. Zvolila jsem si samozřejmě postavení stanu tak, abych já koukala na to pěknější jezero :-). I když ani Lubošovo nebylo k zahzení, ale moje bylo lepší:-)

Chvíli jsme měli oba vstupní otvory otevřené, ale nastupující večer s rukou v ruce jdoucí padající rosou a následnou zimou nás donutily zavřít alespoň vnější tropiko, vstup do předsíněk jsme ale ponechali otevřený. Jednak jsem čuměla do mapy, což obnášelo otáčení papírových listů, na což jsem potřebovala prostor, takže jsem se rozmachovala doleva i doprava, jednak jsme v předsíňkách skladovali večerní léky a taky fernet na jejich zapití. Ano, opravdu jsme takto medikamenty užívali, Luboš si navíc fernetem čistil i zuby. Bylo to zároveň jediné upotřebení této živé vody.

Před definitivním zalezením do spacáků jsem zavelela k povinnému vyčurání se, aby mě Luboš zase nebudil v noci, a poté jsme už konečně usínali spánkem unavených, ale spokojených poutníků.

Den 7., neděle 4.9., pátý den treku

Jak dvě tabletky odlehčily batoh

Nastala krušná noc. Zatímco mně bylo hned vedro, hned zima a klasicky jsem se třikrát převlékala, než jsem dosáhla teplotního komfortu, s nímž jsem vydržela až do rána, Lubošovo poštipání se po ulehnutí do spacáku probralo k životu a začalo strašně svědit. Muchničky se večer vyřádily, pokousaly ho na jeho dolních končetinách tak silně, že tam měl mnoho lézí, do krve rozškrabaných, jak si nemohl pomoci, a neustále pupínky drásal. Já jsem tou dobou po mnohém odstrojení a následném strojení a opětovném odstrojení, oděná do nákrčníku a trika s krátkým rukávem, nabídla Lubošovi z nitra své objemné expediční lékárníčky spásný lék na alergii – Zyrtec. Ten se tomu urputně bránil a vzdoroval mé ruce, podávající mu medikament, jenž mu uleví od trápení se. Marné bylo moje vysvětlování fyziologie poštipání a alergické reakce. Ne, ne a ne. Nakonec se mi jej našťestí povedlo zlomit poukázáním na to, jak tyhle dvě tabletky odlehčí můj batoh, podlehl a konečně do sebe oba Zyrtecy kopnul. Úleva nastala do půl hodiny. Opravdu bylo s podivem, jak teď, počátkem září, se tahle havěť má k světu. Současná invaze odpovídá spíše pozdnímu červenci, tedy polovině léta, než jeho sklonku, a už vůbec je nezvyk, že otravují, i když teplota v noci padá pod nulu.

Kopni do sebe tu tabletu, odlehčíš mi batoh!

Jak jsem si fernet dala soudržně s Lubošem

Pilulku Luboš zapil, jak jinak než fernetem, a já jsem si soudržně dala hlt zároveň s Lubošem. Tato vzácná tekutina je totiž pouze na příděl.

Když jsem ve 22,30 šla za potřebou a spořádaně jsem ulehla vedle Luboše dřív, než mi vyprchá drahocenné teplo, začalo něco šramotit kolem stanu. Aspoň že tak, stát se to naopak, tedy že nějaké zvíře započne běhat po tábořišti předtím, než provedu odlehčení močového měchýře, nedostal by mě nikdo ven ani párem volů, to bych se raději počůrala, než být konfrontována s nějakým

živočichem. S Lubošem jsme poslouchali zvuky linoucí se zvenku a usoudili jsme, že se jedná o myš. Usínali jsme s myšlenkou, zdalipak může drobný hlodavec prokousat batoh?

Když jsem konečně zabírala a má mysl se začínala toulat říší snů, běhání drobného živočicha bylo vystřídáno dusotem kopýtek většího tvora. Rázem jsme byli oba dva vzhůru. Naštěstí jsme uslyšeli i řinčení zvonců a hned jsme byli v obraze. Navštívily nás ovečky. Ráno opět můžeme očekávat, že nenajdeme žádné hříby kolem stanu, vše bude jimi sežráno.

Jak jsem se opět nepoučila

Jitro nás přivítalo námrazou na plachtě, pod níž ukrýváme batohy, a k naší velké úlevě nejevily žádné známky poškození nočním nezvaným návštěvníkem. Na Lubošově straně, tedy na JEHO jezeře, se nad hladinou válely cáry mlhy, moje krásné jezírko bylo vodní páry prosté. Však jsem věděla, proč jsem si vybrala orientaci stanu takto.

Po snídani nastala klasická procedura, tedy čištění zubů, při němž jsem se opět nepoučila, a natekla mi voda do rukávu. Do rukávu bundy. Péřové bundy. Nezbývalo mi nic jiného, než se to svým drahocenným teplem snažit vysušit, jelikož není možné ji balit mokrou.

Po finálním pakování jsme v 10,36 opouštěli tohle krásné místečko. Následoval výstup do sedla, odkud jsme třikrát sklesali a třikrát opětovně vyšplhali na hřeben. Při pochodu jsme se neustále

předbíhali s trojicí oveček, které tupě sledovaly stezku, a nemínily nám uhnout ani nás pustit, tak jsme se složitě prodírali hůře schůdným terénem, abychom pronikli před ně, ovšem stačila pauza na focení, svačinu či sběr borůvek, kdy se dostaly před nás, a my opět museli řešit, jak je předejít. Mimochodem, díky různým brankám na trase se nemohlo jednat o stejnou skupinu přežvýkavců, které jsme neustále potkávali, vždy ale chodily pouze ve trojici.

Jak se čurá v bažině

Při dosažení bažin jsme se jich zbavili. Najednou tu nebyly, aniž bychom tušili, kam zmizely. Údolím fičel silný vítr a mně se zrovna v tu chvíli zachtělo močit, ovšem na výběr se nabízely jen mokřady. Vydala jsem se tedy opatrně tak daleko, jak mi to podmáčený terén dovolil, bohužel při konání potřeby jsem pomalu zajížděla dolů pod hladinu, do smrduté břečky. Honem jsem spáchala, co jsem potřebovala, zatímco mi pohory klesaly a dovnitř se valilo bahno, a vrátila se za Lubošem na sice ne pevnou půdu pod nohama, ale alespoň na bezpečný povrch.

Na samotném dně údolí nás čekal dvojbrod. První vodní tok šel opatrně překonat přeskákáním po kamenech, ale na druhý už mi tahle strategie nestačila a díky mým kratším nožičkám jsem nedokázala bezpečně klást nohy z jednoho

šutru na druhý. Jednou to muselo nastat.

Nebylo zbylí, než shodit batoh ze zad, sundat pohory, ty uvázat na batoh, obout se do brodicích bot a takto řeku zdolat.

Pohybovala jsem se krok sun krok, klouzalo mi to na kamenech pod hladinou, pokrytých řasami a mrzly mi nohy. Není tedy divu, že hned po zdolání proudu jsem vyhlásila

obědovou pauzu. Sice jsem neměla hlad, ale nutně jsem zatoužila po müsli. Utřela jsem na kost promrzlé nožičky ručníkem a ládovala se tyčinkou plnou ovsu a kandovaného ovoce, čímž se mi výrazně zvedla nálada.

Jak Luboš kakal pět metrů od borůvek!

Vzdor tomu, že jsem měla nohy jak rampouchy, cítila jsem se moc dobře. Konečně ze mě opadla krize z dosavadních dnů, nakopla jsem svou arktickou vrtuli a vydala se na další pochod, natěšená na to, co nás ještě na cestě čeká. Holt tohle je vždy stejné, krizový den na treku mám, vzdor všem poučkám, čtvrtý den a pátý se to zhoupne do pohody.

Na Luboše najednou přišla potřeba, a to přímo velká. Nedalo se nic dělat, naštěstí na rozdíl od mého konání před hodinou se zde nabízela kamenná krajina, tak toho využil a následně jsme konečně mohli pokračovat. Jaký byl můj šok, když se ukázalo, že pět metrů poté stezku křížoval pás keřů s borůvkami! Mohla jsem si sbírat bobule, zatímco by Luboš kdesi vzadu trůnil. Nezbylo mi než alespoň dodatečně ukojit svou touhu po borůvkách. Radost mi kazilo jediné, a to další pokračující degradace PU vrstvy mých pohor. Rychle jsem zpytovala paměť, zda máme sbaleno dost izolepy, a uklidnila jsem se, že ano, v případě nouze si tedy podrážku takto provizorně přilepím, abych mohla v treku pokračovat.

Příště musím Luboše důsledně poučit, aby si místo na toaletu vybíral více pečlivě. Optimálně tak, aby kolem rostlo dostatek borůvek, nefoukalo tam a pokud možno se tam nacházel výhled.

Útěk před deštěm

Komunikátor dnes ráno tvrdil, že nastane „nepatrná možnost středně silného deště“. Byli jsme celkem až dosud klidní, to se ovšem mělo změnit. Obloha tmavla a tmavla, a k nám sem tam dolétla sprška vody. Prší kousek od nás. Přidali jsme do kroku, rychle zvládli traverz hory, ale na druhé straně, při sestupu do dalšího údolí, nás déšť dohnal. Honem jsme na sebe narvali nepromokavé bundy, čímž se mi vyřešilo moje dilema, že jen v mikině je mi chladno, ale bála jsem se přiobléct,

abych se nezpotočila, a pokračovali jsme v sestupu do údolí, v jehož nejnižší položené části ležely bažiny, což je celkem logické. Není ovšem pochopitelné, že jsem je překonávala tak nešikovně, že mi natekla smradlavá břečka do pravé boty. Jelikož jsem si někdy před hodinou nabrala do levé, tímto se to alespoň srovnalo a mé vjemy z mokra uvnitř pohor byly symetrické. Tak to má být. Za drobného mrholení jsme vystoupali na hřeben, zatímco jsme se oba přehřívali, ale přišlo nám menší zlo se pod bundou zapařit, než zmoknout bez ní. Po dosažení horského hřebene vykouklo sluníčko, ba dokonce se zjevila duha, takže jsme honem bundy shodili ze zad, doufajíce, že máme odbyto. Kdepak. To se jen obloha připravovala na další kolo a sbírala síly, než na nás plně udeří.

Jak jsme měli stan hlavami dolů

Z vrcholu kopce jsme jasně viděli, ve kterém údolí fest prší, a do kterého míří paprsky naší velké hvězdy. Můžete hádat, kam vedla turistická stezka. Samozřejmě, že do deště. Této třetí vlně jsme neunikli a přímo jsme nakráčeli do epicentra. Přeháňka se změnila na intenzivní, vytrvalé srážky, déšť nepřestával a sílil. Opět jsme vytáhli naše nepromoky, do nichž jsme se oba oděli. Já bych ocenila i rukavice, ale měla jsem neurčitý dojem, že můj parták by zbytečně zdržování neakceptoval. Tvářil se dostatečně sveřepě, abych se rozhodla, že zimu na ruce vydržím, však nejsem z cukru.

Celkem jsem Luboše chápala. Priorita byla dostat se co nejdříve ke zdroji vody a tam postavit stan, abychom co nejméně po cestě zmokli jak my, tak výbava, to ale neznamená, že budu cítit nekomfort :-)

Hned po spatření potoka jsme k němu utíkali. Nepředstavujte si ale atletické běžce s ladnými kroky, nýbrž dva znavené, promáčené turisty s těžkými batohy. Rychle jsme shodili tlumoky ze zad a společnými silami jsme za silného deště vztyčili náš zelený příbytek. Luboš jej pečlivě přikolíčkoval, abych si poté všimla, že jej máme hlavami dolů. To už bylo celkem jedno, zda budeme pobývat venku o pět minut déle či nikoliv, byli jsme mokří tak, že nějaké další zpoždění valný význam nemělo, tak Luboš pečlivě všechny kolíčky vytahal, stan otočil o 180 stupňů, a opět připevnil. Sranda musí být.

Jak jsem se vysvlékala v předsínce

Honem jsme dovnitř nakladli karimatky a na ně naházeli spacáky, péřové bundy, spací věci a elektroniku. Jelikož bylo vše v nepromokavých vacích, neobávali jsme se promočení, tedy za předpokladu, že izolují, jak mají. Luboš strčil batohy pod plachtu a zapluli jsme do stanu i my, předtím jsem ale povinně oběma přikázala se vyčůrat, jelikož nebylo jasné, jak dlouho bude pršet, a každé opuštění stanu nanese zbytečně dovnitř další vlhkost. Nevím jak Luboš, ale já se vysvlékala v předsínce. Bundu jsem měla durch mokrou a na kalhotách ulpělo asi kilo bahna, mechu a lišejníků. Samozřejmě suché nebyly ani omylem, to mi můžete věřit. Oba kusy oblečení jsem zanechala v předsínce, a už teď jsem se obávala toho, jak se do nich budu ráno soukat. Brrr. Obléct si na sebe mokré hadry, to bude chtít velký kus sebezapření.

Po ulehnutí jsem začala prskat, že mám pod karimatkou dva kameny. Dva velké kameny! Luboš mé protesty zarazil hned v počátku. Prý kdybych netrvala na otočení stanu, dlely by tyhle šutry pod JEHO karimatkou, čímž mi vzal veškeré argumenty. Hlavně měl pravdu, ale to přece ženská nemůže chlapovi nikdy přiznat.

Zapnula jsem komunikátor a zatímco venku lilo jako z konve, předpověď na něj znovu doručená stále trvala na nepatrné možnosti středně silného deště. Kde asi udělali soudruzi z Garminu chybu?!

Jak jsme si tláskali žaludky vším možným

Vevnitř ve stanu jsme měli vše sice ne úplně mokré, nýbrž trochu nasáklé vodou. Tomu se nedá ani s veškerou bezpečností zabránit. Nestalo se to protečením voděodolných vaků, ale 100% vlhkostí vzduchu. Je to nepříjemnost, které se nedá vyhnout a se kterou jsme počítali, proto taky nosíme předimenzované spacáky, jelikož víme, že jejich promáčením se sníží tepelný komfort.

Já jsem na sebe narvala péřovku, Luboš zůstal v mikině. Teplé jídlo jsme odpískali. Na rozdíl od Grónska, kde jsme podobný úprk před deštěm zažili, jsme nyní byli zkušenější a vzali si dovnitř stanu dostupné suché jídlo. Není tedy divu, že jsme si tláskali žaludky vším možným. Napřed jsme sežrali hovězí salám, který jsme zajídali krutonky, až jsme zjistili, že je pytlík prázdný. Protože

jsme ještě měli hlad, nafutrovali jsme se sáčkem slaninových čipsů, z nichž se vyklubaly sušené škvarky. Byly moc mňam. Úspěšně jsme aspirovali na žlučníkový záchvat.

Ve 20,30, po 2,5 hodinách intenzivních srážek, déšť ustal. Já jsem honem utíkala močit, však se mi chtělo už dost dlouho, kdy jsem přemlouvala sebe i svůj svěrač, že je ještě nutné vydržet. Na stanu stál tak litr vody. Opatrně jsem ho sklepala dolů, takže mi nakapalo na péřovku i spacák otevřeným vchodem, zalezla jsem dovnitř a okamžitě vytuhnula.

Den 8., pondělí 5.9., šestý den treku

Jak mi nenávratně upadl Letrox do borůvčí

V noci šramotila v předsínce myš. Drzý to tvor, na předchozím tábořišti jiný exemplář lozil kolem batohů, ovšem zde si dotyčný troufl až do předsínky. Stačilo ale zahartusit a hlasitě jadrnou češtinou zařvat: „Jedeš pryč, bestie!“ a zvíře vyděšeně uteklo a už se nevrátilo.

Ráno jsem vyslala Luboše pro vodu. Včera večer to nešlo, když jsme díky dešti nevařili, takže to dostal láskyplně za úkol nyní /Padej rychle pro vodu a hlavně se necourej!/ Při nabírání vzácné tekutiny mu na svažitém břehu podklouzla noha a on zahučel na bahně přímo do potoka. Dobře mu tak, nemá chodit v t'apkách.

Má škodolibost se mi velmi rychle vymstila. Jak jsem si do dlaně z dávkovače léků vysypala svou ranní dávku medikamentů, jedna tableta vzala roha a zapadla tak hluboko do borůvčí, že nešla vydolovat, musela jsem tedy sáhnout do rezerv. Pro jistotu jsme oba byli vybaveni na možnou 14 denní izolaci, kdybychom třeba dostali sobí rýmu nebo ovčí kašel, nebyl tedy problém si jednu pilulku odsud vzít.

Jelikož jsme si večer nemohli moc vybírat místo na postavení stanu, založili jsme tábor blízko vody, následky na sebe nenechaly dlouho čekat. Stan byl natolik pokryt kapkami, že jej Luboš vytřel svým ručníkem, který třikrát pečlivě vyždímal, a stejně to nestačilo. Obětovala jsem se tedy, a vrazila mu na dokončení osušení svůj. Ten byl ovšem pokryt pastou, takže ji rozmazal po tropiku.

Prkna, co znamenají svět

Úderem 11. hodiny jsme opouštěli tábořiště.

Hned v úvodu jsme museli přes tzv. letní most na druhou stranu řeky. Nevíte, co je to letní most? To jsou nepříliš stabilní, sezónní konstrukce hozené přes vodní toky, kdy se počítá se zubem času, a jejich novým postavením na jaro. Jeden takový jsme měli přímo před sebou, volně ležel na

kamenech, a já reálně uvažovala, zda by nebylo bezpečnější brodit. Nakonec jsem se odhodlala po něm přejít na druhou stranu, i když se povážlivě sesouval napravo. Naštěstí, i kdybych se s mostem zřítily, nestalo by se nic jiného, než že bych se smáčela, jelikož byl postaven snad 20 cm nad hladinou, která nebyla příliš hluboká. Když jsem se po návratu dívala na 14 let staré fotky jiné výpravy, tak jsem nabyla dojmu, že most je pořád ten stejný, a už tehdy byl v dezolátním stavu. Jelikož jsme se pohybovali údolím, věděli jsme, co přijde vzápětí. Bažiny. Přes tyhle někdo hodil stará prkna, které znamenala svět. Po nakročení na ně okamžitě poklesla, samozřejmě i s námi. No a jelikož je Luboš těžší, dostal se hlouběji než já se svou muší vahou :-)

Proč Slunce svítí při šplhání do kopce a zajde při sestupu?!

Při pochodu údolím, kam paprsky nedopadaly, a navíc fičel vítr v turbulentním proudění, jsme moc tepla nezažívali. To se změnilo při prvním stoupaní, kdy Slunce nás spalovalo intenzivním žářem, ale právě díky druhotnému ochlazovacímu efektu proudění vzduchu jsme museli být dobře oblečení, a tak jsme se přehřívali. Po dosažení vrcholu slunce zašlo, vítr začal foukat silněji a doprovázel nás při sestupu, což jsme se z pocenými zády vnímali negativně. Proč Slunce svítí při šplhání do kopce a zajde při sestupu?! Na náhorní planině dul silný víchř a já uvažovala, zda na sebe narvat zateplovací kraťasy a rukavice. Byla to taková předzvěst dalších dnů. Dorazila studená fronta.

Na nejvíce větrném místě, bičovaném proudy z okolních vršků, se Luboš rozhodl, že přímo tady a teď a nikde jinde musí kakat. Nenacházely se tam ani žádné borůvky, kterými bych se odškodnila za dlouhé čekání na něj. Uklidňovalo mě pouze vědomí, že zatímco já mám na sobě veškeré oblečení, Luboš svou činnost vykonává prakticky nahý – nosí totiž cyklokalahoty s kšandami, takže si musí sundat triko i mikinu, no a samotné provádění „tamtoho“ si žádá zůstat dole bez.

Jak si byl Luboš vědom svého provinění

Luboš si byl svého provinění stran špatného výběru místa moc dobře vědom, tím spíše, že o 50 metrů dál rostly borůvky. Tvářil se dostatečně zkroušeně, takže jsem ho ani nepeskovala. „Borůvky!“ radostně jsem zakřičela.

Luboš na nic nečekal a zavelel ke shození batohů. Oba jsme se vrhli na sběr bobulí a jelikož zdejší úroda byla fakt hojná, rovnou jsem pauzu prohlásila za oběd. Tímto jsme tedy polední jídlo měli odbyté.

Za další kilometr chůze jsem Lubošovi předvedla, jak se to dělá správně. Potřebovala jsem čůrat, takže jsem zvolila takové místo na močení, kde nám zrak přecházel z množství fialových bobulí.

„Přece to tady nenechám,“ zvolal nadšeně Luboš a už se zanořil mezi keře.

Každý z nás je trhal svým specifickým způsobem. Zatímco Luboš je strkal rovnou do pusy po jedné, já při sběru sušila hubu, házela jsem je do hrníčku, odkud jsem je pěkně v klidu, usazená na karimatce, zobala a vychutnávala si každou bobulku.

Jaká je výhoda, když Vám něco nechutná

Na jak dlouho myslíte, že Vás borůvky zasytí? Nám vydržely v žaludku pět kilometrů, a už jsme měli hlad. Jelikož müsli tyčinky byly na příděl – každý den jedna na osobu – vytasila jsem se na svačinu s ořechy. Tato surovina má obrovskou výhodu – nechutná mi. Ptáte se, jaký je přínos toho, že si na trek беру jídlo, které mi nechutná? No obrovský. Věřte mi, že v podobných podmínkách máte tendenci sežrat všechno, co se nabízí, takže když jsem vybavena něčím, co nemám ráda, nemám touhu toho sníst hodně. Já ořechy vyložené nesnáším, kromě pistácií, ty naopak zbožňuji. Na pěkném místě u potoka jsme tedy dlabali ořechy v těstíčku, kdy já jich spořádala jen pár. Luboš naopak ořechy miluje, ale mistr proviant'ák jsem já, který rozhoduje o potravě, takže Luboš může zblajznout jen tolik, kolik mu dovolím. Stejně přísná jsem i na sebe, ale abych netýrala svou slabou silnou vůli, řeším to právě takto, přesto mám ale určité rezervy, a to jsou rozinky. Ty do sebe nedostanu, i kdyby mi hrozila smrt hladem. Naštěstí Luboš zrovna tuhle hnusnou a odpornou poživatinu miluje, takže se velmi rád obětuje. V reálu to pak probíhá tak, že každý sedíme někde na šutru, já pro jistotu pod sebou ještě karimatku, abych si neotlačila pozadí, a mlčky zobeme z dlaně ořechy. Já pečlivě odděluji rozinky a ty mu pak věnuji, čímž mu výrazně zlepším pohled na svět a zejména na manželku.

Já bych k tomu v rámci vlastní bezpečnosti nečichala

Nevím, co vedlo Luboše k tak nebezpečné činnosti, ale najednou si začal strkat pod nos postupně své mikiny. On je totiž, na rozdíl ode mě, vybaven více exempláři.

„Já bych k tomu v rámci vlastní bezpečnosti nečichala,“ upřímně jsem mu poradila a pro jistotu se vzdálila na dostatečný odstup. Co když se Luboš právě zbláznil?

„Já chci zjistit, která je více čistá, než druhá,“ odvětil Luboš nechápavě, že mi tak očividná věc nedochází.

„Proč? Není to snad jedno?! Vždyť smrdíme taky, nemyjeme se už týden.“

Nechala jsem ho svému osudu.

Přišel za mnou kajícně, že jsem měla pravdu.

„Tak co jsi zjistil?“ otázala jsem se jej, aniž bych očekávala odpověď. Byla mi totiž jasná předem.

„Smrdí obě a strašně.“

No nepovídala jsem to?

Nikdy bych neřekla, že to prohlásím

Po vystoupení stezka mírně změnila směr, takže nám Slunce svítilo přímo do očí. Nikdy bych neřekla, že to prohlásím, ale přála jsem si, aby zašlo! Fakt! Polární slunce má totiž neskutečnou sílu, a to přesto, že je frišno či fouká vítr.

Následoval nekonečný přechod náhorní plošiny, kdy do nás pralo slunce a my zažívali hic. Stačilo ovšem, aby dle mého přání zašlo /dávejte si pozor, co si přejete/ a následoval prudký pokles teploty, kdy jsme vnímali chlad zejména v kombinaci s neutuchajícím větrem. Zima mi byla taková, že jsem litovala, že jsem doma nechala kuklu a tenké rukavice. V batohu mi sice dlely rukavice silné, ale v těch mi bylo poněkud horko. Narazila jsem si alespoň na kebuli kulicha co nejvíce to šlo, ale proudění vzduchu si našlo vždy nějakou skulinku, kudy mi vnikal dovnitř chlad, čemuž by právě zmíněná kukla pod čepicí zabránila.

Poučení pro příště. Kukla a tenké rukavice své uplatnění najdou a zase tolik neváží.

Každá planina někde končí. Před námi se otevíralo údolí, do kterého jsme museli sklesat. Když se mi jevil postup náhorní plošinou nekonečný, tak jak nazvat nekonečný sestup? Rozlehlý?

Protahovaný? Neohraničený? Neomezený? Nesmírný? No a co následovalo po sestupu? Přece výstup. A ten byl jaký? Rozsáhlý a z našeho pohledu věčný.

Etuda zvaná „Luboš a mikiny“

Jak jsem již předeslala, Luboš si s sebou do Norska sbalil více než jednu mikinu, konkrétně tři, a čtvrtou měl určenou na spaní. Ta dlela v nepromokavém vaku v batohu a přes den se na ni nesahalo. Řeč je ale o těch ostatních, které točil v průběhu treku a kombinoval na sebe dvě různé. Jak jsme šlapali tu do kopce, tu po rovině a tu z kopce, kdy buď svítilo slunce, nebo foukal vítr, Luboš točil mikiny jak na běžícím pásu. Buď šel oděn do jedné, nebo do dvou, kdy pokud byl navlečen do dvojice roláků, různě měnil tenké a tlusté a neustále kombinaci měnil, což znamenalo zastavit, shodit batoh, vysvléct si mikinu, vytáhnout z batohu jinou, ten si nahodit, aby se za pár set metrů situace opakovala, jen s jiným exemplářem. Jak jsem se u této exhibice nudila, co bych taky měla

dělat, když kolem byl výskyt nula borůvek, začala jsem v duchu tvořit rovnici, jak vypočítat možný počet kombinací, pokud jsou počáteční podmínky tři mikiny, oblečené maximálně dvě na sebe, z nichž vždy ta silnější je vnější. Přiznám se, že rovnici jsem nevymyslela, ale dobrala jsem se maximálního počtu obměn – šest. Buď má každou ze tří mikin samostatně, to jsou tři varianty, nebo nosil roláky v kombinaci AB, AC, BC, takže taky tři. Suma sumárum se jedná o šest různých možností. Asi nejbližší by to vystihoval vzorec, kdy $x = \text{počet mikin absolutně} / \text{tři} / a \ n = \text{počet mikin na sobě} / \text{dvě} / : x \text{ krát } n$, tedy 3×2 , což je 6.

Když tak o tom ovšem přemýšlím, není to spíše $x!$ neboli x faktoriál, tedy číslo, rovné součinu všech kladných celých čísel menších nebo rovných x ?

Jak se má vroucná přání smrskla na dvě

Máte z předešlého odstavce pocit, že mi hrabe? Nikoliv, jsem naprosto normální, průměrná žena, jen se vyskytuji na jednom z konců Gaussovy křivky :-)

Po včerejším intenzivním dešti, který nás zahnal do stanu bez teplé večere, a taky bez čištění zubů,

se mi dnes vykrystalizovalo, co si na treku nejvíce přeji. Má vroucná přání se smrskla na dvě, a těmi byla teplá večere a možnost vyčistit si zuby. Vidíte, jak málo mi stačilo ke štěstí, a taky jaká je hranice mezi spokojenou a nespokojenou turistkou. Prostě pokud bude den, ať už se během pochodu stane cokoliv, zakončen teplým

jídlem v žaludku a očesanou hygienou, budu nejspokojenější tvor na světě. Dnes se obloha tvářila, že se mi to splní.

V 16,45 jsme míjeli jezírko, nad nímž se přímo nabízely skalní římsy, veliké tak akorát na náš stan. Oba jsme vyhodnotili, že je moc málo hodin na zbudování tábora, takže jsme pokračovali. Pohled do mapy mi ozřejmil, že s vodou by dnes problém být neměl, a úplně jsem zapomněla, že to v současné Arktidě nemusí být tak docela pravda.

Po jednom kilometru jsme objevili řeku. Stezku podél ní křížila polní cesta, sjízdná pro čtyřkolky, a jednohlasně jsme to odmítli. Vůbec se nejednalo o fotogenické místočko, navíc se nám nelíbila

připomínka civilizace – prašná, ostýchám se napsat silnice, do té měla fakt daleko. Sice žádná osada nikde poblíž rozhodně neležela, a to ani kilometry daleko, přesto jsme tam nechtěli zůstat.

Pokračujeme.

Těžký boj o vodu aneb Déža ví /déjà vu/

Z údolí jsme museli vystoupat na hřeben, odkud trail vedl relativně příjemnou náhorní plošinou, kde jsme neustále šplhali a zase klesali pár desítek výškových metrů, ovšem nic dramatického, prostě jen aby to nebylo jednotvárné. Překonali jsme 2,5 kilometru, když jsme dle mapy měli mít potok. Ovšem kde nic, tu nic, a nastal těžký boj o vodu /neplést s bojem o těžkou vodu/. Shodili jsme batohy a vydali se každý jiným směrem najít nějaký zdroj vody, což bylo nutné vykonat rychle, čas již pokročil. Velmi reálně jsme se obávali toho, že Déža ví, neboli déjà vu, jak říkáme my latiníci, vlastně francouzštináři. Prostě iluze již viděného. Podobnou situaci jsme zažili při předchozím přechodu jedné z mnoha náhorních plošin, kdy na původně zvažované variantě k založení tábora, kde se měl vinout potok, netekla ani kapka. Opět jsem měla intenzivní pocit něčeho už dříve prožitého. Voda došla. Nikde není voda. Mattoni už není.

V 18,15 nalezena řeka. Jupí! To bylo radosti na Starém bělidle!

Stan jsme se s ohledem na nulový výskyt turistů rozhodli drze postavit přímo vedle stezky.

Jednalo se totiž o nejvyšší místo v blízkém okolí a vy už víte, jak já potřebuji výhledy.

Spokojenost s objevením zdroje vody mi trochu kazil velký opar, který se mi objevil na rtu.

Luboš navrhoval, že se vrátíme, což bylo docela vtipné s ohledem na to, že jsme byli tak v polovině treku.

Jak jsem se odškodnila nejtěžší večeří

Večeře. Na tohle jsem upínala svou mysl v druhé části dne. Teplé žrádlo. Rozhodla jsem se, že se odškodním tou nejtěžší večeří, a to rovnou 156 gramů. Sice se jednalo o veganské jídlo, ale díky mým alergiím jsem měla k dispozici dvě stravy s masem, takže tahle varianta byla vítaným zpestřením. Nakonec jsem si moc a moc pochutnala, jelikož to bylo fakt mňam. Dlabala jsem těstoviny s rajčatovou omáčkou a ani jsem to nedokázala dojíst, tak jsem zbytek vrazila Lubošovi, který souhlasil, že je to opravdu hodně dobré. A bez mléka!

Večer, ještě před ulehnutím, kolem stanu hvízdala a svolávala se nějaká zvířata, a později, až pochopila, že jim neublížíme, panáčkovalo pár jedinců kolem stanu a zvědavě až drze očmuchávalo jak nás, tak naši výbavu. Nepoznali jsme, zda to byli syslové nebo lasičky, každopádně vypadali neškodně. Ne, že bychom se jich báli, spíše jsme si dělali starosti, aby nám neprokousali stan či batohy, čímž by nám dost zneprůjemnili další pochod. Jděte na výlet s batohem, v němž zeje díra, a vám vypadávají zásoby ven. Nejvíce aktivní byla všechna zvířata u vaření večere, to mi strkali čumáky až skoro do hrnce. Byli ale plaší, stačilo se trochu pohnout, a už poskakovali tři metry ode mě.

Jak nás vzbudila polární záře

Roky se vracíme na dovolenou na náš milovaný Sever, ale zatím jsme byli polární záře ušetřeni. Před třemi lety v Grónsku jsme něco, co polární záři připomínalo sice spatřili, ale o co se vlastně jednalo, jsme zjistili až pár dnů poté. Letos to mělo být jinak.

Kolem druhé hodiny ranní, takže vlastně tento zápisek již patří do dalšího dne, nás probudilo zvláštní světlo venku. Kromě strašné zimy, jelikož bylo relativně hodně stupňů pod nulou, možná tak mínus sedm, nás uvítala jasná noční obloha, hvězdičky, a... Aurora borealis. Ano, konečně nastala ta kýžená chvíle, kdy Vargovčici spatřili polární záři! Honem jsem se oděla do péřovky a zateplených kraťasů, vklouzla naboso do brodicích bot, jelikož se mi nechtělo šněrovat pohory, a zkusila tu nádheru vyfotit, což se mi nepodařilo. Vyzvala jsem tedy Luboše, aby zapnul ve stanu čelovku, a jala se zvětšit stan, zevnitř osvětlený umělým zdrojem světla, zvenku ozářený hvězdným nebem. Lítání a fotodokumentace mi zabrala rovnou hodinu, která se mi měla krutě vymstít. Ono totiž není snadné tohle fotit, musela jsem si rozložit stativ, našroubovat bezzrcadlovku a měnit různá

nastavení, kdy vždy se jednalo o focení na dlouhý čas. Bohužel jsem podcenila tepelný komfort a vymrzla jsem tak, že až do rána jsem se, ač oděná do péřovky, nemohla ve spacáku zahřát. Dala jsem si závazek, že příště se mi to nestane, a narvu se do dlouhých kalhot, ponožek a pohorek. Chcete se vsadit, že na další výpravě opět vyběhnu jen v péřové bundě a ťapkách?

Den 9., úterý 6.9., sedmý den treku

Jak jsem dostala pachové halucinace

Po studené noci nastalo neméně chladné ráno. Stan i plachta byly pokryty souvislou vrstvou zmrazků, bohužel tento úkaz v plné míře viděl jen Luboš, já odmítala vystrčit z konečně vyhrátého spacáčku více než jen špičku nosu. Nezbylo mi ale nic jiného, než se nakonec přemluvit, což mi trvalo dlouhou dobu, a konečně opustit dosavadní úkryt. Venku mě ovál ledový chlad. Mimo stan jsem si troufla jen v pérovce, ve které jsem ostatně pobývala již od pozdně večerního focení hvězdné oblohy. Scenérii umocňoval sníh na vrcholcích hor. Ani jeden jsme si ovšem nedokázali vybavit, zda tam bílé čepičky byly již večer, či nikoliv.

Při chystání propriet na přípravu čaje jsem najednou dostala pachové halucinace. Zdálo se mi totiž, že cítím kolem sebe libou vůni. Hlavou mi pochodovaly psychiatrické diagnózy, až jsem se odhodlala, a zkonzultovala s Lubošem, že jsem se patrně zbláznila, jelikož vnímám příjemné aroma. Kdepak, nic takového, jsem natolik normální, nakolik okolní podmínky umožňují. Luboš kolem sebe šířil odér jakési mastičky, kterou si napatlal na bolavá ramena.

Běžné je opouštět tábořiště na první pokus

Luboš ale nevyřešil všechna má dilemata. Jestliže si namazal krémem klouby, tak jakým?! Vždyť máme s sebou jen mast na prdel a opruzeniny, nic jiného, nepočítám-li Canesten. No ale když má pocit, že mu to pomůže od bolesti, nebudu mu to vymlouvat.

Odchod proběhl v 10,45, ovšem to se jednalo o první pokus. Po nahazování batohů totiž každý z nás musel za svou potřebou, Luboš ke kakací jámě vybaven ruličkou papíru, já na kámen, vybavena sáčkem oříšků. Začal mě dohánět trekařský hlad a jelikož salám ke snídani byl na přiděl, vytasila jsem se s ořechy. Pár jsem jich poslala do žaludku, ten pochopil, že nic jiného ze mě už nevyrazí, tak se zklidnil a přestal žádat beztak nezdravou uzeninu. Měla jsem ale pocit, že se oblafnout či

zastrašit nedal, a určitě se hlad zase brzo ozve. Však já trávící trakt zase vytočím ořechy, které nesnáším.

Druhý pokus o opuštění tábořiště následoval po asi 20 minutách a byl již úspěšný. Řekla bych, že většina turistů odchází z kempu napoprvé.

Ze sedla, v němž jsme spali, jsme vystoupali na hřeben a počali klesat do údolí, jehož středem protékala řeka.

Most, z něhož mám až dosud kopřivku

Na dně údolí nás čekalo něco, z čehož mám až dosud kopřivku, jen si na to vzpomenu. Přes řeku vedl visutý most a mě při pohledu na něj jíkala hrůza. Na něj rozhodně nevlezu! No, nedá se svítit, zírání do rychlých a prudkých peřejí mi ozřejmilo, že tento tok je nebroditelný a není jiná možnost, jak se dostat na druhou stranu než přes most. Opatrně jsem na něj vkročila a on se rozkymácel. Čím dále jsem postupovala, držíc se u toho křečovitě „zábradlí“ /uvozovky jsou na místě/, tím více se prkna pod mýma nohama houpala. Luboš našťestí spořádaně čekal, až se bezpečně dostanu na konec, než vylezl na lávku. Po překonání jsem byla vyřízená, a to nakolik, že jsem tam vyhlásila obědovou pauzu. Však taky udeřilo poledne. Rozdělila jsem každému po jedné müsli tyčince, k níž jsme jako dezert měli čtyři borůvky. Víc jich tam totiž nebylo k nalezení.

Od řeky jsme ještě kousek klesali velmi příjemným sestupem, po němž následoval zatím nejhorší výstup s největším převýšením. Příkrost svahu byla tak vysoká, že jsem nemohla došlápnout patami, a kráčela jsem v podstatě po špičkách, což nepříjemně napínalo moje Achilovky. Při šplhání na hřeben jsem se vši silou zapírala o trekové hole, bez nichž bych to nezvládla.

Jak slunce pražilo a smažilo nás zaživa

Když už jsme konečně došli na vrchol, tak se z něj klasicky vyklubal předvrchol. Tam jsem potřebovala čůrat, hlavně ale sebou prásknout na chvíli na zem a nešlapat. Z výstupu trpěla moje stehna, takže kromě svačiny jsem se vytasila s růžovým kolečkem – Ibalginem, lupla ho do sebe, a po pár minutách bylo líp. K jídlu jsem dala do oběhu sýr, salám a oříšky.

Zasloužili jsme si to.

Po dosažení hřebene jsme se ocitli na sluncem zalité stráni, kde to do nás oranžový kotouč pražil a smažil nás zaživa. Že v

Arktidě mohou umrznout, s tím jsem počítala, ale uškvařit se?

Dnešní den se nesl ve znamení jediného tématu k hovoru. Jídlo. Zásob jsme sice měli dost, ale potřebovali jsme dojít za týden někam, kde najdeme střechu nad hlavou, hospodu a obchod. Náš původní cíl, osada Finse, se začala jevit nereálná. Sice je to nejvyšší bod na železniční trase Bergen – Oslo i norské železnice jako takové, ale civilizace je tam zastoupena nádražím a jedním hotelem, kde ani nejde provést rezervaci přes Booking. Bylo nutné vymyslet náhradní plán. Stále jsme ještě neopouštěli úmysl skončit ve Finse a následně se přesunout vlakem někam, kde vymoženosti typu restaurace a hotel najdeme. Drželi jsme se této varianty zuby nehty, ale představa, že dojdeme někam unavení, zpocení, špinaví a smradlaví, kde budeme několik hodin čekat na vlak, který nás odveze do kýžené destinace, se nám vůbec, ale vůbec nelíbila.

Slunci vstříc

Luboš si uměl vybrat místečko na vykonání potřeby. Hned jsem toho využila a zatímco trůnil kdesi za kamenem, vytáhla jsem mapu a dlouze do ní zírала. Než spáchal, co prováděl, měla jsem vymyšlenou změnu plánu. Stočíme se západním směrem a dorazíme do osady Geilo, která nabízí vše, co potřebujeme. Jelikož jsme doma před odjezdem nějak více trasu nestudovali, bylo celkem

jedno, kudy přesně půjdeme, protože to vyjde nastejno, nic dopředu zjištěno stran nástrah stezky nemám. Jediné, co jsem před měsícem provedla, bylo ověření, ve kterých městech a vesnicích na okraji Hardangerviddy se dá ubytovat, za což jsem nyní byla vděčná. Když se Luboš vrátil, přednesla jsem mu svůj návrh a on předběžně souhlasil s tím, že se nemusíme rozhodnout teď. Hardangervidda byla protkána sítí stezek, takže nebyl problém odbočit na Geilo, místo do Finse, klidně zítra. Ono to šlo totiž provést již teď, ale nám se to zdálo brzo, navíc bychom si trasu až moc zkrátili, což jsme nechtěli.

Přišli jsme k dnešnímu druhému mostu, a ten byl úplně v pohodě. Nic se se mnou nekymácelo a jediný problém, jenž se vyskytl, bylo fyzicky náročnější otevření vrátek, sloužící k zamezení průchodu zvěře, především ovcí. Stezka se poté stočila na západ, slunci vstříc, a jelikož panovalo odpoledne, paprsky nás následujícího 1,5 km pekly jako krocana v troubě. Bolestivě jsem mrkala, jak mi prudce svítilo do očí, a nutilo mě slzet. Ačkoliv jsem měla krytou hlavu a dostatečně pila tekutiny, patrně jsem dostala úžeh. Anebo úpal? Furt si to pletu, stejně jako západ s východem a levou s pravou.

Jak nás vítali dva polonazí chlapi

Uvaření ve vlastní šťávě jsme dosáhli srubu Rauhelleren. Jak jsme se k němu přiblížili na dohled, spatřili jsme na zápraží sedět dva polonahé chlapíky, kteří nás zvali dál. Neodolali jsme. Jednalo se o útulný, samoobslužný srub bez správce, kde se dalo přespat ve spoře zařízených pokojích na palandách ve vlastním spacáku a k jídlu se nabízelo to, co si každý donesl na vlastních zádech, případně bylo zanechané od předchozích turistů. Kuchyňka disponovala plynovým vařičem a erární pikslou s kávou, takže jsem neodolala a jako těžký závislák jsem si uvařila kafe. Po sedmi dnech. No a ke kávě je třeba svačina, tak jsem se podívala na poličky, co se tam nachází. Nejblíže požitelnosti byl asi dva roky prošlý knäckebröt, tak jsme každý zpráskali dva plátky. Já u degustace černé tekutiny dopisovala resty v deníku, zatímco oba Norové nadále setrvali před chatou, kde do sebe akumulovali teplo. Ještě jsme neměli kafe dopito, když dorazil mladík, původem z Hannoveru, který šlapal taktéž z Rjukanu, stejně jako my, akorát že jemu to trvalo dny čtyři, kdežto nám sedm. On to ovšem valil nalehko! Každopádně mi přišlo, že si to až tak neužíval, na rozdíl od nás MUSEL vždy dojít do boudy, v níž měl předem rezervované lůžko, kdežto nám bylo jedno, kde skončíme, nesli jsme si svůj domeček na zádech jako hlemýžď.

Geilo se čte Jajlu

Když se k našemu hovoru připojili i ti dva zvenku, protože nejspíše usoudili, že teplo se nemá přehánět, a pro dnešek už ho bylo dost, vznesli jsme dotaz stran Finse a Geilo. Vůbec nám nerozuměli, naštěstí mě napadla spásná myšlenka, zda se Geilo nevyslovuje jinak, než jsme to řekli my. A taky že ano, čte se to Jajlu. Rázem jsme se domlouvali v pohodě.

„Snad nechcete dojít do Finse nebo Geilo? To je strašně daleko!“ vyděsil se jeden z Norů.

„Ano, máme to v plánu,“ oponovala jsem já.

„To nezvládnete,“ přemlouval nás druhý domorodec.

„Proč ne?“ zapojil se do hovoru i Luboš.

„Je to moc kilometrů a po trase jsou chaty zavřené.

Odtud se nejčastěji pokračuje podél jezera

Langesjøen dál na západ až k silnici a osadě, odkud už jezdí bus,“ upřímně to zkoušel ten první.

„Ale my sruby nepotřebujeme, máme stan i jídlo,“ uklidňovala jsem ho já.

„Jste si vědomi, že je to ještě hodně kilometrů?“ unisono prohlásili oba.

„Ano, dnes jsme sedmý den na treku a máme s sebou jídlo ještě na týden, to zvládneme,“ statečně a navenek sebejistě jsem uzavřela diskuzi.

Opět na cestě

Nikdo z ostatních to netušil, ale zažehli ve mně svými argumenty semínko nejistoty a pochyb.

Pokoutně, tak aby to nikdo neviděl, vytáhla jsem opatrně mapu a zkusila spočítat zbývající kilometry jak do Finse, tak do Geilo. Bylo to poněkud obtížné, jelikož na mé mapě 1:60 tisícům jsem sice měla uváděnou kilometráž, ale nenacházelo se tam ani Geilo, ani Finse. Obě osady ležely na druhé z map, 1:100 tisícům, ale ta pro změnu popisovala časovou náročnost jednotlivých úseků, aniž by udávala vzdálenost. Každopádně jsem se sama se sebou ujednotila, že to zvládneme, i když jsem neměla dostupné všechny potřebné údaje. Cílovou osadu jsme zatím nechali otevřenou, stačí se rozhodnout zítra, zda Finse na sever, či Geilo na severozápad.

Srub jsme opouštěli v 17,45 k ohromnému šoku všech zúčastněných. Ti se oprávněně domnívali, že buď přespíme vevnitř, nebo si postavíme stan poblíž chaty, na břehu jezera, kdežto my se i přes relativně pokročilou hodinu rozhodli pokračovat. Naším cílem bylo vyšplhat nahoru asi kilometr, na jeden z vrcholů a tam přespát. Počali jsme se škrábat do příšerného krpálu, zatím druhého nejhoršího, který jsme celkem rychle zdolali. Hnal nás hlad.

Jak si Luboš na kámen kecnul

Po krátkém bloudění, kdy se pletly stezky zvířat k těm turistickým, jsme dosáhli hřebene. Tam jsme na pěkném plácku s výhledem do krajiny shodili batohy a vydali se hledat zdroj vody, který jsem na mapě měla jasně zakreslený jako potok. Nikde ovšem ani kapka. Než jsme začali vyděšeně panikařit, upozornila jsem Luboše, že slyším někde tekoucí vodu. Vydali jsme se za zdrojem zvuku, a objevili jsme proudící potok pod kameny. Byli jsme zachráněni. Honem jsme společnými silami jeden z šutrů odklopili a ze vzniklé tůňky začal Luboš nabírat vodu do vaků. Ačkoliv byl obut do pohor, uklouzl a kecnul si kámen rovnou do stabilní polohy, odkud pokračoval s pumpování tekutiny do našich nádob. Jen trošku naříkal, že si narazil zadek. Asi zhubl a nemá ho už obalený tukovým polštářem.

Tak jak na minulém tábořišti pískal sysel, či jemu podobné zvíře, zdejší úžasné místo okupoval nějaký pták, který neméně hlasitě dával najevo, že jsme mu narušili jeho území a že se mu vůbec nelíbíme. Otravoval nás, dělal vůči nám předstírané výpady, ale my si ho nevšíмали. Ignorovali jsme ho a on se posléze přesunul kousek dál, kde okolo zvěstoval, jak jsme ho našťvali.

Nastala klasická procedura. Stavění stanu, vaření večere a hlavně její degustace!

Tohle Lubošovi nikdy neodpustím!

Vymyslela jsem si, že opět budu chtít koukat ze svého spacáku a kochat se jezery pod námi, ovšem Luboš mi mé nadšení utnul hned ze začátku. Odmítl umístit stan mou předsíňkou k výhledu, protože by to obnášelo orientaci hlavami dolů a on tak spát rozhodně nechtěl. Chápete to? Já se potřebuji dívat na krajinu, a on to nedovolí kvůli takové kravině, že by měl nohy výše než zbytek těla. To přece není fér. Tohle mu jen tak neodpustím.

Po báječné večeri Luboš usoudil, že se týden nemyl a déle už to nevydrží. Jelikož okolní teplota znemožňovala provést hygienu přímo v přírodě, rozhodl se použít dopingu, tedy si OHRÁT vodu na oplach. Co bych pro svého miláčka neudělala? Prostě jsem zapnula plynový vařič, ten zažehl plamen, a za pár minut byla vodička tak akorát na koupání. Vysvlékl se donaha, jinak to totiž nešlo, strčil ruku do vody, aby si ověřil, že z něj nechci udělat humra, tedy ho opařit, a já jej opatrně polila rovnou z hrnce. On se rychle namydličl, a zbytek vody jsem na něj vyšpláchla. Tímto jsme ukončili

provoz lázní zvaný „jak si způsobit zápal plic“. A ne, neznečistili jsme přírodu, vybrali jsme si úmyslně místo s kameny a vegetace prosté.

Já něco tak šíleného odmítla provozovat. Má porce čistoty se omezila na vydrhnutí zubů, pak jsem zalezla dovnitř, shodila pohory, a byla jsem připravena jít spát. Před usnutím jsme si každý dali hlt fernetu, čímž jsme dopili první ze dvou PETek.

Den 10., středa 7.9., osmý den treku

Jak jsem se přestala těšit na volný den

Nastala krušná noc. Poprvé na treku mě začaly bolet kyčle a to rovnou obě, díky čemu jsem nemohla spát. Na zádech to nešlo kvůli šutru pod stanem a na bocích kvůli bolesti. Při nejlepší vůli jsem nemohla nalézt úlevovou polohu a až do rána se mi to nepovedlo. Postupně v průběhu noci jsem do sebe kopl dva Ibalginy a jeden Nimesil, ten poslední v 5,46, ovšem zmírnění potíží nastalo na maximálně dvě hodiny a pak muka začala znova. Jako bych to neznala z Finska 2017, kdy mě tehdy rozbolely zuby a právě tyto medikamenty mi pomohly na maximálně dvě hodiny.

Tak jak jsem se původně těšila na volný den kvůli zítřejší předpovědi dešťových srážek, nyní jsem se toho začala oprávněně obávat. 36 hodin vleže nedám.

Každopádně jsem se nad tím netrápila, nějak to dopadne, měla jsem v záloze ještě silnější léky typu Tramal, ale ty jsem se zdráhala použít. Hlavně jsem tuto noc úplně zapomněla, že je mám sbaleny. To si pište, že kdybych si to uvědomila, už bych je v sobě měla.

Ráno se válely cáry mlhy dole nad jezerem, kdežto v naší nadmořské výšce jsme měli jasno. Dobré rozhodnutí jsme učinili - nespát dole u srubu, ale vydat se na vrchol.

U starého koňského trusu doleva a u čerstvého rovně

Ráno bylo potřeba donést další vodu potřebnou na vaření čaje. Luboš, vybaven orientačním smyslem, nebyl schopen nalézt to místo, kde jsme po odklopení kamene získali vodu ze zanořeného potoka, se tázavě obrátil na mě, osobu s orientačním nesmyslem, která si plete pravou a levou a východ a západ. Já sice obdařena touto vlastností nejsem, ale zase nejsem úplně pitomá a moc dobře jsem se včera dívala, kudy jsme šli od naleziště vody ke stanu. U starého koňského trusu doleva a u čerstvého rovně. Nyní stačilo popis stezky pouze obrátit, a byli jsme tam. Luboš zíral.

Nás spíše překvapil výskyt koní v této části Hardangerviddy, kteří zde nahradili ovce.

Při snídani jsem napíchla novou plynovou bombu a rozdala jsem jídlo. Salám a oříšky pro mě a sýr a rozinky pro Luboše. Jak jsme neměli suchary a samotný salám nás nestačil zasytit, nahradili jsme chybějící pečivo pomocí ořechů. Nepřišlo nám to vůbec divné. Na to, abychom zajídali salám salámem, jsme této poživatiny již měli málo.

Jak jsem honila

karimatku

Na plošině, kde jsme tábořili, jsme byli vystaveni silnému víchru, který se neměl o co zastavit, a fest tam foukalo.

Jeden poryv zachytil mou karimatku vytaženou před stanem a odnášel ji v šírou dál. No to tedy ne! Bez ní nemohu pokračovat! Nastal úprk jak o život, abych ji chytila. Ono to tedy není přesný popis situace, spíše by

vystihovalo, že jsem za ní kulhala jako válečný invalida. Povedlo se mi ji naštěstí chytit, protože se zahákla o nějaký keřík asi o sto metrů dále.

V panující zimě a větru jsme pobalili, dávali si pozor, aby se nám zase něco nevydalo do doliny a v 11 hodin jsme opouštěli naši větrnou hůrku.

I na sestupu nás doprovázel víchř z hor, kráčeli jsme oděni do čepic, bund a rukavic. Teplých čepic a teplých rukavic. Následoval celkem snadný traverz, kde má levá kyčel dávala jednoznačně najevo, že se jí to nelíbí. Politovala jsem jí a to bylo všechno, co jsem byla ochotná pro ni učinit.

Jak funguje autosugesce

Za hodinu jsme dorazili k rozcestníku, kde náš směr chyběl. Luboš se vyděsil a chtěl se vrátit, já trvala na tom, že přesně vím, kam jdeme a že jdeme dobře. Jelikož udeřilo poledne, rovnou jsme tam zastavili na oběd, který tvořil sýr plus rozinky pro Luboše a salám a oříšky pro mou maličkost, tedy identická kombinace jako ráno na snídani. Ono jsme toho totiž moc na výběr neměli. Horší bylo, že vzdor mapě tam netekl potok, jednalo se totiž o jedno z původně plánovaných míst na postavení stanu. Oběma nám spadl kámen ze srdce, že jsme nedošli až sem, protože voda nebyla ani slyšet, na rozdíl od tábořiště, kde jsme nakonec spali. U dalšího ukazatele, kam jsme později dorazili, jsme se definitivně rozhodli pro severovýchodní azimut na Geilo.

V dálce jsme pozorovali zasněžený masiv hor, nacházel se ve směru na Finse. Skoro mě mrzelo, že jsme pochod tam odpískali.

Naštěstí pro mé kyčle následoval milosrdný sestup, snadný pochod po rovině a výstup, navíc jsem na klouby působila autosugescí: Nebolíš! Nebolíš!! Nebolíš!!! Věřte tomu nebo nevěřte, ale ono to fungovalo. Asi kyčle vytušily, že další fáze by byla výhrůžka: Opovaž se bolet! Stejně musíš šlapat! Trek se totiž dá ukončit jen dojitím někam. A ne, nepoužila jsem doping ve formě tabletek.

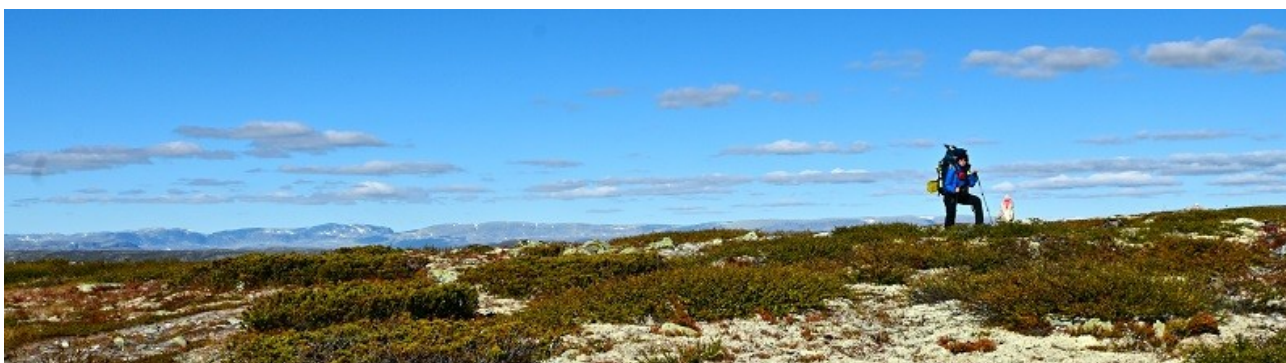
Jak jsem si stále myslela, že vím, kde jsme

Na dně údolí ležely jako obvykle bažiny. Já už jsem se s nimi nebabrala a kráčela jsem přímo středem, aniž bych řešila, zda se mi nabere vrškem boty či nikoliv, kdežto Luboš si nechtěl umazat pohory ani kalhoty a složitě mokřady obcházel.

Když se nacházel v mé blízkosti, stále jsem se před ním tvářila, že přesně vím, kde jsme, ale úplně jistá jsem si tím nebyla, takže když byl asi půl kilometru daleko právě kvůli slatiništi, nenápadně jsem vytáhla mapu a civěla do ní. Už jsem si nemyslela, že vím přesně, kde se nacházíme, ale před Lubošem jsem to najevo nedala. Na špatné zprávy je času dost.

Na okraji močálů jsme ve 14 hodin měli první svačinu. Luboš totiž zavelel k urychlenému odhození batohů, protože utíkal, víte kam, takže jsem, až se vrátil, vystrachala z útrob zavazadel müsli tyčinky a každého jsem po jednom kusu podělila.

Mokřiny byly vystřídány morénovým polem. Nevím, co je horší, zda se bořit do bláta, či přelézat nakupení balvanů.

To bylo na infarkt

Stezka se vymanila ze sevřených štítů a my se ocitli v otevřené krajině, kde jsem konečně mohla pořádně prozkoumat okolí a srovnat to s mapovým podkladem. Jdeme správně. Jsem prostě dobrá. Nekrytá oblast samozřejmě znamenala, že se do nás začal opírat vítr, který nabíral na intenzitě. Studený, nepříjemný víchř, který bez problémů profoukl naše vrstvy oblečení. V dále jsme pozorovali blyštící se jezera se zčeřenou hladinou. Fičí i tam.

Stezku lemovaly placaté balvany, po nichž se kráčelo relativně snadno. Když jsem šlápla na jeden větší kámen, ten se pákovým mechanismem vymrštil, čímž mi na nakloněné rovině podjela noha, a já sebou téměř švihla.

„To bylo na infarkt,“ vysvětlila jsem Lubošovi, proč jsem vyděšeně vyjekla. Ten se lekl, že jak šutr zvedl a já na něm sklouzla, skříplo mně to nohu. Kdepak, já se pouze strašně vyděsila. Skoro mě z toho kleplo.

Druhou svačinu jsme odbyli v 15 hodin několika oříšky. Nesmíme se rozmazlovat. Jedli jsme v místech, kde se norská příroda neuměla rozhodnout, zda bude bažinou, nebo nakupením balvanů, měli jsme zde totiž výskyt obojího zároveň.

Jak jsem Luboše pustila k vodě

Až k jezeru jsme dojít nechtěli, pamětlivi toho, že tam bývá vlhko, a dlouho se drží opar. Musíme na kopec, tím spíše, že já miluji výhledy. Jeden takový vršek jménem Midtsejsønnehovda jsme spatřili vpravo od stezky. Lopotně jsme tam vylezli neznačeným terénem a objevili úžasné místočko, které splňovalo všechny mé standardy, tedy široký rozhled. Jen k vodě to bylo daleko. Na můj popud jsme postavili stan, abychom plácek snáže našli, až se budeme vracet s vaky s tekutinou. Jak vyšlo najevo posléze, měla jsem dobrý nápad.

Po ztopoření přístřešku Luboš popadl svůj batoh, do něj naložil všechny naše nádoby a vydali jsme se dolů k jezeru. Bylo to asi 1,5 km daleko a hlavně zbytečně ztratíme výšku, kterou budeme muset znovu zdolat. Těsně před jezerem, z něhož bychom vodu nabírali jen v nouzi nejvyšší, se nám do cesty postavil potok. Bylo vyhráno! Já jsem pustila Luboše k vodě, a to doslova, protože nebyl prostor, abychom tam pracovali oba, tak úzký ten průchod byl. Luboš pečlivě postupně ponořil pod hladinu všechno, co měl k dispozici a získal krásných 7,5 litru. S tím vydržíme i zítra ráno, nebude nutné se sem vydat znovu. Z toho měl největší radost Luboš, jelikož zkréhle hlásil, že proud byl studený, a byla mu strašná zima na ruce.

Jak mi blafla tundra pod nohama

Znovu jsme vyšplhali až na naše tábořiště, které jsme opravdu snadno objevili díky stanu, který byl viditelný z velké dálky. Já už měla hlad takový, že bych sežrala vola a vůbec mi nevadilo, že na dnešek na mě vyšel bigos. Opět, zatím jsem jej měla každý druhý den, a zelí jsem skoro nemohla už ani vidět. Najednou mi to nepřekáželo a zpráskala jsem večeri do posledního drobečku. Hlad je nejlepší kuchař.

Průběh vaření byl zkomplikován tím, že mi blafla tundra pod nohama. Zde, na samotném vrcholu, byly mechy a lišejníky vyschlé a plamen z vařiče dokázal zapálit nějakou větvičku, od které chytly další a další. Rázem všude kolem mě hořelo. Jsem ovšem holka šikovná a hlavně zkušená, takže

jsem nezačala panikařit a botami jsem vše řádně udusala a pro jistotu i polila vzácnou vodou. Pokračování přípravy večere už probíhalo za zvýšených bezpečnostních podmínek, kdy jsem důsledně kakací lopatkou odstranila vše potenciálně hořlavé až na hlínu, a tam postavila vařič. Večery zde byly chladné. Není tedy divu, že po zaplutí do stanu jsem neměla žádnou chuť vylézt ven fotit západ slunce, takže jsem přímo ze spacáku vše dokumentovala. Dotáhla jsem tak focení k dokonalosti.

Těsně před spaním měla moje nová, jen na tuhle výpravu pořízená powerbanka, premiéru. Nabíla jsem s ní postupně mobil a satelitní komunikátor.

Den 11., čtvrtek 8.9., devátý den treku

Jak jsem si natáhla biologický budík

V 7,30 mi u ucha začal řinčet budík. Jeho zvuk mě, ještě napůl spící, nechával klidnou, ovšem spacák vedle mě se začal vrtět, najednou jsem uslyšela trhnutí zipu a Luboš se honem začal soukat ven. Musel urgentně močit a čekal na budík jako na záchranu, jelikož potřeboval čůrat už delší dobu, ale nechtěl mě předčasně probudit. Miláček.

Zvenku pak neradostně hlásil nízké dešťové mraky a upřímně mě lákal na WC taky, abych nemusela později, až bude fakt pršet. Já jsem to odmítla, neměla jsem zájem se byt' jen pohnout, tak jsem si nastavila biologický budík, tedy plný močových měchýřů. Až tlak tekutiny dosáhne určitou mez, budu muset vylézt i já, chtě nechtě.

Nestihla jsem to ještě v bezsrážkovém období. Prakticky hned poté, co Luboš zalezl zpátky, začalo z oblohy krápat, přesně dle včerejší předpovědi. Zatnula jsem zuby /a svěrač/, že musím vydržet, dokud nepřestane. Nic jiného mi ani nezbývalo. Dobře mi tak, mohla jsem se odmocnit, když to ještě počasí dovolovalo.

Kde udělali soudruzi z Garminu chybu?

Já zůstala zakutaná ve spacáku, Luboš se do něj zavrtal též a oba jsme pochrupkávali za bubnování kapek na tropiko stanu. Celkem intenzivní dešť trval do 9 hodin, ale my vylezli ven až hodinu poté, kdy ustal úplně. Honem jsem se pustila do přípravy čaje, protože jednolitě černá obloha nevěstila nic dobrého. V rychlosti jsme posnídali, já salám a pistácie, Luboš sýr a pistácie, jelikož ořechy jsme nemohli najít, a s ohledem na riziko dalšího deště jsme nechtěli mít moc věcí nechráněných. Zima. Zima, vítr. Zima, vítr, lezavá zima. Brrrrrrrr. Luboš si poprvé na treku oblékl teplý motorkářský nákrčník a já podruhé zateplené kraťasy. Zapnula jsem si satelitní komunikátor, abych si nechala poslat novou, čerstvou předpověď pro naši aktuální polohu. Technika nadále trvala na 0% pravděpodobnosti srážek. Kdepak udělali soudruzi z Garminu chybu? V 10,30 se totiž spustil tak intenzivní slejvák, že jsme byli dost naštvaní na výrobce, tedy firmu Garmin.

Jak je dobré být pomalý

Nadzvukovou rychlostí jsem již za deště dovařila čaj, přece jenom čtyři litry jsou čtyři litry, využila zbytku teplé vody na vyčištění zubů a šup do stanu. Tam jsem našla zkroušeně se tvářícího Luboše, zakukleného do čepice a nepromokavé bundy, jak se klepe zimou.

„Proč si neoblečeš péřovku? A vůbec, proč neležíš ve spacáku?“ nechápavě jsem se jej otázala a slastně se i s navlečenou péřovkou zakutala do připraveného pytle. V bundičce z husího peří jsem fungovala už od rána, ostatně jako každý den na treku.

„Když já už jsem si spacák i bundu sbalil,“ nešťastně kníkl Luboš.

„Jak sbalil?!“ nevěřícně jsem se zeptala, či spíše položila akademickou otázku.

Tady je vidět, jak je dobré být pomalý. Luboš si svoje péřové věci již sbalil, ale já nikoliv, a jelikož nejsem hamoun a mám jej ráda, rozepnula jsem svůj spacáček a oba jsme se s ním přikryli jako dekou. Fungovalo to a do očí Luboše se vrátila jiskra a radost.

Vítr lomcoval se stanem a staccato těžkých kapek padalo na náš příbytek. Už jsme znovu neusnuli, navíc to ani neumožňovalo společné sdílení jednoho kusu spacího pytle.

Co s námi?

Kolem 12. hodiny déšť začal ustávat. Já se chopila mapy a pečlivě ji studovala. Nabízela se otázka, co s námi. Jedna z možností byla zůstat zde a pokračovat v treku až zítra, však nás nic nehoní, čas ani ztenčující se zásoba jídla. Jednalo by se o tzv. ZERO den, neboli den, kdy se neujde ani kilometr. Druhá varianta znamenala vyhlásit NERO den, tedy den, kdy se urazí malá porce kilometrů. Vše zatím záviselo na tom, kdy pršet přestane úplně, protože zbourat stan, popojít jen kousek a znovu ho postavit, by vyčerpalo zbytečně moc energie, kdy efekt na celkovém pochodu by byl minimální.

Nakonec jsme to vyřešili. Na plnohodnotný odchod se nám to zdálo pozdě, to bylo jasné už teď. Déšť skončil definitivně ve 13 hodin. To už padlo jednoznačné rozhodnutí na základě mého pečlivého zkoumání mapového podkladu. Popojdeme pouze 4 - 5 kilometrů k horám tak, abychom si usnadnili zítra jejich přechod, čímž se zároveň vyřeší bezpečná vzdálenost mezi zdroji vody.

Když jsme vylezli ze stanu, přivítala nás taková zima, že jsem reálně uvažovala o expediční stravě jako druhé snídani. Jevilo se to jako lákavá představa, ale bohužel, tento typ jídla byl jen na příděl. Pobalili jsme se a tábořiště jsme opouštěli v 13,50 za slabého mrholení. Do mysli se nám vkrádala otázka, zda jsme situaci vyhodnotili správně a zda opravdu nebylo lepší zůstat.

Jak občas vykuklo sluníčko, aby ukázalo, že fakt existuje

Sešli jsme zpátky na značenou stezku, odkud jsme pokračovali k jezeru. Tam jsme narazili na rozcestník, kdy naším azimutem směrovka chyběla. Patrně tam nebyla nikdy. Luboš mi po dosavadní zkušenosti naprosto důvěřoval, takže mě slepě následoval, kudy jsem zavelela. Jeho víra v mé znalosti byla neotřesitelná i přesto, že jsme se prodírali zarostlým, špatně prostupným terénem a stezka byla spíše tušená, než existující. Nám se to jevilo více jako cesta neznačená než prošlapaná turisty. Zjevně se tudy nechodí.

Nadále mrholilo, ale občas, opravdu jen občas, vykuklo sluníčko, to aby nám ukázalo, že fakt existuje. Zima byla přesto značná, chlad pronikal všemi vrstvami oblečení. Oba jsme měli rukavice, já navíc i zateplené kraťasy. Na softshelových kalhotách samozřejmě. Nejsm debil, jen v krátkých by to nešlo.

Ty tři kilometry zarostlou tundrou byly náročné a navíc nezáživné, jak jsme kráčeli podél jezera bez výhledů. No není každý den posvícení.

Chůze s perimetrem vidění tankistického průzoru

Naštěstí na konci jezera stezka počala stoupat, čímž se zlepšil jak charakter cestičky, včetně přítomnosti červeného „T“, díky výškovým metrům přibývaly výhledy a to je to, co mám ráda. Ovšem zima byla nadále značná, ani při chůzi do kopce jsme se nějak výrazně nepřehřívali a po dosažení náhorní plošiny se do nás vítr opíral v plné síle. Oběd jsem vyhlásila ve 14,15, nacpali jsme se oba salámem a oříšky, Luboš navíc rozinkami, které jsem ze směsi vybrala jako nepoživatelné. Pauzu jsme zkrátili na nezbytné minimum a pokračovali. Foukalo tam jak v Arktidě a mně mrzly pacinky i v tlustých rukavicích. Turistickou stezku zde představovala kamenná pole s

velkými, placatými kameny, kde se k našemu údivu šlapalo nezvykle lehce, alespoň ve srovnání s morénami.

Díky zimě a vichru jsem měla na do hloubky čela naraženého kulicha a na něm kapuci, čímž se můj perimetr vidění smrskl na tankistický průzor.

Voda je život, život je voda

Podle mapy jsem měla spočítané, kolik řek či potoků musíme překročit tak, abychom za posledním z nich zakotvili. Cílem bylo nesejít z náhorní plošiny do dalšího údolí, v němž ležel srub. Jednak jsme nechtěli do blízkosti chaty, jednak se rovnou za ní tyčil horský masív, který jsme potřebovali přeběhnout až zítra, jelikož další voda je až za dlouho.

Počet vodních toků do puntíku souhlasil. Jediná vada na kráse byla, že první řeka byla vyschlá, druhá řeka taktéž, no a zkuste hádat, co třetí. Myslíte si, že byla taky vyschlá? Omyl. Změnila se v naducané bažiny, což byl zajímavý paradox. Všude kolem sucho a zároveň mokřady.

Veškeré naše naděje se upínaly ke čtvrté řece. Když jsme jí dosáhli, byla jako troud, což nás nepřekvapilo, počítali jsme s tím díky dosavadním zkušenostem. Shodili jsme batohy a vydali se na obhlídku. Napřed jsme udržovali původní směr. Asi po kilometru jsme stanuli na hraně horského hřebene. Pod námi se rozkládalo údolí, jehož středem sice tekla řeka, ale nacházel se tam komplex chat, kam jsme rozhodně dnes dojít nechtěli – zítra to jen přeběhneme a budeme pokračovat. Kromě této řeky to všude jinde vypadalo jako na Saháře. Sucho, sucho, sucho.

Tati, a prdí taky hadi?

Vrátili jsme se k batohům a zrak jsme nadějně upřeli do doliny, tedy v kolmém azimutu k dosavadnímu směru. V hloubce pod námi jsme spatřili relativně dostupné jezírko jako totální nouzovku pro zdroj vody. Jelikož jsme neměli moc možností na výběr, popadli jsme všechny prázdné termosky a nádoby na vodu a počali klesat prudce dolů. Snažila jsem se nepočítat ty zbytečné výškové metry, které nyní sejdeme, abychom je s vodou znovu museli vyšlápnout nahoru. Čím jsme ovšem jezírku byli blíže, tím hůře se nám jevilo, asi jako pěkná ženská, která zdálky vypadá líbivě, ale zblízka vypadá tak, že by ji člověk raději pozoroval s odstupem. Když jsme dokvačili až k mláči, vyklubalo se z ní cosi bažinatého, smradlavého, ale žádný jiný zdroj vody se bohužel na nejbližším území nenalézal. Nemohli jsme udělat nic jiného, než tuhle tekutinu prohlásit za pitnou. Z vody vycházely nějaké bublinky a mě napadlo, zda mohou ryby prdět. Přece když prdí hadi... A ne, určitě to nebyla hnijící bažina.

No nic, jdeme do toho. Luboš usoudil, že když bude opatrně nabírat vodu, aniž by moc rozvířil sedimenty usazené na dně, mohlo by to vyjít, jen to bude chtít důslednou dezinfekci a to rovnou dvojí. Vše převarit a loknout si fernetu.

Jak jsem na Lubošě svrhla vak s vodou

Nastala opět součinnost, Luboš vodu nabíral, já mu synchronně převzala naplněné vaky a podávala ty prázdné, přičemž mi ze zmrzlých rukou vyklouzl ten plný dřívě, než jsem mohla našroubovat víčko a uzavřít ho, a upadl na Lubošě. Celého jej zmácel, především záda a zadek a to minutu poté, co prohlásil, že v této mikině a kalhotách půjde spát. No tak nepůjde. Aspoň si je pro jednu vypere, no a co.

Došli jsme zpět k naší bagáži a ani to nebolelo. Měla jsem hlad, takže jsem se honem napráskala teplou večeří, prakticky hned poté, co jsem ji zalila horkou vodou, postavili jsme společně stan a chtěli jsme si vyčistit zuby. Zatímco já tak činila kartáčkem a pastou, Luboš to plánoval provést fernetem, jenže ten jsem nemohla nalézt. Měli jsme ještě poslední PETku, ale nikde se nenacházela. V ten moment se přišouraly ovečky. Udivilo mě, že na ně Luboš škaredě shlíží, měl je vždy rád. Mně se povedlo vydolovat naše vzácné zahřívadlo z útrob batohu, takže jsme si oba dali vydatný lok fernetu.

„Už jsem se lekl, že nám ty ovce chodí na fernet,“ vysvětlil Luboš svou averzi vůči přežvýkavcům, a už zase na ně pohlížel kamarádsky.

Spát jsme šli za cinkání zvonců na jejich krcích.

Den 12., pátek 9.9., desátý den treku

Slunce zašlo za mraky

Až do dvou hodin v noci jsem se nemohla zahřát, což byl důsledek večerního promrznutí. Není to nic, co bych už nezažila, a spíše než na špatné podmínky to ukazuje na opomenutí základního trekařského pravidla, kdy pohyb na tábořišti v žádném případě NESMÍ znamenat, že dopustím prochladnutí tělesné schránky. Samozřejmě výjimka je zimní táboření, tam se to vyloučit nedá, ale mluvím o aktuálním rázu počasí. Vím přesně, kdy jsem to podcenila, a předpokládala, že péřovka a teplá večere s fernetem v žaludku budou stačit. Stalo se to u dopisování deníku, což jsem sice činila oblečená do péřovky a zalezená ve spacáku, ale kvůli své mánii s výhledem jsem měla otevřený stan, takže dovnitř pronikal chlad a vítr, přitom díky svým dioptriím jsem z pohledu do údolí měla lautr hovno, jelikož Cancák jsem co? Přece datlovala jsem ho bez brýlí. No, dobře mi tak.

Ráno nás venku přivítal vítr a slunce zašlo za mraky. Ono se tam už fakticky nacházelo pár dnů. Zkrátili jsme ranní činnosti na minimum, jak to jen šlo.

Jak si Luboš myslel, že prší

Ke snídani jsem Lubošovi připravila jahodový pudíng. Ne, že by si jej přál, ale jídlu v průběhu treku skončila doporučená doba spotřeby, tak jsem usoudila, že je vhodná chvíle na servírování právě teď. Luboš se z toho zaradoval, jednak má rád sladké, jednak teplé jídlo je vždy fajn. Součástí našeho pobytu v divočině je vždy zanechat po sobě plácek tak, jak jsme jej našli, takže důsledně zakopáváme své výměšky. Dnes jsem se do toho vrhla s vervou, vykonávání práce totiž byla vítaná možnost, jak se zahřát, a díky tomu výsledný dojem vytvářel obraz jámy na chytání medvědů. Horší bylo, že ačkoliv bylo dost chladno, opět začala invaze komárů a muchniček. Ono totiž nestačí, když mi u konání potřeby zadek mrzne, ona mi jej musí ožírat i nepříjemná havěť. Nevím, co z toho je lepší, ale kombinace obojího zároveň je maligní.

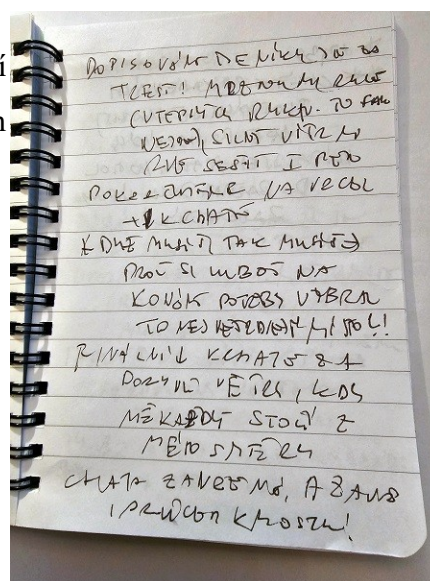
Pobalili jsme se a vyrazili jsme na pochod. Nebyli jsme ani pět metrů daleko, a Luboš hlásil, že prší. Odkud?! Nevěřicně jsem zírala na sice tmavou, ale vodních mraků prostou oblohu. Po cíleném

otáčení se a kroucení hlavou Luboš naznal, že si to myslel díky tření vousů o materiál límce bundy. Kvůli chladu a větru totiž šlapal oděn do nepromokavé bundy a kontakt s jeho zarostlou pokožkou vydával zvuky podobné dešti.

Jak se běží v rozvázaných pohorách

Na pohyb po tábořišti užívám pohory, které si nezavazují, Luboš kolem stanu chodí v brodicích botách, ale on je kříženec ledního medvěda a mrože, takže nespadá do kategorie „je mi zima na haxny“. Před odchodem si pohory on nazuje a já pevně zašněruji, ale dnes jsem na to zapoměla.

Když mi na první zastávce ulítla rukavice, jelikož mi po sundání vypadla z rukou a zmocnil se jí vítr, honem jsem za ní utíkala, aby neskončila moc daleko. Jak se běží v rozvázaných pohorách jsem zjistila velmi záhy poté, co jsem si přišlápla šňůrku a hodila tlamu, naštěstí to bylo při malé rychlosti a zahučela jsem při tom do nízkých keřů s borůvkami. Pár jsem si jich strčila do pusy, když už jsem na nich ležela, a pokračovala v honu na rukavici, při němž jsem naštěstí byla úspěšná. Asi bych měla nosit rukavice na špagátku, jako to mají malé děti, aby je neztratily. Já jsem v podstatě taky takové dítě, rozumově někdy na 13 :-)

Dopisování deníku je za trest aneb když musíš, tak musíš

Potřebovala jsem tuto svou poslední eskapádu poznamenat do deníku, což se ukázalo být dost obtížné. Dopisování deníku je za trest! V teplých rukavicích, které jsem si na to musela sundat, to nešlo, mrzly mi prstíky, jak byly vystavené nepříznivým podmínkám, takže jsem drala na papír ještě hůře, než běžně, a silný vítr mi z rukou rval sešit i pero. Tohle byl přesně ten okamžik, kdy jsem uvažovala, zda si deník nenahrávat na diktafon jako činí kamarádka. Druhý moment, kdy jsem o tom více přemýšlela, nastal doma při jeho přepisování, jelikož byl problém zápisky přelouštit. Vystoupali jsme až na vrchol, kde jsme před 12 hodinami stáli, a shlíželi tehdy do údolí kvůli hledání zdroje vody. Včera jsme se otočili zpět k našim batohům a zvolenému tábořišti, dnes jsme ovšem pokračovali dál. Čekalo nás prudší klesání k chatám, když Luboš asi v polovině kopce hlásil hnědý kód. Nemohl si na to vybrat horší místo – holá pláň, kde se vítr točil v turbulentním proudění, a mně byla při čekání na něj taková zima, že jsem uvažovala o péřovce. To musel na velkou zrovna tady?! Prý když musíš, tak musíš, odvětil mi Luboš na moje prskání.

Jak si se mnou vítr házel jako s krabičkou sirek

Nemělo smysl otálet a tak jsem popoháněla Luboše k rychlému pokračování, kdy jsme museli překonat ještě jeden menší kopeček a pak už jen a jen dolů za poryvů větru, kdy každý mě stácel z mého směru tu doleva, tu doprava, takže jsem vždy došlápla o dvacet čísel vedle, než původně má noha směřovala. Jelikož jsme kráčeli vzdušným traverzem, musela jsem být opatrná, aby haxna nedopadla do prázdná místo na stezku.

Když jsme dorazili k chatě, zjistili jsme, že je zavřená, ostatně asi jako většina na Hardangerviddě. Nebylo se čemu divit, září je už po turistické sezóně, ale oni zatarasili i průchod k mostu, který se nacházel za komplexem budov, což se ukázalo jako větší problém. Skoro hodinu jsme tam nevěřicně chodili a hledali nějakou možnost, jak plot obejít, ale marně. Kýžený most ležel pár

desítek metrů od nás a přesto byl tak nedosažitelný. Nakonec jsme se rozhodli, že to nemohou myslet vážně, a vzdor varování, že jsou všude kamery, jsme ohradník přelezli a zoufale doufali, že není pod proudem. Nebyl, jen já si skoro natrhla pozadí o hřebík na břevně, kterého jsem si nevšimla. Copak prdel, ta by se zahojila, ale mít díru v kalhotách?!

Jak jsem měla bohužel pistácie příručně

U mostu jsme se ocitli ve 12,30, takže jsme to pojali rovnou jako svačinovou přestávku. Bohužel jsem pistácie měla příručně, což se ukázalo nevýhodné – nemusela jsem je totiž dolovat, stačilo hmátnout do vrchlíku batohu a už jsem je měla k dispozici. Pokud bych je totiž musela hledat odkudsi vevnitř zavazadla, rozmyslela bych si to a počkala bych na regulární oběd. Takto jsem jich pár sezobla, pak ještě pár, za chvíli dalších pár a rázem bylo půl pytlíku pryč, tedy v trávicím traktu. Překonali jsme most nad divoce tekoucí řekou, důsledně jsme zavřeli vrátka, opět kvůli průchodu zvěře a narazili jsme na ukazatel, který mě trochu zmátl. Nacházeli jsme se totiž na rozcestí rovnou pěti tras, a náš směr tam přitom chyběl. Jelikož jsem na orientaci používala papírovou mapu, pohlédla jsem do ní a zavelela vydat se do kopce. Luboš mi to odkýval, nechtělo se mu na to

sundávat brýle, navíc mi bezmezně věří. Naštěstí o půl kilometru dál už stál ten správný rozcestník, takže se mi ulevilo, ale před Lubošem jsem nedala najevo, že jsem sama nad sebou váhala. Bylo to pro jeho psychický klid, ať se nadále domnívá, že coby navigátor jsem neomylná :-)

Chůze po kamenných plotnách

Museli jsem šplhat na náhorní plošinu táhlým stoupáním, naštěstí zde objevili existenci serpentín, které byly „turist friendly“. Ani to nebolelo, a zdolali jsme vrchol, takže jsme ve 14,30 vyhlásili regulérní obědovou pauzu. Dnes se servírovaly ořechy a müsli pro mou maličkost a ořechy, sýr, salám a rozinky pro Luboše.

Bažiny vystřídaly kamenné plotny, kde jsme si šlapání pochvalovali, protože chůze po nich je mnohem snazší, než po morénách. Znovuobjevení se bažin jsem přivítala tím, že jsem pravou nohou do nich

zahučela jako úplný začátečník, nebo spíše jako naprostý debil. Prostě jsem úplně stejně jako na plochem kameni došlápla a ejhle, místo pevného podloží se pod mou botou nacházely mokřady, do nichž se pohora ponořila téměř až po okraj.

Na planině jsme byli vystaveni větru ještě více než dosud, takže jsme své naděje upínali vůči sluníčku, které občas vykouklo zpoza mraků, ale valnou výhřevnost tedy nemělo. Dlouhá, podmáčená plošina s mokřady, kde jsme si moc neužívali výhledy díky zimě a větru, měla přesně ten výskyt vodních zdrojů, jak jsem z mapy vyčetla už včera, takže jsem byla moc ráda, že jsme si přechod rozdělili tak, že včera jsme tábořili před horami, a dnes je přeběhneme. No, přeběhneme... Prostě pomalu překonáme.

Budu ráda, když trek dokončím s oběma podrážkami na botách

Degradace PU vrstvy mezi botou a podrážkou pokračovala, nejspíše tomu nepřidávaly šutry a kameny, o které se to dřelo a třelo. Budu ráda, když trek dokončím s oběma podrážkami na pohorách, ach jo. Mé světaznalé boty! Byly na mých nohou na hodně výpravách, namátkou 3x ve Finsku, 1x v Grónsku, nepočítaně v našich horách včetně zimních výprav, no a letošní Norsko asi bude jejich labutí píseň. Čím dál tím více se mi polyuretan loupal a přibývaly mi díry v podešvi. Nějak více jsem se tím ale netrápila, prostě to v případě potřeby přilepím páskou. Více mi vadil asi

centimetrový proužek mé kůže, exponovaný vnějším vlivům – jednalo se o kousek kolene, ohraničený dole lemem podkolenky a nahoře zateplenými kraťasy. Bylo to hodně nepříjemné. Naštěstí ale nepříjemné neznamená životu nebezpečné, takže jsem se jen politovala, a šlapala dál. Nic jiného mi stejně nezbyvalo. Co mě naopak příjemně překvapilo, byl záchyt tepla, které kraťasy poskytovaly. Kúpovala jsem si je sice před půl rokem, ale tohle byla jejich první akce, výrazně mi zvyšovaly tělesný komfort a navíc vůbec neprofoukly. Celkem nechápu, proč vůbec někdo vyrábí třeba zateplenou sukni, která nekryje stehna a navíc se pod ni musí dostat vítr spodem. Kraťasy by ale mohly být o dva centimetry delší, aby doléhaly k podkolence.

Jak trollové neustále

Lubošovi čepku otáčeli

Na všech dnešních a většině putovních fotkách je Luboš zachycen děsně blbě, a to s vnitřní etiketou čepky s informacemi, jak ji prát. Vždy si pohlavní pokrývku posunul štítkem dozadu, a přesto na

každém snímku je zvětšen, jak ho má vepředu. Podobně se mu to dělo i s lehkým šátkem, kdy si jej nasadil uzlem za krkem, a následně ho měl nad čelem. Ať dělal, co dělal, ať si to posunoval pořád dokola, pokaždé měl štítek nebo uzel nad okem. Prostě neustále mu to dopředu otáčeli trollové. Už nějakou dobu mi Luboš nevěřil, že nás vedu správnou cestou a remcal, že vůbec nevím, kde jsem. Tím jsem si opravdu jistá nebyla, ale před ním jsem hrála klidnou.

„Jestli se nyní objeví jezera, bude otázka mé dobré navigace,“ s přehledem jsem prohlásila těsně před vrcholem, protože jsem si mapu zorientovala s okolním terénem.

Luboš na mě pohlédl částečně pobaveně, částečně znepokojeně. Pobaveně proto, že mě zná, a vycítil můj neklid, znepokojeně proto, že pokud jsem se spletla, čeká nás náročné hledání správné cesty. Můžeme být totiž kdekoliv.

Jak Luboš demonstroval výšku porostu

Měla jsem pravdu. Jezera se sice objevila, ale byl to ještě flák cesty. Každopádně nás vědomí toho, že jdeme správně, nakoplo. Sice jsme byli utahaní a pohybovali se na hranici dolního tepelného komfortu, mně ale stačil prostý fakt, že umím číst v mapách. Jsem fakt dobrá :-)

Klesali jsme do větrného údolí, kde Luboš demonstroval výšku porostu. Prostě mu místní keře sahaly maximálně po pás. Bylo to jako v tom klasickém vtipu – co je potřeba udělat, když zabloudíte v lese na Islandu? Postavit se.

Voda byla všude kolem nás. Sice se nacházela kdesi dole, ale existovala a to nás uspokojovalo. Bude jen potřeba najít nějaké pěkné místečko s výhledy. Já si dala předsevzetí, že dnes žádné prochladnutí při dopisování deníku, nýbrž si pěkně zavřu stan, aby mi dovnitř nelezla zima a nefoukalo.

Nádherný plácek, mnou vytypovaný z mapy /Už jsem povídala, že jsem fakt dobrá?/, jsme našli a zabrali ho batohy. Ponechali jsme je svému osudu a vydali se pro vodu se všemi našimi nádobami.

Museli jsme sklesat asi kilometr dolů /kilometr dálkový, ne výškový!/, což jsme už zažili, a počítali s tím. Na mou prosbu jsme nestavěli stan dopředu, byla jsem přesvědčená, že tábořiště nalezneme i bez toho. Šlo mi o urychlení přípravy večeře, čím dříve budeme zpátky s vodou, tím dříve jídlo uvařím, a hlavně, tím dříve ho sežereme!

Tady se to hýbe zvířátky

Nabírali jsme vodu do vaků, což nám díky součinnosti trvalo jen pár minut. Nepříjemné bylo, že ačkoliv se nejednalo o bažinu jako včera, nedalo se o zdejším zdroji vody říct, že byl čistý.

„Tady se to hýbe,“ zoufale jsem prohlásila.

„Ano, tady se to hýbe zvířátky,“ odvětil Luboš.

„Co budeme dělat?“ otázala jsem se.

„Co asi?“ kontroval Luboš.

„Hm, asi nic. Normálně z ní budu vařit,“ odevzdaně jsem souhlasila.

Prostě musíme zaujmout stejný postoj jako na minulých výpravách. Do termosek a jiných nádob se nekouká!

„Budeme mít kruté podmínky,“ ustaraně prohlásil Luboš klepaje se zimou po návratu k batohům.

„Proč myslíš?“ divila jsem se já. Copak aktuální počasí je nějak odlišné proti tomu, co už máme za sebou, či jsme běžně zažívali? No, on tím myslel pouze to, že si musí obléct péřovku. Ha, já ji nosím každý večer :-)

Jak jsem spadla do kakací jámy

Má téměř 50 let stará, tedy vlastně mladá, kolena se nechávala slyšet, že se cítí skoro na 80. Projevovalo se to zejména tak, že jsem si nedokázala dřepnout, a kleknout šlo jen s velkou námahou.

Jsou určité fyziologické činnosti, jenž se musí vykonávat v dřepu. Jedna z nich je porod. Jelikož již dávno nejsem ve fertilním věku, navíc jsem už pět let bezděložná rostlinka, přichází v úvahu ta druhá, a tou je konání potřeby. Této akci předchází kopání kakací jámy. Když jsem na jejím okraji zaujala potřebnou polohu, má kolena natolik protestovala vůči držené pozici, že jsem do kakací jámy spadla, naštěstí zatím nekontaminované.

Následoval klasický rituál. Stavění stanu, příprava večere, zdravotní fernet. Deník jsem opravdu dopisovala se zataženým zipem stanu, což kvitoval i Luboš, protože nám vnitřkem neprotahovalo. Asi to vyhlásím jako nezbytnou letovou konfiguraci.

Den 13., sobota 10.9., jedenáctý den treku

Jak měly spacáky parametry mokré hadry

Ačkoliv jsem si večer medila, jak jsem fikaně vyřešila problém se psaním cancáku, tak jsme měli krušnou noc. Až do 0,15 jsme se oba klepali a třepali zimou v marné snaze se zahřát, ve stanu byla přílišná vlhkost a spacáky měly parametry mokré hadry. Bylo to jako přikrýt se dekou, vytaženou ze sprchy, naštěstí jsem díky krátké se zbývajícím vzdálenosti usoudila, že máme dostatek fernetu, takže jsem jej dala do oběhu, zavdali jsme si pořádný hlt a po půlnoci už bylo dobře. Naplnilo nás teplo a dokonce se nám podařilo vlastní tělesnou schránkou vysušit spací pytel.

Podotýkám, že máme zimní péřové spacáky s membránou, tedy něco jako tank, a přesto navlhly a nasákly do sebe tolik vody, že se změnilý na nepoužitelný kus výbavy. Všudypřítomná vlhkost degradovala jejich vlastnosti na letní spacák do kempu. Spali jsme přitom daleko od zdroje vody a celkem vysoko, na jedné z terénních boulí, takže tímto to být nemohlo. Samotný vzduch byl natolik nasycen kapičkami vodní páry, že tyto se samovolně srážely, a vnikaly do našeho oblečení a spacáků.

Jak nám v noci něco šramotilo kolem stanu

Usnuli jsme spánkem unavených, konečně zahřátých turistů, když mě probudilo Lubošovo bouchání do stanu a hlasitý řev.

„Co blbneš?“ nechápavě jsem se jej otázala. Přeskočilo mu snad?!

„Něco nám šramotí kolem stanu,“ opáčil a dále klepal do tropika.

Přelezla jsem jej, nasadila si čelovku a otevřela východ. Předsíňkou pobíhal nějaký větší hlodavec a snažil se nám nacpat pod tropiko, přičemž měl tendenci použít zuby ve snaze prokousat se, když mu překážíme v jeho cestě.

„Jedeš!“ zaječela jsem, posvítila mu do očí a mávla rukou, že ho plesknu po čumáku. Zvíře nadskočilo dvacet čísel, jak se leklo mých 120 decibelů, podklouzlo pod dolním koncem předsíňky, a bylo pryč. Aspoň že tak.

Luboš, který vypadal, že z mé fistulky ohluchl, si třel uši. Pohlédla jsem na něj, aniž bych si uvědomila, že nadále mám zapnutou baterku na hlavě. No tak na chvíli i oslepl.

Jak jsme postrádali sýr

Ráno jsme našli odvalený kámen z plachty, pod níž skladujeme batohy. Připomnělo nám to situaci z 2019 v Grónsku, kde nám nějaké zvíře provedlo totéž, tehdy navíc rozhrabalo kakací jámu. Ta naštěstí nyní zůstala ušetřena. Mnohem horší bylo, že chyběl sýr. Ten mohl konzumovat jen Luboš, já díky alergii na mléko jej měla v zakázaných potravinách a zbývaly mi tedy k jídlu jen salámy.

Dnes jsem ovšem byla solidární s Lubošem, věnovala mu láskyplně část svého přídělu uzenin, které jsme měli přesně spočítané, a jejichž zbytek se citelně krátil. Oba jsme nadávali myši či kryse, která se sýru zmocnila, čímž výrazně zmenšila naše zásoby, když při balení vyšlo najevo, že nám zvířátko nic neukradlo ani nesežralo. Luboš prosím pěkně mléčný výrobek našel v jiné kapse batohu, než jej předtím hledal.

Ne, nezabila jsem ho. Třikrát jsem se nadechla a pak ze sebe vypustila společensky přijatelnou reakci.

Důkladnou prohlídkou plachty, batohů i stanu se ukázalo, že noční návštěva vetřelce nenechala žádné stopy. Uff.

Začala lovecká sezóna

Sbalili jsme se a vyrazili jsme, když nám něco přišlo divné. Po chvíli jsme na to přišli. Nefouká! Nádherný pocit.

Blížkost civilizace o sobě dávala najevo přítomností lidí, čemuž jsme odvykli. Míjeli nás tři sympatičtí chlapíci, kteří byli děsně zvědaví. Nesli si jednak rybářské pruty, jednak zbraně. Hodili jsme s nimi pokec, kdy oni nám sdělili, že právě začala lovecká sezóna, a všichni se vydali chytat ryby a střílet bělokury. Rázem nám bylo jasné, co to bylo za rány, které jsme ráno slyšeli na tábořišti. Nesl se k nám tehdy zvuk střelby a my nemohli přijít na jeho původ. Každopádně nás lovci varovali, ať na sebe dáváme pozor. To nám nemuseli říkat víckrát, bylo nám to více než jasné z našich zkušeností s myslivci v naší domovině. Naše naivní iluze, že zdejší lovci budou střídmější s konzumací alkoholu, vzala za své díky placatkám, které se jim kolébaly u pasu.

Po celkem snadné houpavé hřebenovce jsme pokračovali dobře znatelnou cestičkou, a radovali se ze zlepšení počasí. Zima sice byla nadále značná, ale alespoň ustal vítr, který z nás vysával hodně sil.

Jak mi batoh dřel a třel kůži

Radost mi kazil fakt, že batoh, aby mi netiskl nerv, pánev či ramena, jsem musela mít upnutý tak, že aby mi držel na bederáku, mně tento následně dřel a třel kůži na břicho. Nebylo to nic, co bych už nezažila, tak jsem to neřešila a nějak více se tím nezabývala. Holt budu vypadat za pár hodin, jako kdyby mi někdo típal cigaretu o břicho, protože se mi vysejí puchýře díky oddělení kůže od podkoží.

Ve 12,30 jsme došli k chatě Tuva, jediné na trase, o níž jsme uvažovali jako o hospodě, že si tam vychutnáme oběd. No, dali bychom si ho, kdyby nebylo září, horskou boudu zavřeli 4.9, tedy asi týden před naším příchodem. Nic se neděje, jsme připraveni na vše, na rozdíl od asi 15 turistů a cyklistů, kteří tam v rámci jednodenního výletu dorazili, očekávající zázemí, aby ke své lítosti zjistili, že tam nedostanou kafe, čaj ani jídlo. Nám to nevadilo, před chatou byly dostupné dřevěné stoly a lavice, takže jsme si jednu obsadili. Nepršelo, proto jsme se nezabývali zimou ani větrem, vytáhli jsme péřovky, jelikož současná pauza byla plánovaná jako delší, a usadili se. Na nás si se zavřenou chatou nepřijdou. Rozložili jsme si na stole potraviny, z termosek nalili teplý čajík, a urputně jsme vzdorovali hladovým a žádostivým pohledům okolních turistů, kteří se kolem nás semkli, sem tam přežvykující naprázdno.

Jak jsme vyhodili pět kilo odpadků

Zdejší horská bouda sice byla zavřená, ale parta pracovníků opravovala střechu, tak jsme se jich dotázali, zda můžeme použít venkovní WC a koš. Odkývali nám to, takže jsme se oba odlehčili, a vyhodili jsme do popelnice asi pět kilo odpadků. To byla úleva. Já v kadibudce zůstala delší dobu, jelikož to správci pojali naučně, a natloukli do mého boxu cedule s ptactvem, které se zde vyskytuje. Před odchodem jsem pak cíleně navštívila kóji vedlejší, kde jsem si četla pojednání o savcích. Potřetí jsem za potřebou nemusela, takže nevím, jaké informace se nabízely k prostudování v další kóji.

Pauzu jsme nijak nezkracovali a užívali si možnosti, že u jídla můžeme sedět. Obědvali jsme z vlastních zásob – ořechy, salám a Luboš dorazil zbytek sýra. Zůstali jsme tam až do 13,30. Já mezitím studovala mapu, abych Lubošovi nadnesla plán, který jsem namyslela už včera večer, když jsem si ve spacáku mapu roztáhla, koukala do ní a počítala vzdálenost. Abych zavelela v pochodu určitým směrem, aniž bych velkou změnu plánu s Lubošem zkonzultovala, to jsem si opravdu netroufla. Ne, že bych se ho bála, ale z bezpečnostních důvodů.

To je balzám na nožičky!

Velitelsky jsem rozhodla, a Luboš mi to schválil, dosáhnout vrcholu Ustetind po neznačené trase, sejít na druhé straně hřebene a tam se napojit na již značenou stezku. Kromě zdolání vrcholu jsem navrhovala vykašlat se na turistickou trasu a jít kus po šotolině, čímž sice neušetříme kilometry ani

výškové metry, ale odpočineme si od kamenů a bažin. Před Lubošem jsem akorát zamlčela, že je sice pěkné, že se přiblížíme k hoře, ale že naprosto netuším, jak najdeme tu správnou odbočku z příjezdové cesty na vrchol.

Luboš byl nadšen, též měl plné zuby morén a podmáčeného terénu. Vydali jsme se tedy po šotolině, s trochou opatrnosti sjízdné i pro terénní auta. Silnicí bych tuhle cestu nenazvala ani s největší představivostí.

„Tento terén je balzám na nožičky,“ pochvalovali jsme si oba. Žádný obtížný terén, nic, nebezpečného. Po hodině a půl jsme toho měli plné zuby a oba jsme toužili po šutrech a slatiništích. Holt nám není možné vždy vyhovět.

Cesta je tér a prach a udusaná hlína, aneb prší, prší, jen se leje

Po šotolině občas projelo auto a zvedlo za sebou mračno prachu, což se dělo relativně často. Nebylo se čemu divit, když byla sobota. Kromě vozidel nás sem tam minulo elektrokolo a co mě potěšilo, tak i když nás cyklisté předjeli, v kopci jsme je většinou předběhli, zatímco oni lopotně tlačili. Průměrnou rychlost jsme měli zhruba tak stejnou, i když započtu svou neplánovanou přestávku, kdy jsem se vybavená kakací lopatkou a WC papírem

vydala kamsi do tundry. Fakt si moje prdel nemohla na tohle vzpomenout v kadibudce, musela si to ponechat až do divočiny?!

V 15 hodin jsme došli k desce přibité na tyči, tvářící se jako ukazatel. Ustetind 1,5 km tímto směrem. Bez značek, bez červeného „T“, jen s mapu a buzolou. Jít či nejít? Věřit či nevěřit? Nakonec jsme vyhodnotili, že do toho jdeme, protože jsme se potřebovali napojit na turistickou trasu asi 5 km severně odsud, abychom dorazili do Geilo. Obcházet masív zprava se nám zdálo zbytečné, zabralo by to dost kilometrů, navíc bychom se připravili o jeden z vrcholů Hardangerviddy.

Jen co jsme započali výstup, začalo pršet. Jakpakto? Vždyť předpověď nic takového neříkala. Kap, kap, kap, z nejistého deště se postupně vykrytalizoval liják takové intenzity, že foťák šel do nepromokavého obalu a do batohu, takže z výstupu nemám dokumentaci. Prší! Prší!! Prší!!!

Vrchol dobyt i dobit

Za tu slabšího, tu silnějšího mrholení jsme zdolávali výškové metry, držíce se spoře vyšlapané cestičky. Když jsem sklopila hlavu, abych se podívala pod nohy, kam šlapu, natekla mi voda za krk, neměla jsem totiž kapuci, protože bych se jinak uvařila. Sice přšelo, ale zase až taková zima, abych si natáhla kapuci, nebyla, navíc jsme stoupali. Když jsem hlavu zvedla, abych se podívala asi dva metry před sebe, nacákalo mi na brýle právě díky absenci kapuce. Sem tam to podkluzovalo díky blátu na skalách, naštěstí orientace byla poměrně snadná, stále nahoru. Horší to bude na vrcholu, až budeme chtít sklesat a napojit se volným terénem na severním úbočí na značenou turistickou stezku, tam bude více možností zabloudit.

Vrchol byl námi dobyt i dobit. Doslova. Já sebou těsně před finálním výšvihem flákla, jelikož mi podjela noha na bahně, takže jsem se tam ocitla umazaná. Na nejvyšším bodě jsme našli postarší dvojici, která nám sdělila něco v tom smyslu, že jsme magoři, protože Ustetind se natěžko nezdolává, měli jsme si prý nechat batohy dole, a pak se k nim vrátit. To jsme sice mohli, ale my potřebujeme pokračovat po jiné trase, než jsme sem dorazili.

Vy jste mi nepřipomněli svačinku!

Na trek jsme v Rjukanu kupovali 12 müsli tyčinek na osobu, takže na každý den pochodu jednu. Dnes, když jsme u chaty Tuva obědvali, jsem na ně zapomněla, proto jsem je z vrchlíku vytáhla až na vrcholu. Luboš mi ji prakticky vyrval z rukou, jako kdybych tu jeho s čokoládou mohla sníst.

„Vy jste mi nepřipomněli svačinku!“ vyčetl nám kdysi synovec na výletě, protože kdybychom mu tuto informaci sdělili, mohl by už dávno papat. Nejinak tomu bylo i nyní.

„Proč jsi ty müsli nedala na oběd už na chatě Tuva?“ zoufale kníkal Luboš, cpaje se tyčinkou, zatímco se mu ji vítr snažil vyrvat z rukou.

„Kdybychom je sežrali už dole, co bychom asi tak jedli nyní?“ uplatnila jsem logický argument, vůči němuž Luboš neměl co namítat. To ale neznamená, že nemohl protestovat.

„Tu müsli tyčinku jsem mohl mít už na oběd,“ prskal.

Ignorovala jsem ho. Já jsem pánem map a taky mistr proviantřák. Já rozhoduji, kdy se co konzumuje. Jen občas na něco zapomenu.

Jak mi Luboš nevěřil

Na vrcholu se na chvíli roztrhala oblačnost, takže jsme měli možnost zažít alespoň omezené výhledy. Směrem severním jsme zahlédli něco, co jsme už 11 dnů nespatriili – osadu. Konzultace s papírovou mapou ozřejmila, že se jedná o vesnici Ustaoset, ležící na břehu jezera Ustevatnet, které jsme měli možnost pozorovat v dáli pod námi. Kromě jiného má tohle město i vlakové nádraží, kde zastavují dálkové spoje na železnici Oslo – Bergen, nabízela se tedy možnost, kdybychom chtěli, což jsme neplánovali, skončit již dnes. Kdepak, nic takového, pošlapeme ještě zítra a teprve další den dojdeme do civilizace.

Jelikož jsme byli vydaní všanc větru, který se neměl o co zastavit, po spořádání müsli tyčinky jsme se odhodlali k sestupu, stále ještě po neznačené stezce, což Luboš ponoukalo položit otázku nějakému turistovi, až ho potkáme. Chtěl totiž s někým konzultovat náš další směr pochodu, jelikož mi nevěřil, že nás naviguji správně, čímž mě děsně krkal. Asi mu dnes odepřu jeho příděl fernetu a příště se s ním nerozdělím, až si bude zase myslet, že mu myš sežrala sýr. Já a splést se v čtení mapy?! Ano, sice si pletu východ a západ a levou a pravou stranu, to ovšem neznamená, že nevím přesně, kde se nacházíme. A ano, občas nás zavedu do míst, která bychom díky zabloudění nenavštívili, to ovšem neznamená, že se někoho zeptá na cestu!

Jak nás před hádkou zachránil ukazatel

Dole v údolí, na severním úbočí vrcholu, jsem identifikovala turistickou trasu, na kterou se musíme napojit, zavelela jsem tedy Lubošovi, aby mě následoval, a důrazně mu zakázala kohokoliv oslovit. Vybrala jsem si méně prudký svah a pomalu a opatrně jsem začala klesat. Luboš neochotně kráčel za mnou a brblal si něco pod vousy. Bez větších problémů jsme dosáhli vyšlapané stezky, kterou jsem já prohlásila za značenou, i přes naprostou absenci červeného „T“.

Aniž bych pohlédla do mapy, vybrala jsem si směr doprava, což Luboše podnítilo k nejistému podotknutí, že bych si měla mapu vytáhnout. Načpak? Zorientovala jsem si ji na vrcholu, kde mně bylo jasné, že doleva je Ustaoset, osada, kterou jsme pozorovali, a doprava Geilo, město, kam míříme. Jak prosté, Watsone. Luboš se ovšem jen tak nedal a chtěl to probrat se čtveřicí nalahko jdoucích turistek v opačném směru. Zakázala jsem mu to natolik důrazně, že se, naprosto konsternován, s nimi ani nepozdravil. Situace krystalizovala k hádce, před kterou nás zachránil po asi 300 metrech ukazatel „Geilo 13,5 km“ a samozřejmě nezbytné „T“. Byli jsme zachráněni. Ne před zablouděním, ale před manželským sporem. A ne, vůbec jsem nebyla narcistická a neupozornila jsem Luboše, že se mě dotkla jeho nedůvěra, kdy podcenil tak úžasnou osobu. Tedy jo, přiznávám, střelila jsem mu to patřičně, aby si svého poklesku a mého výkonu byl vědom :-)

Dobrá voda močální

Horší byla nečekaná blízkost Geilo, tak brzo jsme to nečekali. No, budeme muset zpomalit, abychom tam nedošli pozítří moc brzo. Dnes jsme se posunuli už jen kilometr k místu, které jsem předem vybrala již včera večer při studiu mapy. Jednalo se o kopec, nejvyšší v okolí, kamarádem nazvaný „terénní nerovnost“. Napřed jsme překročili potok, který jsme vyhodnotili jako nevhodný pro zdroj vody, vylezli po skále na oblý vršek, shodili batohy a s vaky se vybrali pro vodu. No, po půl kilometru jsme museli přiznat, že nic lepšího, než ten předchozí potok, nenalezneme, takže jsme se vrátili. Do našich nádob tekla temně hnědá, po bažinách páchnoucí voda. Oba jsme s Lubošem na sebe pohlédli. Příliš možností na výběr jsme neměli. Taková dobrá voda močální.

Intermitentně mrholilo, to asi abychom nevyšli ze cviku. Stan jsme stavěli a večeri připravovali za slabého deště, který ustal těsně před zalezením dovnitř. Já si aktivovala satelitní komunikátor a nechala si poslat předpověď počasí. Nebyla dobrá, zítra ještě bude pěkně, ale poté na dva dny nastane intenzivní déšť. Když minule hlásili „nepatrnou možnost středně silného deště,“ lilo jako z konve. Jestli nyní upozorňují na 48 hodin trvajícím, vytrvalý déšť, bude asi opravdu hnusně. Rozhodli jsem se varování nebrat na lehkou váhu.

Vysvětlující vsuvka: ne, nejsem neschopná přečíst si na ukazatelích vzdálenost. Ten dnešní byl po dlouhé době první, který udával kilometry, dosud jsme potkávali jen šipku a název. Vzdálenost jsem musela určovat pomocí mapy a měřítka na buzole, ovšem mapu jsem měla 1:60, cejch na buzole 1:50 a 1:100.

Revize jídla

Přímo ze spacáku jsem pozorovala vrchol Ustetind, který jsme dnes zdolali. To je něco, co se neokouká. I když přestalo pršet, zima nadále byla značná, takže opět nedošlo na to, po čem jsem už pár dnů toužila – ostříhat si nehty na nohou. Ty jsem si zkrátila asi týden před akcí, takže nyní už

bych potřebovala opět základní pedikúru. Chystala jsem se to provést už několik večerů, ale v tom chladu jsem se prostě neodhodlala sundat ponožky, bude to muset počkat až do Geilo.

S ohledem na blížící se civilizaci jsem provedla revizi jídla.

Zbývalo nám:

- jedno balení oříšků
- jedno balení salámu 120 gramů
- jedny sušené škvarky, tedy to, o čemž jsme se při nákupu domnívali, že se jedná o suchary
- čtyři expediční stravy

Nezvyklý výskyt posledního jmenovaného vznikl tak, že první večer jsme konzumovali salám, navíc jsme trek plánovali na 13 dnů, tedy na 13 večeří.

Zítřka bude možné se najíst dosytosti, bez přesného odměřování přídelu, když další den už dorazíme do Geilo.

Revizi WC papíru raději

neprovádíme

Oba s Lubošem jsme vysírací typy. On je po amputaci poloviny konečnicku kvůli rakovině, já trpím autoimunitním zánětem střeva, z čehož vyplývá, že denně máme tři až sedm stolic. Úměrně této frekvenci jsme byli vybaveni podstatně větším množstvím toaletního papíru než na předchozích trecích, přesto jsme nyní byli na dně. Na dně počtu WC papíru. Jeho revizi jsem se rozhodla v rámci zachování psychické pohody raději neprovádět. Však i mech se dá použít.

Večer jsem věnovala delší dobu studiu mapy. Od Geilo jsme mohli být 12,5 km, takže bylo nutné to nějak adekvátně rozdělit na 1,5 dne, abychom tam dorazili pozítří v poledne, nikoliv zítřka večer.

Ono je totiž nejlepší takovou výpravu ukončit obědem a brzkým příchodem na ubytování, což se nám v minulosti osvědčilo. Mohli bychom sice tuto vzdálenost zvládnout za jeden den, ale proč si zbytečně zkracovat pobyt v divočině? Navíc, zítřka je neděle, kdo by chtěl do města dojít v neděli.

Pondělí je lepší, větší klid, kdy všední den nabízí více možností nákupu potravin a jiných věcí.

Spát jsme šli s pocitem, že se jedná o předposlední noc na Hardangerviddě. To jsme ještě netušili, že řízením osudu a naším, z toho vyplývajícím rozhodnutím, se jedná o POSLEDNÍ noc na této úchvatné náhorní plošině.

Den 14., neděle 11.9., dvanáctý den treku

Jak jsme posunuli budík na 8,30

Spát jsme šli se slepicemi, jelikož nás dovnitř stanu, podobně jako poslední večery, zahnal chlad v kombinaci s větrem a předpověď jsem si zjišťovala tím způsobem, že jsem komunikátor vystrčila zpoza tropika ven. Spojení s okolním světem tahle krabička umožňovala přes síť družic Iridium na nízké oběžné dráze ve výšce mezi 150 km a 2000 km nad povrchem Země. Přes modrozuba /Bluetooth/ jsem si připojila mobil a koukala na jeho displej, kam chodily zprávy z komunikátoru. Paní zima se dnes v kombinaci s vzdušnou vlhkostí vyřádila, opět jsme večer uléhali do mokrých spacáků. Zapnuli jsme si radiátory, tedy člověčí topení, podpořené hltem fernetu, a kolem 20. hodiny jsme měli krásně teplíčko.

Budík jsme z obvyklých 7,30 posunuli na 8,30. V plánu bylo totiž jen něco málo přes pět kilometrů, takže jsme nechtěli na tábořiště přijít moc brzo. To jsme ještě bláhoví netušili, že když jde všechno hladce, chystá se velký průser.

Svit', měsíčku, svit'

V noci musel Luboš dvakrát čůrat a vždy nadšeně hlásil jasný měsíc, já jsem ale vytrvale odmítala vylézt z pracně vyhřátého spacáčku, takže jsem jej neviděla ani

nevyfotila. Měsíc, ne močícího Luboše. Nadšeně jsem ale přitakala, že mu tu nádheru plně věřím, a z jeho líčení si ji naprosto dovedu představit.

Ráno nás přivítala nezvykle modrá obloha a zářící kotouč na ní. Slunce vytrvale svítilo, ale valnou výhřevnost tedy nemělo, z dosavadních +4°C se oteplilo na +6°C, nadále ale foukal intenzivní vítr, díky čemuž šel Luboš do péřovky.

Znovu jsem si aktivovala satelitní komunikátor, kde se ještě zhoršila původně již tak špatná predikce počasí na další dny. Na zítra hlásili vytrvalý déšť od 10 hodin, který má s přestávkami trvat skoro dva dny. Pohled na naši elektroniku nás vůbec nepotěšil a tak jsem svolala velkou poradou, tedy sebe a Luboše, na níž jsme jednohlasně zvolili dojít do Geilo už dnes. Hlavně že jsme si přispali, že jo.

Jak jsme dali do placu jídlo aneb luxus neomezené spotřeby WC papíru

Najednou se z předposledního dne stal den poslední, achich. Problém vůbec nebyl ve vzdálenosti, věděla jsem, že je v našich silách tam dojít bez větší námahy, ale zádrhel nastal v tom, že já si chtěla derniéru užít, a ne že rázem trek končíme už teď. Nebylo ale o čem dlouze přemýšlet, silné srážky hovořily jasně pro variantu spojit dvě plánované denní etapy do jedné.

S ohledem na to, že jsme se museli kousnout a dojít do Geilo již dnes, dali jsme do placu jídlo. Musíme se pořádně nafutrovat! Poprvé za celý trek jsme se najedli do sytosti, Luboš zpráskal ořechy a salám, já sušené škvarky. Ruku v ruce s najednou vzniklým nadbytkem jídla, když

končíme o den dřív, souvisela i druhá, též nedostatková komodita. Mohli jsme nyní použít tolik toaletního papíru, kolik jsme jen chtěli, vůbec jsme jím nemuseli šetřit. Takový luxus, naprosto neomezená spotřeba. To byla paráda.

Jak jsem si včera večer pochvalovala svou kuchyňku, zbudovanou na skále, takže jsem se k vaření nemusela ohýbat, tak dnes mě Luboš naštvál tím, že si ji zabral svým spacákem!

Na moje protesty nereflektoval, prý se mu ten kámen líbil na pohození věcí a basta.

Na co jsem se v civilizaci nejvíce těšila

I když mi bylo neskonale líto, že naše velké dobrodružství dnes skončí, přesto ve mně začaly převažovat myšlenky na to, co pozitivního mi civilizace přinese. V popředí bylo jednoznačně ostříhání si nehtů na nohou, což dosud nešlo kvůli zimě. Samotnou mě překvapilo, že na prvním místě tužeb není jídlo. Pak tady byly spíše drobnosti, jako nemuset si před vykonáváním potřeby kopat kakací jámu, mít podmínky si čistit zuby jinak než v pérovce, no a až někde na konci byla možnost jíst vsedě u stolu, nikoliv vestoje.

Blížkost osady Geilo se projevila i v existenci mobilního signálu. Najela jsem si přístroj z režimu letadlo na normální a rezervovala jsem nám hotel na čtyři noci, přičemž jsme vůbec netušili, kdy nám odstartuje letadlo domů, zatím jsme totiž neměli zpáteční letenky. Potřebovali jsme co nejlevnější ubytování a dostupná byla buď chatka v kempu, nebo jeden z hotelů v rezortu. Ta druhá varianta nabízela i bazén, takže nebylo co řešit.

Chůze po trampolíně

Spustili jsme se dolů z našeho tábořiště, a mně se povedlo omylem ze stezky sejít do borůvčí. Abych se nemusela vracet, vydala jsem se kolmo na původní cestičku přes křoviny husté tak, že mezi jednotlivými keři projít nešlo, a bylo nutné kráčet po nich. Připomínalo mi to chůzi po trampolíně, jak pode mnou větve pružily. Po šťastném setkání s Lubošem, který si ani nevšiml, že jsem mu zběhla, jsme pokračovali v klesání, abychom následně museli znovu stoupat na náhorní plošinu. Tam jsme narazili na velké pole s bažinami, které nešlo moc obejít, takže jsme opatrně přecházeli skrz ně. To asi abychom do civilizace náhodou nedorazili čistí.

Následné klesání do údolí bylo brutální. Obě má kolena velmi protestovala a bolela, v údolí štafetu utrpení převzala levá kyčel. Proč ne i pravá, netuším. Z opírání se do holí ve snaze vybalancovat prudký sestup mě bolely paže a dostávala jsem do nich křeče. Musím do sebe dostat Ibáč, jinak to nepřejde!

Jak jsem měla chuť si lehnout a na místě umřít

Shodila jsem ze zad batoh, vydolovala lékárničku, ale nešikovně jsem její obsah vysypala na zem. „Tady se mají, tady jim rostou tablety,“ smál se upřímně Luboš, netuše, že mi moc do výskání není. Sebrala jsem většinu pilulek, jen jedna se mi nenávratně zakutálela do díry v hlíně.

Zapitý Ibalgin měl dva účinky. Ten první byl, že mě nadále mé klouby bolely, ten druhý efekt se projevil zhoršením mých již tak hrozných žaludečních potíží. Od rána mě totiž bylo hodně zle ze sušených škvarků, sežraných na snídani. Bylo mi tak mizerně, že jsem měla chuť si lehnout a na místě umřít. Luboš se na mě vytřeštěně díval, tohle se mnou na treku nezažil.

Zmátořila jsem se natolik, že jsem sama sobě zavelela k pokračování. Po pár stech metrech se již žaludeční nevolnost nedala vydržet, tak jsem u ukazatele, kde jsem potřebovala spárovat mapu se skutečností, shodila batoh a vylovila Travel gum, tedy něco jako žvýkací Kinedryl, doufajíc, že mi to pomůže. Luboš mě ponoukl, ať si zavdám fernetu, ale já se bála, přece jenom musím být koncentrovaná. Přemluvil mě, takže jsem si lokla opravdu jen homeopatický hlt.

Jak ukazatel ukazoval úplně jiné směry, než mapa

V překvapivém a nečekaném horku jsem seděla, zády opřená o kamenného mužika a vytřeštěně zírala do mapy, když dorazil kolemjdoucí myslivec. Ani jsem neprotestovala, když ho Luboš oslovil kvůli konzultaci, neměla jsem sílu mu to zatrhnout. Tady je vidět, jak zle mi bylo, protože být v pohodě, nedovolila bych mu to. Lovec nám radil držet se značení v terénu, nikoliv v mapě, prý se to rozchází, a varoval nás před klesáním ke Geilo. Cože, my ještě nemáme celý nepříjemný sestup za sebou?! To bude ještě hůř?

Mně naštěstí už zabrala kombinace Travel gum a hlt fernetu, takže jsem nad jeho upozorněním jen mávla rukou a brala to na lehkou váhu. Dělal jsem si legraci, že takových klesání jsme už zažili.

Uklidnění tím, že správné jsou symboly v reálu, nikoliv v papírovém podkladu, jsme

pokračovali dál. Mně už bylo skoro dobře a urputně jsem svou zbývající půlkou zubů žvýkala jeden Kinedryl za druhým. Pokud to nevíte, tak od roku 2017 nemám žádné zuby vlevo, v horní ani dolní čelisti.

Rychlá smrt aneb tohle je masakr

K našemu údivu bylo ještě nutné stoupat nahoru. To asi proto, abychom o to více následně museli sklesat, ne? Na hraně plošiny jsme spatřili nádherné výhledy do doliny, na jejímž dně mělo ležet Geilo. Osadu samotnou jsme neviděli, ale rýsovaly se sjezdovky nad ní. Luboš mi to nevěřil, ale další postup mi dal za pravdu.

No a pak se to stalo. Totální, brutální propadání se dolů, permanentně padák 10-11% o délce 6 km. Masakr zvaný rychlá smrt. Absence serpentín, kolmý chodník dolů, vyšlapaný a vymletý vodou asi na výšku 20 cm a stejně tak široký, takže jsme museli velmi opatrně klást do koryta nohy, aniž by se nám vešly obě boty vedle sebe. Na dně žlabu ležela vrstva listí nad trčícími kořeny. Tohle je zhmotnění trekařského pekla. Mně prožívané útrapy rázem přehlušily žaludeční nevolnost, zato se do popředí dostala bolest úpících stehů, ale rozhodla jsem se to nevnímat. Procházeli jsme přitom pěkným, líbivým březovým hájkem, který bychom si jinak užívali.

Nejkrizovější moment výpravy

I když panovalo sucho, přesto nám to na lupení klouzalo. Nejkrizovější moment výpravy nastal, když podjely nohy za mnou a nade mnou jdoucím Lubošovi, což způsobilo hromadný manželský pád na jednu hromadu. Důsledně jsem pak Luboše upozornila, aby si zachovával ode mě odstup. Stačí, když upadne jeden z nás.

Konečně, konečně jsme byli dole. Práskli jsme sebou do škarpy a nevěřičně jsme zírali kolem sebe. Dokázali jsme to! Tak tohle byl náš opravdu nejhorší sestup.

Varování: až se vám bude někdy místní snažit poradit, věřte mu. Ten myslivec totiž měl naprostou pravdu.

Leželi jsme v příkopu a zdrchaně se cpali müsli tyčinkou, naším prvním jídlem od snídaně, když kolem nás pomalým krokem ťapali tři turisté. Museli jsme působit dojmem bezdomovců těsně před skonem. Hodili jsme s nimi řeč a oni nám potvrdili, že sestup do Geilo je fakt nebezpečný, a to jsme jej konali za sucha. Oběma se nám ulevilo, že jsme se správně rozhodli ukončit trek o den dřív. Jestli to nyní bylo tak hrozné, tak za mokra, v dešti či po dešti, to nebude průchodné vůbec. Můj milý deníčku, mrzce se přiznávám, ale zeptali jsme se jich na možnost odvozu do města, ty zbývající čtyři kilometry se nám nechtělo šlapat po svých.

Kapitola pátá

Když se turistka nudí

Správná dáma na treku ví, že důležité věci jsou:

- mít suchý spacák a stan
- mít teplou péřovku
- když prší, tak jen přes den a maximálně takovou intenzitou, kdy se dá oblečení vysušit vlastním teplem
- mít dost jídla, plynu, WC papíru a fernetu na celou dobu výpravy
- přesná buzola je důležitější než šmrncovní rtěnka

Správná dáma na treku nepotřebuje:

- hřebínek, jelikož pohlavní pokrývku nosí stále, a to buď lehký šátek proti slunci, nebo teplý kulich, a nesundává ho ani v noci ve spacáku z důvodu zateplení
- sedmery kalhotky na týden, vystačí si totiž s pouhým párem, kdy do jednoho kusu je oděna a druhý suší vypraný na batohu poté, co jej přemáchala v potoce či bažině

Úžasnému partákovvi od správné dámy nevadí, že:

- čistí si častěji brýle než obličej
- celý výlet zvládne v jedné podprsence a jednom tričku, aby zbytečně neztrácela teplo převlékáním, a to ani na spaní
- občas svým plánováním navede do neschůdného terénu, či vymyslí zkratku, kdy je to sice dál, ale o to horší cesta
- má arktickým větrem a polárním sluncem ošlehaný obličej, opary na puse a strupy na nose
- za slušné oblečení považuje pohory a nepromokavou bundu
- má v šatníku jeden kostýmek, jedny lodičky, jednu kabelku, zato tři trekové bundy, dvoje pohory a tři batohy

Kapitola šestá

GEILO

Geilo

Geilo

Geilo je osada a turistické centrum v obci Hol v kraji Viken v Norsku. Geilo je především lyžařské středisko s přibližně 2 500 obyvateli. Nachází se v údolí Hallingdal, 250 km od Osla a 260 km od Bergenu. Bergenská železnice usnadnila rozvoj Geilo jako prvního lyžařského střediska v zemi a stále je jedním z největších. Je také známé tím, že má jedny z nejluxusnějších a nejdražších prázdninových chat v Norsku. Střed města leží v nadmořské výšce 800 metrů a jeho nejvyšší bod je 1178 metrů nad mořem.

Etymologie

Lyžařské středisko je pojmenováno po staré farmě Gjeilo. Jméno je odvozeno od třetího pádu množného čísla geil = oplocená cesta pro dobytek.

Podnebí

Geilo se vyznačuje subarktickým klimatem /Köppenova klasifikace podnebí/ s chladnými, extrémně zasněženými zimami a chladnými léty typickými pro vyšší nadmořské výšky /768 m n m/. Průměrná teplota v lednu je $-8,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ a průměrná teplota v červenci je $11,2\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Den 14., neděle 11.9

Psáno v jednu hodinu v noci

Tato část zápisků vznikla v jednu hodinu v noci, tedy v podstatě další den, systémově to ale patří sem.

Po konzultaci s domorodci jsem zjistila telefon na taxi službu, takže jsme zavolali na jejich dispečink, a domluvili si odvoz od mostu Tuftebru, který ležel asi kilometr od místa, kde jsme zhroucení odpočívali ve škarpe. Tři turisté, kteří nás jako první uvítali na periferii Geilo, se dušovali, že až k nám žádný vůz nedojede z důvodu existence branky na mostě mezi námi a městem. Nezbylo nám, než se na uvedené místo přesunout, kde jsme asi ¾ hodiny čekali na vyzvednutí. Nakonec přijel nablýskaný automobil, jehož řidič prskal, že cesta k mostu je špatná. Ano, však se jednalo o šotolinu :-). Nakonec nás ale naložil a odvezl až před hotel. Platit jsme museli kartou, papírové peníze nebral. Co jen my s nimi budeme dělat? Jednalo se o hotovost, vybranou v Rjukanu na přechod Hardangerviddy, na němž jsme utratili nula NOKů.

Prošli jsme recepcí skoro dvě hodiny poté, co jsme vyčerpaní leželi v příkopě po brutálním klesání. Na tachometru vozu bylo natočeno 3,6 kilometru, takže teoreticky kdybychom si taxi nevolali a šlapali pěkně pěšky, časově by to vyšlo asi tak nastejno. Měla jsem tehdy ovšem obavy, zda budeme schopni vůbec chodit, ale byli jsme naprosto v pohodě, takže se ukázalo, ostatně jako vždy, že vše je v hlavě. Prostě psychika má větší vliv, než by to zprvu vypadalo.

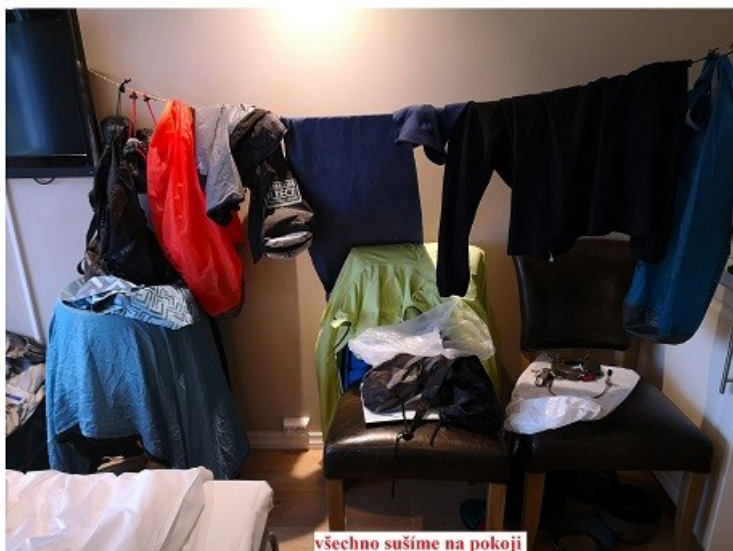
Jak jsme útulný hotelový pokoj předělali na utečenecký tábor

První věc, o kterou jsem se u nesympatické obsluhy zajímala, byla večere a druhý dotaz směřoval k možnosti vyprat si svršky. Stran jídla nám bylo sděleno, že občerstvení formou švédských stolů začíná za hodinu a půl, no a co se týče pračky, tak si máme trhnout, v Geilo je kemp s pračkou pro veřejnost a tam si můžeme špinavé hadry zanést. Děkujeme za ochotu, debile, pomyslela jsem si. No tak si vypereme jako obvykle v umyvadle, však to na treku nebude poprvé.

Obsadili jsme si přidělený pokoj a potěšil nás nádherný výhled na jezero. Jelikož do podávání večere zbývalo dost času, rychle jsme transformovali útulný hotelový pokoj na utečenecký tábor.

Luboš všude natahal gumicuky, na ně pověsil bundy, spacáky a dokonce i stan, zatímco já pod postel rozprostřela vaření. Když myslím všude, tak mám na mysli opravdu všude, tedy přes VESA držák televize, garnýže a otevřená dvířka skříně.

Pak už nám nezbývalo jen čekat. Já měla děsný hlad a počítám, že Luboš taky, ale ani jeden jsme se nechtěli najíst z našich zásob. Přece jsme se tak netrápili, abychom pak konzumovali náš zbývající salám a ořechy! Ne, kdepak, teplého jídla do žaludku jest třeba!

Jak jsme se oba přežrali a já i přepila kávou

Když konečně nastala kýžená doba, tedy servírování večere, stepovali jsme u vchodu do restaurace zároveň s pány ve fracích a dámami ve večerních róbách. Působili jsme tam poněkud nepatřičně, asi tak jako vlk ve stádu ovcí. Oba jsme doufali, že všem v našem okolí odumřely čichové buňky, protože ačkoliv my jsme se necítily, věděli jsme, že musíme příšerně čpět. Asiat u dveří si zapsal číslo našeho pokoje a kartičku různě otáčel, jako by zkoumal, zda jsme si ji nevytiskli doma na 3D tiskárně. Byla totiž důležitá kvůli spárování večere a platby za ni při opuštění hotelu.

Pak následovalo to, na co se vždy těšíme po dosažení civilizace. Jídlo. Obrovské množství jídla. Teplé jídlo. Zde se to bohužel odehrávalo formou švédských stolů, kdy vše bylo volně dostupné kromě alkoholu, takže to dopadlo očekávaně. Oba jsme se přežrali a já i přepila kávou. U sympatické obsluhy se mi povedlo dojednat, že mi někde sehnali mandlové mléko, abych mohla

kafe s ním konzumovat. Miláčci. Zítřka si již koupím ovesné v obchodě, ale zatím jsem závislá na tom, co mi poskytnou.

No není lepší, když se večere odbude nachystaným pokrmem na talíři, než když je strava volně dostupná, a naše hladové žaludky po ní volají, takže se jídlo nakydá na misku ve velkém?

Vy máte takový zvláštní přízvuk

Ačkoliv jsem se držela jen ryb, přesto jsem se napráskala až po vrch. Nejinak dopadl Luboš.

„Tohle se nám stává jen po treku v divočině,“ snažil se mě přesvědčit.

„Mně ano, ale Tobě se to děje dost často,“ upozornila jsem jej.

„Aha, takže se přežeru i doma?“ žasnul Luboš.

Ach jo, on, který je každý druhý den plný tak, že jen odfukuje, se tomu najednou diví.

S mladíkem, který mi donesl mléko, pak Luboš zapředl hovor na téma, že má zvláštní přízvuk.

Odkudpak pochází? No přece ze Slovenska. Tak na něj Luboš promluvil libozvučnou slovenštinou, svým mateřským jazykem, čímž jej šokoval. Oba pak začali spolu debatovat o blbostech. A pak že chlapi nejsou ukecaní. Kdepak, toto tzv. silné pohlaví umí žvanit o stejných kravinách, jako my, ženy. A navíc omdlévají u odběrů krve :-)

Proč je krajan výhodou

Když Luboš krajanovi vysvětlil, jaký trek jsme právě zdolali, Slovák z Nitry se nám nabídl, že nám vypere, samozřejmě tak, aby Nor z recepcie, který nám to nedovolil, o spiknutí za jeho zády nevěděl. Smluvili se spolu na setkání v garážích hotelu, kam Luboš v určitou hodinu donese tašku našich špinavých svršků, a zase v přesně definovaný čas si tam igelitku již čistého, voňavého oblečení vyzvedne.

Vše klapalo jak na drátkách. Luboš se oděl do krat'asů, já se po osprchování oblékla do čistého pyžama /tady vidíte, že je lepší, když jsem v něm na treku nespala/, a Luboš zařídil odevzdání a převzetí kontrabandu. Sice to tak bezprostředně po příchodu na hotel nevypadalo, ale měli jsme nyní vyprané oblečení. Paráda. Tady je poznat, jak je důležité mít všude svého krajana.

Luboš vytuhl vzápětí. Mně se též očka klížila, byla jsem si ale vědomá svých povinností, a poctivě až do jedné hodiny ranní jsem dopisovala deník. Nemusela jsem se k tomu vůbec přemlouvat,

jelikož mi bylo děsně blbě z přežrání, a tento stav trval až do rána. Na mé nemožnosti usnout se kromě přetažení, kdy jsem nešla spát, když jsem byla unavená, podílelo i kvantum pozdě večer vypité kávy. Závislost je sfiňa.

Ted' už aspoň vím, jak se cítí lední medvěd, když se uloží k zimnímu spánku, a lupne si v říjnu dvojitě kapučíno. Čumí do stropu jeskyně až do dubna.

Den 15., pondělí 12.9.

Jak si chtěl Luboš rozepnout zip na spacáku

V noci se peřina vedle mě neustále mlela a mrvila. Jelikož jsem nemohla spát z důvodu žaludeční nevolnosti a předávkování kofeinem, zvědavě jsem rozsvítila stolní lampičku, abych zjistila, co se děje. Luboš si v polospánku neustále hrabal na pravý bok v zoufalé snaze rozepnout si neexistující, ale pro něj tušený zip spacáku, když chtěl na WC. Probrala jsem jej k plnému vědomí a upozornila, že je v hotelu a pod příkrývkou, nikoli ve stanu a ve spacáku, takže stačí jednoduše deku odkopnout a vydat se na toaletu. Skoro to nestihl, jelikož ztratil drahocenné minuty marným úsilím si zip otevřít.

Až do rána jsem nemohla zabrat, ale netroufla jsem si užít medikament na spaní. Zvonění budíku jsem přivítala s úlevou, konečně jsem mohla opustit lůžko, na němž jsem tuto noc ani na vteřinu oko nezamhouřila. Aspoň že mi Dobrovský poslal knihu zdarma, stáhla jsem si ji na mobilu, a pomalu ubíhající čas jsem si krátila čtením.

Jak bylo tak hnusně, že by ani turistu nevyhnal

V ceně ubytování jsme měli snídani, tak jsme se tam v určenou hodinu vydali. Dali jsme si závazek, že se musíme hlídat, abychom se opět nepřežrali, což se nám bohužel moc nedařilo. Po návratu z jídelny jsme zalezli zpět do pelechu a koukali z okna. Pršelo s takovou intenzitou, že se kapky odrážely od parapetu na sklo a na rovných plochách pod hotelem tekly proudy vody. Bylo tak hnusně, že by ani turistu nevyhnal. Litovali jsme všechny trekaře, co jsou na Hardangerviddě, a zejména ty na sestupu do Geilo, kde v těchto podmínkách již může jít o život.

Jelikož jsme měli zajištěné bezpečné zázemí, vydali jsme se, až nám trochu vytrávil, na pochůzky i přes vytrvalé srážky. Naše první kroky vedly do prodejny suvenýrů, což byl zastrčený roh prodejny

s oblečením a sportovním vybavením. Nulový výskyt upomínkových předmětů nás trochu zaskočil, nenabízeli nic, trička ani magnetky, jediné jakž takž použitelné zboží byly hrníčky ze dřeva, ve Finsku nazývané „kuksa“. Zatím jsme tohle téma nechávali otevřené.

Gastroturistika

Navlečení do nepromokavých bund jsme procházeli jednotlivé krámy, což je činnost, kterou bytostně nesnáším, bylo ovšem nutné zrekognoskovat terén. V jednom z obchodních center jsme nakoupili suroviny pro přípravu jídla na pokoji. V hotelu sice nabízeli i večere, ostatně jsme na jedné takové včera byli na oslavu našeho přechodu Hardangerviddy, ale s ohledem na její cenu jsme to víckrát neplánovali.

Plnohodnotným doplňkem našeho pobytu na treku je i povýstupová gastroturistika, a nejinak tomu bylo nyní. Objevila jsem úžasnou kavárničku s názvem Café mocca, kde jsem vytvořila zmatek objednávkou, jelikož jsem třikrát změnila druh kávy. Moje krédo je totiž vždy ta největší, takže když jsem v nabídce objevila ještě více obrovskou než před pár minutami, změnila jsem nákupní příkaz, naštěstí to obsluha v pohodě zvládala.

Kávičku jsem platila v hotovosti, bylo přece potřeba peníze někde utratit. Tady vidíte, jak jsem se obětovala.

Jak si na nás nepřišli se zamčenou varnou deskou

Součástí našeho pokoje byl i koutek s kuchyňskou linkou a sporákem. Za účelem vaření jsme zakoupili olej, abychom si udělali krevety, ovšem varná deska nešla zapnout. Když se šel Luboš zeptat do recepce, co s tím, obdržel odpověď, že máme levný typ ubytování, takže je vařič úmyslně vypnutý centrálně. Když mi tuhle nepříznivou informaci posmutněle sděloval, usoudila jsem, že sice mohou zamknout varnou desku, která je poměrně moderní s připojením přes wifi, ale těžko by se jim to podařilo se starým sporákem. A taky že ano, trouba mi normálně najela, strčila jsem tedy pánev i s olejem a krevetami dovnitř a takto jsem oběd spáchala. Na nás si neprijdou :-)

Mnou připravené krevety byly moc, moc mňam. A finančně vyšly na pakatel. Oba jsme si pochutnali.

Po obědě jsme ulehli do peřin k odpočinku. Luboš usnul, ale já pošéfovala návrat domů. Odlet v pátek, tak, jak jsme si to namysleli ještě na treku, byl nerealizovatelný z prostého důvodu. V pátek se do Prahy neletí. Museli jsme se rozhodnout, buď cestovat ve čtvrtek, což by znamenalo připravit se o den v Geilo, kde už hotel zaplacený máme, nebo se vracet v sobotu, čímž bychom si pobyt prodloužili, ale domů bychom dojeli až v sobotu večer. Vyhrála druhá varianta, jen bude potřeba doplatit jednu noc v hotelu. Snad budou mít volno.

Maso je též salát

Když jsme se zmátořili, na recepci u nesympatického Nora, který nás ubytovával včera, jsme vyjednali prodloužení pobytu o jeden den. Kupodivu s tím neměl problém, jen prý přesunul virtuálně někoho do jiného pokoje a my mohli zůstat ve svém, bez nutnosti se ve čtvrtek v rámci hotelu stěhovat. Super.

Pak nastalo rozdělení naší nerozlučné dvojky, Luboš krácel do bazénu, já koupit proviant, což znamenalo sednout si v Café mocca na jedno. Na jedno kafičko, mňam. Už si pamatovali, co mám ráda, tak se mě jen zeptali, zda jako obvykle, a to jsem tam byla podruhé.

Nákup v obchodě proběhl tak, že jsem opomněla vzít pikslu s kávou, abych si kafe mohla vařit na pokoji, ale zato jsem sehnala kšeft, kde nabízeli salátový bar. Nevíte, co je to salátový bar? To je z mého pohledu naprosto úžasná věc, se kterou jsme se setkali jen ve Finsku a teď v Norsku. Prostě někde uprostřed obchodu se nachází samoobslužný pult s nabídkou mnoha ingrediencí, kdy si sám zákazník naloží do misky, o co má zájem, a u poklady mu to zváží za jednotnou cenu. Obrovská výhoda je, že maso se v těchto krajinách počítá jako salát.

Bílá tma

Lifrovala jsem do dvou misek to, co jsem usoudila, že nám může chutnat. Lubošovi jsem tam nasypala cibulku, cizrnu, plus spoustu dalších věcí, sobě kukuřičky, krutonky a jediný z těstovinových salátů, který neobsahoval mléko nebo sóju. Maso jsem tentokrát výjimečně ignorovala, salát byl plánovaný jako příloha ke krevetám a rybkám, které jsem chtěla dělat na večeri. Opět v troubě a opět na pánvi, naštěstí ve výbavě kuchyňského koutu v našem hotelovém pokoji byla litinová pánev s ocelovým, nikoliv plastovým držákem, takže šla bez obav strčit do pece.

Nečas venku nepolevoval. Na Geilo padla tak hustá mlha, že nastala bílá tma. Dohlednost činila s bídou dva metry, z okna pokoje, kde jsme ještě ráno i přes déšť dokázali pohlédnout na jezero s protilehlým rezortem, jsme nespatri ani cestu pár metrů pod námi. Viditelnost nula nula nic. Znovu jsme byli vděční za naše rozhodnutí ukončit trek již včera, o den dříve proti plánu. Dnes bychom z pochodu nic neměli, navíc si ani netroufám představit ten finální sestup, když prší. Spát jsme šli kolem 19. hodiny. Luboš usnul prakticky hned, ještě ani neměl na pelesti druhou nohu, mně to trvalo sice déle, ale povedlo se mi upadnout do říše Morfeovy a chrnět sladce až do rána.

Den 16., úterý 13.9.

Jak jsem se počala transformovat na rybu

Již třetí den jsem kromě přílohy nejedla nic jiného, než ryby a mořské plody, takže když mě začalo intenzivně svědit na zádech, usoudila jsem, že to nebudou andělská křídla, nýbrž rostoucí žábry :-)

Úspěšně tak probíhala má přeměna na rybu. Druhá možnost, která mě napadla, byla olupující se kůže po neprovádění mytí na 13 ti denním treku.

Zatímco mně bylo blbě poslední den výpravy, ráno z konzumace sušených škvarků a večer z přežrání se na hotelové večeři, Luboš měl problémy se žaludkem a nefungujícím trávením trvajícím od včerejška. V rámci pochůzek jsem mu na to v lékárně zakoupila jakési tablety, z nichž třetinu spořádal, ale valný vliv na jeho stav to nemělo. Měla jsem ovšem nejistý pocit, že dávkování těch norských pilulek byla jedna denně, nikoliv třetina krabičky.

Věnovala jsem mu svůj zbývající Biopron doufajíc, že mu to pomůže tak, jako to nyní podrželo mě. Prostě návrat do civilizace a k běžnému stravování po dvou týdnech sušené stravy je pro nás vždy rizikový.

„Jednu kávu a pět minut prosím“

Dopoledne jsme jako obvykle vyrazili do víru velkoměsta, tedy do místního obchodního komplexu za účelem zajištění oběda a večeře. Polední menu tvořila klasika, tedy zakoupená ryba připravená na pokoji v hotelu v troubě s přílohou ze salátového baru. U pokladny tohoto zmíněného obchodu jsme úplnou náhodou za kasou objevili moc pěkné pohledy, takže jsme jich pořídili 21 kusů pro kamarády a široké příbuzenstvo, a v rámci odpoledního klidu jsem je poctivě psala. V posteli samozřejmě.

Poté, co se Luboš probral ze zdřímnutí, vyhlásili jsme KVOP, tedy krátkodobé volno k opuštění posádky, a každý z nás se vydal, kam ho srdce táhlo, Luboš do bazénu, já na kafe. Napřed jsem ale chtěla splnit úkoly, tedy sehnat velké plastové pytle o objemu 240 litrů na balení batohů do letadla. Uspěla jsem až ve třetím krámu, proto do Café mocca jsem dorazila v 16,48, přitom otevřeno měli mít jen do 17 hodin.

„Jednu kávu a pět minut prosím,“ vychrlila jsem ze sebe.

Chvilí ticha následovaná smíchem. „Jako obvykle, tedy velké, bez cukru a bez mléka?“

„Ano, děkuji moc.“

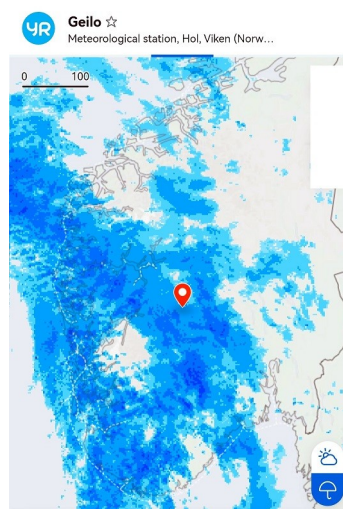
A stihla jsem to do zavíračky, heč.

A přšlo dva dny

Protože se mi před návštěvou kavárny nepovedlo objevit poštu, vydala jsem se to zkusit na druhý pokus. To jsem již byla úspěšnější, jelikož poštu tvořil zastrčený pult jednoho z obchodů, obsluhovaný prodavačem z nejbližší kasy. Za známky na pohledy jsem zaplatila tolik, jako za čtvrtinu dopoledního nákupu potravin určenému na dva dny, a rozdýchávala jsem to až do konce pobytu. Tolik kávy za to mohlo být!

Jak neustále tu mrholilo s větší či menší intenzitou, tu silně krápal, povedlo se mi sebou málem fláknout na mokřém chodníku, kdy jsem si neuvědomila rizika akvaplaningu, stoupla jsem jednou nohou na beton... a zastavila se až o dva metry dále, urputně mávající rukama ve snaze udržet rovnováhu a nepadnout na hubu. Pak už jsem došlapovala velmi opatrně. Abych se tomu vyhnula v kopci na silnici plné kaluží, přes kterou jsem se musela o kousek dál dostat na druhou stranu, posunovala jsem se krok sun krok a jelikož zrovna ke mně mířilo auto, rozhodla jsem se ho pustit, a pokračovat v dokončení manévru, až mě mine. Jak jsem ovšem zaujala uprostřed vozovky pozici Diskobola, s jednou rukou na koleni a druhou mířící dozadu nahoru, řidič usoudil, že na přjetí tohoto magora nemá dostatečné nervy, raději zastavil a pokynul mi, že pro něj bude lepší, když první přejeď já. No, snahu jsem měla. Aspoň mě nemusel seškrabávat z karosérie.

A přšlo dva dny. Přesně jak říkala předpověď.

Posthiker hunger

Na samotném treku většinou jíme málo, stačí nám hrst ořechů a pár koleček salámu přes den a večer pytlík s expediční stravou, takže klasickým „hiker hunger“, neboli trekařským hladem, netrpíváme. On se nám jednak scvrkne žaludek, jednak najedeme na nízkobrátkový metabolismus, ovšem dosažením civilizace se nám to obrátí a pro změnu se přihlásí „posthiker hunger“. Nejinak tomu bylo i nyní, takže když nás v 19,30 začalo obtěžovat kručení v žaludku, nezaváhala jsem, a na sporáku připravila krevety a zeleninové závitky, které jsme konzumovali bez přílohy. Na co chleba, vždyť na chleba se těžko dělá :-)

S tímto pokrmem se úzce pojí zajímavá historka, kdy jsem nemohla v regálu v obchodě krevety nalézt, takže jsem musela za obsluhou. Sympatického prodavače jsem chudáka vyděsila, jelikož jsem zaměnila „scampi = krevety“ za „crampi = křeče“. A taky jsem, podotýkám v nejlepší víře, zavřela otevřené dveře mrazáku, aby zbytečně neunikal chlad. Jaký byl šok tohoto chlapíka, když k lednici došel s obrovskou várkou krabic, kterou chtěl strčit dovnitř, a zjistil, že mu jakýsi magor ty dveře zabouchnul. Aby zboží dostal do mrazničky, musel krabice položit na zem a dveře si otevřít. No co, chtěla jsem pomoci.

To pijete rybí tuk?!

Jelikož součástí ubytování byla i snídaně, a já prostě kafe bez mléka nedokážu pozřít, hned včera jsem si zakoupila ovesnou náhražku, se kterou jsem do jídelny chodila. Neměla jsem ale žádnou vhodnou PETku na přelití, protože nosit celý litr mléka, navíc v originální krabici, která netěsní, jsem nechtěla, takže bylo potřeba se uchýlit k nějakému řešení, a pomoc přišla z nečekaného směru.

Tak, jako část nákupu na trek necháváme schválně až na finální destinaci, tak i po jeho dokončení počítáme s pořizováním potravin na místě. Důvody jsou nasnadě – podpora zdejší ekonomiky a taky touha vyzkoušet něco nového, zajímavého. Součástí této strategie je i alkohol. Neděste se, jen prostě na Severu rádi pijeme provinční likér z jejich bobulí. Zde jsme pro změnu jako původní „živou vodu“ vyzkoušeli akvavit a ten se prodával v plastové láhvi, čímž byl vyřešen problém s mým mlékem. Obětovali jsme se, divný alkohol vypili a místo něj foukli ovesný nápoj. Flašku jsem pak s sebou nosila i do Café mocca. Při sdílení fotek kamarádům a rodině se mi z několika zdrojů vrátila překvapená reakce, zda snad pijeme rybí tuk?! Ono to totiž jako tato hnusná tekutina fakt vypadalo díky vyobrazení ryb na flašce a divné barvě tekutiny, ostatně se to i po rybě jmenovalo – Fisker snaps.

I když mi bylo podstatně lépe stran trávení než před třemi lety v Grónsku, úplně fit jsem ale nebyla. Velmi jsem tedy litovala, že jsem si, debil, vyžvýkala všechen Travel gum – žvýkáci Kinedryl, a to při sestupu do Geilo. Tehdy mi sice bylo špatně od žaludku ze sušených škvarků, to mě ale neomlouvá od spotřebování CELÉHO balení!

Aquavit /akvavit/

Aquavit je druh alkoholického nápoje. Jeho název je odvozen od latinského aqua vitae /živá voda/. Tento nápoj má největší oblibu ve skandinávských zemích, především v Dánsku. Je to nápoj na bázi neutrálního alkoholu z obilí nebo brambor. Při druhé destilaci se do něj přidávají byliny a koření. /koriandr, fenykl, skořice, kopr, badyán či hřebíček/. Jeho nejdůležitější složkou je ale kmín. Obsah alkoholu bývá v rozmezí 37,5% - 45%.

Jedná se o destilát vyráběný převážně ve skandinávských zemích z obilí nebo brambor a ochucený kmínem a dalšími kořeními a bylinkami. Norský akvavit je speciální tím, že i v současné době zraje v sudech na palubách lodí cestujících z Norska do Austrálie, případně jiných míst, podmínkou ale je, že loď musí na cestě přeloučit rovník a zpět. V 19. století bylo totiž náhodou objeveno, že houpání lodí míchající destilátem v sudech, a výrazné změny teplot během této cesty, mají pozitivní vliv na vývoj chuti, který se nepodařilo nijak jinak napodobit.

Den 17., středa 14.9.

Jak nám Norské dráhy připravily zpestření

Po příchodu do Geilo před třemi dny jsme s ohledem na předpověď počasí naplánovali výlet slavnou železnicí Flåmsbana na dnešek a lístky jsme kupovali s předstihem v pondělí. Bylo to snadné, když jsem si účet u Norských železnic založila ještě z domova, a použili jsme to již po příletu na nákup jízdenek z Osla do Rjukanu. Výhodou registrace byla možnost sledovat polohu vlaku, no a dnes ráno se z výhody stala nevýhoda. Norské dráhy nám totiž připravily zpestření ve formě zpoždění prvního z vlaků. Pokud by nám totiž v Myrдалu ujel přípoj, což se jevílo dost pravděpodobně, museli bychom cestovat následujícím, a tím pádem v cílové destinaci, tedy ve Flåmu, nasednout hned na zpáteční vlak. Abych tomu předešla, řešila jsem, zda na stávající lístky můžeme cestovat spojem pozdějším, či nikoliv. Nebyla jsem schopná to ověřit, tak jsem raději komplet jízdenky na cestu zpět do Geilo vrátila a zakoupila nové. Jen co jsem to provedla, Norské dráhy se nás rozhodly udržovat v pozornosti, jelikož na webu se jevílo, že přípojný vlak v Myrдалu by mohl čekat, takže vrácení zpátečních lístků bylo zbytečné.

Raději pro klid v rodině to mléko hned sbalím

Chystali jsme se na pokoji na celodenní výlet, takže jsme si nabalili chleby se salámem pro mě a se salámem a sýrem pro Luboše, které jsem večer nachystala, jenže jak byla lednička na pokoji nastavená na maximum, byly všechny zmrzlé na kost. Občerstvení si bral na starost Luboš, takže jsem jej minimálně třikrát důrazně upozornila, aby z chladničky nezapomněl vzít mléko, a když jsem se ho po nějaké době zeptala, zda jej má v batohu, ukázalo se, že nikoliv. Než jsem se na něj stihla nazlobit, vysvětlil mi, že to byl úmysl, aby prý bylo co nejstudenější, tudíž vydrželo co nejdéle použitelné. Nějak opomněl, že stejně jako svačina se proměnilo v led, takže změna skupenství na tekuté, tedy přijatelné pro nalití do kávy, bude trvat mnoho hodin.

„Raději pro klid v rodině to mléko hned sbalím,“ prohlásil Luboš, vida můj vražedný pohled.

„Kdybych zapomněl kameru, není to takový průser, jako nechat doma Tvoje mléko.“

Tssss, samozřejmě že nevzít si na vycházku kameru by vůbec nevadilo, však oba máme mobily, dalo by se filmovat pomocí nich. Ale nemít mléko?! Jak bych pila kafe?! To by Luboš patrně nepřežil.

Jak jsem svírala v ruce kafe, ještě než jsme vyjeli z Geilo

I když jsme věděli, že vlak bude meškat, přesto jsme se na asi 2 km vzdálené nádraží vydali na čas jeho pravidelného odjezdu. Podle tabule v hale měl aktuálně 40 minut zpoždění a stále nebylo jasné, zda na nás v Myrdalu přípoj počká. Luboš, zmlsaný našimi cestami railjetem a pendolinem se mě zeptal, zda dostaneme na palubě šampíčko. Odvětila jsem, že bude rád, když najdeme naše zaplacené místenky.

Když se konečně vlak přiřítíl do stanice, ukázalo se, že jsme popletli či spíše nepochopili jeho řazení, takže jsme se do našeho vagónu museli dostat úplně dopředu přes všech osm vozů. Aspoň jsme si udělali exkurzi po vlaku. Brali jsme to úprkem, abychom si stihli obsadit naše rezervovaná místa, kde se ukázalo, že přídomek „plus“ k jízdence obnáší první třídu. To jsem při koupi fakt netušila, upřímně jsem se domnívala, že to znamená příplatek za možnost jízdenky vrátit. Splavení a zpcení jsme se usadili a honem utíkali ke kávovaru, který byl součástí této buržoazní kategorie. Stihla jsem si udělat kafe, ještě než jsme vyjeli z Geilo. Byla jsem ovšem poslední, kdo se ke kávě dostal, následně byl kávovar kaput. A ne, opravdu jsem ho nepokazila, jako zdroj horké vody pro přípravu čaje fungoval nadále. Součástí koutku s kávovarem byla kromě cukrů i nabídka slaných tyčinek, balených po pár kouscích. Moc dobrý počín, s kávičkou byly výborné. A dokonce byly bez mléka!

Jak jsme čekání na přípoj smysluplně trávili v nádražce

Sympatický průvodčí nás po kontrole lístků upozornil, že navazující spoj v Myrdalu na nás nepočká, naše zpoždění činilo $\frac{3}{4}$ hodiny. V pohodě, na to jsme byli připraveni, protože jsme přesně s tímto vývojem situace počítali, a kvůli tomu jsem zpáteční jízdenky vracela a následně kupovala pozdější.

Myrdal nás přivítal mrholením, takže jsme honem zapadli do budovy vlakové budovy, kde jsme kromě prodejny suvenýrů našli malebnou nádražku. Zatímco u nás by v zaplivaném kamrlíku nabízeli pivo a turka, zde v útulné místnosti servírovali kafe typu latte a vafle. Strategicky jsme si obsadili jeden z mála stolů a čekání na přípoj smysluplně trávili tam, u kafička. Dovnitř se moc hostů nevešlo a ti, co si nestihli zabrat stůlek, postávali v hale, promrhali totiž předtím cenné minuty marnou snahou si osadu prohlédnout. Kromě nádraží ji totiž nic netvoří, nemá ani stálé trvalé obyvatele, jedná se pouze o důležitý přestupní uzel mezi železnicí Oslo – Bergen a právě Flåmsbanou. Jediná zajímavost, která se tam dala spatřit byl vrtulník, létající s frekvencí asi pět minut, a dovážející zásoby.

Kapitola šestá

Flåmsbana

Flåmsbana

Flåmsbana je malá lokální železnice i společnost v kraji Sogn og Fjordane v Norsku, vzdálená přibližně 216 km severozápadně od Osla. Trať tvoří spojkou mezi městečkem Flåm, ležící na břehu Aurlandsfjordu, pokračování Sognefjordu a zastávkou Myrdal na trati Oslo – Bergen /z roku 1909/. Stavba tratě byla zahájena v roce 1923 a trvala 20 let, během těchto let dělníci odpracovali 6 165 350 pracovních hodin. V současné době je traťový provoz zaměřen na turistiku. Trať patří mezi nejstrmější železniční dráhy s adhezním provozem na světě.

Trať prochází přírodně pěkným horským údolím říčky Flåmselva, která vytéká z jezera Reingavatnet poblíž horní stanice Myrdal. Pod jezerem Reingavatnet je zastávka Kjosfossen, ze které je krásný pohled na vodopád. Souběžně údolím vede i horská silnice, která vrcholový úsek pod horou Myrdalsberget překonává 21 serpentínami. V dolní části prochází trať údolím, kde okolní vrcholy dosahují výšky až 1400 m, přitom dolní stanice ve Flåm je pouhé 2 metry nad hladinou moře.

Příkrý terén na úbočí byl příčinou častých sesuvů půdy a kamení. I přes tato rizika bylo v těžkém terénu na trati Flåmsbany vyraženo celkem 20 tunelů, přičemž nejdelší tunel je 1 341,5 m dlouhý. Celková délka tunelů je 1/4 délky, což je 5 692,6 m. Ražba tunelů byla náročná a riziková práce a postup takové ražby byl pomalý i s ohledem na to, že se ražba prováděla ručně. Výjimka, kdy se pro ražbu tunelu použil dynamit, bylo u tunelů Nåli a Vatnahalsen.

Stavbu, resp. ražbu tunelů ale i ostatní práce provázely drobné i větší nehody, mezi zdokumentované nehody patří i amputace ruky nebo úmrtí dvou pracovníků po těžkém zranění v roce 1925 a 1938. Ale ani samotná ruční ražba, vrtání kamene, se neobešlo bez rizika. Někteří pracovníci měli poškozené zdraví vlivem vdechování prachu, který vzniká při vrtání kamene a někteří i zemřeli na silikózu nebo byli následně postiženi po zbytek života.

Trať je označována jako mistrovské dílo stavitelů a projekce tratě. Na celkové délce tratě 20,2 km je celkem 20 tunelů v celkové délce 5,7 km, to je 1/4 celkové délky tratě.

I přes velký sklon tratě je trať pouze adhezní /běžný styk kola a kolejniče/. Proto jsou tamní vlaky vybaveny pěti brzdovými systémy.

Mezi horní a dolní stanicí je na délku 20,2 km převýšení 865,5 m /též se uvádí 863,6 m/, což představuje průměrný sklon tratě 42,75 ‰. V nejstrmějším místě má trať podélný sklon /stoupání/ 55,6 ‰. Podle textů na stránkách provozovatele dráhy a dokumentačního střediska věnujícímu se této dráze má 80 % délky tratě stoupání 55 ‰, což tuto trať řadí mezi nejstrmější železniční tratě normálního rozchodu s adhezním provozem na světě.

Den 17., středa 14.9.

Jak jsme nevychytali strany

Och, jak se nám vymstilo naše sezení v kavárničce! K vlaku Flåmsbana jsme díky tomu dorazili až mezi posledními, takže jsme horko těžko našli volnou čtyřsedačku. Hned po rozjetí jsme pochopili, že jsme správně nevychytali strany, rozeklaná údolí se nabízela právě na protilehlé. I tak to ale stálo za to, impozantní výhledy do hlubokých strží, sem tam baráček... No a když jsme dobře neviděli, tak jsme se postavili, a fascinovaně zírali přes sklo ven. Tohle se jen tak nezažije.

Vlak zastavil u vodopádu Kjosfossen, kde průvodčí vyhlásili fotící pauzu. Vodnatý vodopád s tříští z kapiček dopadajících na nás byl nádherný a díky dvěma deštivým dnům se jeho síla řvoucích mas zvýraznila. Zůstali jsme u něho ze všech cestujících nejdéle a do vlaku se vraceli sami, mokří jako myši, jak nás to ošpláchalo, přičemž jsem měla durch mokrou mikinu. Hlavně že mi nepromokavá bunda dlela v batohu na sedačce, že jo. Zbytek cesty probíhal ve znamení kuk doleva, kuk doprava, kdy měnící se scenérie se střídaly na obou stranách.

Velký flám v malém Flåmu

Při příjezdu do Flåmu přšelo, nahodili jsme tedy na sebe bundy a řešili, kam s námi, s ohledem na počasí se nám na nějakou pěší túru ani moc nechtělo. Naše první kroky vedly do prodejny suvenýrů, kde to konečně vypadalo, že seženeme něco pro rodinu, a hlavně pro sebe. Lubošovi se tam totiž zalíbila jedna moc pěkná čepice. Pěkná čepice na pěknou hlavu. Čepice na moji hlavu. Domluvili jsme se, že si obejdeme osadu, a když nikde nic jiného neobjevíme, kulicha si pořídím tady. Super. Měla jsem radost.

V dešti jsme došli do přístavu, kde kotvily dvě lodě, z toho jeden byl trajekt a druhý malý katamarán. Jízdní, či spíše lodní řád ovšem nabízel v tuto dobu takové spojení, že bychom nestihli poslední vlak zpátky do Geilo, čímž se výlet po fjordu vyřešil sám od sebe, a já byla ráda, že jsem nic takového neorganizovala dopředu. Počítali bychom totiž s příjezdem předchozím vlakem, který nám díky zpoždění ujel, tím pádem by na nás nepočkal ani parník a propadly by nám jízdenky.

Jak nám nerozmrzla svačina

Vzpomínáte si, jak jsme si ráno balili svačinu z ledničky, kde zmrzla na kost? No tak se nic moc nezměnilo, kromě toho, že chleby začaly být trošku rozblemcané. Na můj vkus nepoživatelná hmota. Luboš se sice tvářil, že nic jiného nemáme, takže to sníme, i kdybych se stavěla na hlavu, ovšem proti němu se spikly všechny bytosti světa. Pršelo tak, že se venku zůstat nedalo a já objevila levný samoobslužný bufet, kde jsme obsadili jediný volný stůl. U pultu jsme si začali vybírat oběd, ale díky jídelnímu lístku v norštině mi to trvalo delší dobu, musela jsem si napřed přes internet název přeložit a pak vygooglovat recept, takže jsem třeba přišla na to, že pošírovaný losos obsahuje mléko. Termín „pošírovaný“ jsem až do dnešního dne nikdy neslyšela. Nakonec to dopadlo tak, že jsem obsluze řekla, že chci něco bez mléka, a nafasovala jsem klasiku, tedy fish and chips, což je smažená treska a hranolky, navíc tohle jídlo i nejméně stálo. Luboš si poručil dvakrát rybí polévku a moc si pochutnal. To já tedy taky, ale jen jsem ignorovala ocet, který se servíruje klasicky k fish nad chips. Barbaři. Na pití jsme si vytáhli termosky s vlastním čajem, abychom ušetřili za nápoje. Činili jsme tak pokoutně, nějak podvědomě jsme tušili, že se to nesmí a že by to obsluha neuvítala. Byla jsem zvědavá, zda alespoň do večera naše chleby rozmrznou natolik, aby se vůbec daly zkonzumovat. Asi bychom měli ztlumit ledničku na pokoji, proměnila se v mrazničku.

Jak jsme díky obědu zmeškali duhu

Příjemně posilnění jsme se vydali k břehu fjordu asi půl hodiny poté, co srážky ustaly. Když jsme rozkládali stativ na pěkném fotogenickém místě, odcházející chlapík s velkou zrcadlovkou na krku se nás zeptal, zda jsme taky viděli duhu. Neviděli! Tragédie! My ji díky obědu zmeškali!

Taková škoda! Možná stačilo jenom odejít z jídelny o pár minut dříve. No, nedá se nic dělat, i takový je život. Prošli jsme se tedy po malebné zátocě a téměř jsme se u toho vedli za ruče, jak romantické nám to přišlo. Skoro jako pozdní rande. Člověk by z té romantiky až zvracel :-)

Vrátili jsme se k nádraží a přiléhající prodejně suvenýrů, jelikož čas již pokročil, a provedli jsme tam finální a definitivní nákup upomínkových předmětů. Spousta magnetek, ale hlavně, čepice a nákrčník pro mě! Lubošovi děsně dlouho trval výběr, protože co se líbilo jemu, nelíbilo se mě a naopak, takže bylo potřeba nalézt takový kulich, na němž se shodneme oba. Povedlo se a spokojení jsme přes malé muzeum, mapující náročnou stavbu železnice Flåmsbana, prošli na opačnou stranu budovy, což byla samotná hala nádraží. Prohlídka muzea byla zdarma, pokud si v obchodě turista něco koupil.

Tak brzo jsme byli u vlaku, až jsme si neměli kam sednout

Na nádraží, když započtu i čas strávený v prodejně suvenýrů a muzeu, jsme dorazili hodně brzo, dlouho před odjezdem vlaku, ovšem samotný příchod na nástupiště pár minut před odpichem znamenal jediné. Neměli jsme si kam sednout. Tedy ona se volná místa nabízela, ale opět jen na té straně, kde je méně výhledů, takže tu lukrativnější si dávno obsadili zkušenější. A to jsme se určitě ocitli na nádraží před nimi! Nevadí, však i odvrácená strana údolí stojí za to.

Z Flámu jsme cestovali posledním vlakem. Na přestup v Myrdalu jsme měli sedm minut, ale díky útulné kavárničce jsme neřešili, kdyby nám to ujelo, navíc za dvě hodiny bychom mohli nasednout na další, taktéž poslední spoj na této trase.

Flåmsbana jako jednokolejná trať umožňovala obrát soupravy buď na začátku a konci a možnost křižování přibližně uprostřed v osadě Berekvam, kdy každé zpoždění se přenášelo dál. Je totiž logické, že protijedoucí vlak nemůže pokračovat, pokud je míjející zpožděn, když je k dispozici jediná kolej. No a právě v osadě Berekvam jsme několik minut čekali, abychom mohli projet.

Norsko je země tunelů

Celý vlak panikařil, zda nám to v Myrdalu ujede či nikoliv, když jsme na přestup měli mít sedm minut, a přesně tolik i činilo naše zpoždění. Já ovšem byla nad věcí, sledovala jsem provoz na trati, a viděla jsem, že přípojný vlak má zpoždění tři minuty. Tolik jsme taky následně měli na přestup v Myrdalu, takže luxusní doba, nemyslíte? Mně tolik času běžně v Brně stačí, včetně nákupu kafe v automatu.

V Myrdalu jsme vlak do Geilo, jedoucí až do Osla stihli s přehledem a shodou okolností se jednalo o stejnou soupravu s nefungujícím kávovarem jako na cestě tam. Jízdu jsem si nyní užívala mnohem více, Norsko je totiž zemí tunelů.

„Skála, vzduch, skála,“ stručně Luboš, koukaje z okna, scenérii vystihl. Pokud totiž nešlo vytesat do tvrdé skály tunel, propojili to ve vzduchu visící konstrukcí, upevněnou po krajích, a měli trať vedenou sto metrů nad vodou. Paradoxně se mi tento úsek, tedy část tzv. Bergenské železnice mezi Myrdalem a Geilo líbil více než slavná Flåmsbana. Jednak mám ráda technické stavby, jednak mě přitahovaly okolní vrcholky pokryté ledem, špičaté skály a taky masivní ledovec. Jedna ze zastávek byla i Finse, náš původní cíl, kam jsme na treku chtěli dojít, a nakonec to změnili kvůli nabídce infrastruktury na Geilo. Jak jsme nyní viděli pohledem z okna, moc dobře bylo, že jsme neskončili ve Finse. Většina letních mostů byla totiž zničená.

Kapitola sedmá

Geilo

Den 17., středa 14.9.

Jak jsme se vydali do salátového baru a odešli se salátem ve formě čipsů

Do Geilo jsme přijeli před sedmou hodinou večer. Vlítli jsme honem do jediného ze tří obchodů, nabízejících salátový bar, tedy do Sparu, abychom si sehnali přílohu k zítřejšímu obědu, ale takhle pozdě večer už byla nabídka prakticky vyprodána. Abychom se odškodnili za vzniklé příkoří, tak jsme si koupili salát ve formě čipsů. Ano, u pultu zbývalo něco, co připomínalo nachos, tedy trojúhelníkové čipsy podobné mini tortillám, pouze z brambor, já si k tomu přidala nějaké krutony, které miluji, a odnesli jsme si vzácný poklad na hotelový pokoj. Tam jsme usoudili, že zítra tak jako tak na nákup půjdeme znovu, takže je nejlepší si to vzít čerstvé, a právě donesený „salát“ jsme sežrali do posledního lupínku. Však je to z brambor, což je přece taky zelenina, ne?

Spát jsme šli s pocitem, že se nám naše flákací část dovolené chýlí ke konci. Už jen jeden den a odjedeme odsud pryč.

Den 18., čtvrtek 15.9.

Jak jsem si poprvé nedala rybu

Ano, vážení, je to tak, ale po mnoha dnech konzumování pouze rybích pokrmů jsem se dnes rozhodla, že si na snídání spapám něco jiného než zvíře, které plave ve vodě. Ptáte se pročpak?

Měla jsem totiž neurčitý pocit, že servírované ryby nejsou úplně čerstvé, proto ta změna.

Dnes mi Luboš sloužil jako předjedlík, bylo totiž potřeba zmapovat potraviny, aby v nich nebylo mléko či cibule. Takto mi ochutnal smaženičku, aby potvrdil, že je opravdu cibule prostá, a já si jí nakydala na talířek. Byla moc mňam.

U jídla jsme řešili, kam dnes vyrazíme, a jednohlasně jsme změnili plány. Původně jsme totiž chtěli 17 km okruh na 1162 m vysoký vrchol Havsdalshovda, tyčící se severně od Geilo. Stav mých pohorek byl ovšem dost povážlivý, takže jsme výstup odpískali, místo toho jsme se rozhodli obejít jezero jižně od Geilo, z něhož se vyklubal fjord Ustedalsfjorden. Taková pořouchlá vodní plocha. Tváří se jako jezero a přitom se jedná o fjord :-)

Jaký typ neoprenu si mám obléct?

Jako první jsme došli na větrem bičovanou pláž, kde se Luboš rozhodl vyzkoušet jejich WC, zde prezentované kadibudkou. Mně se sice nechtělo, ale nikdy nepohrdnu možností se vyprázdnit.

Pak jsme stáli na břehu a koukali do dále. Studená voda, valící se ve velkých vlnách na písek, nám vnukla otázku. Jaký typ neoprenu je vhodný pro zdejší podmínky? A proč vůbec mají tak nádhernou pláž, když je osm stupňů?

Pak jsme okruhem obešli fjord a ocitli se na druhé straně Geilo, kde jsme předtím nikdy nebyli. Mrkli

jsme na malý hřbitov s krásně posečenou trávou, abychom zjistili, že vše je v nejlepším pořádku, běžná doba dožití 98 let. S tímto fenoménem se na Severu setkáváme docela často, výjimkou nejsou ani náhrobky sto a víceletých, jen Grónsko nám to narušilo, kdy křivka tamního průměrného úmrtí měla dva píky – jeden kolem pěti let a druhý mezi 30 a 35 lety.

Jak jsem lovila kámen do sbírky a téměř u toho spadla do řeky

Z našich cest si vždy vozíme kameny do sbírky. Luboš není žádný troškař, takže nejraději má velké šutry velikosti jídelního talíře o váze několika kilogramů. Na našem treku přes Hardangerviddu jsme jeden kousek chtěli vzít též, ale úplně jsme na to zapomněli, první dvě třetiny přechodu jsme si to sice pamatovali, ale nechtělo se nám ho tahat, no a v posledním úseku jsme to úplně zasklili, a bylo tedy nutné chybu napravit tady v Geilo, jelikož osada se nám moc líbila. Bohužel, žádný pro nás přijatelný se nikde v zastavěné oblasti nenacházel a můj nápad sebrat jeden z kamenů, odvalených při stavbě čehosi uprostřed Geilo, mi Luboš neschválil. Poslední možností zůstala 220 km dlouhá řeka Hallingdalselva tekoucí osadou a patrně pramenící / ústící ve fjordu. Na jejím dně se nacházel dostatek pěkných šutrů, takže jsem vylezla na jeden z větších kamenů trčícího z řeky, dřepla jsem si na něm a počala vyhlídnutý šutr lovit. Neuvědomila jsem si ovšem odlišný úhel lomu světla ve vodě proti vzduchu, při šátrání ztratila rovnováhu, a kdybych se na poslední chvíli druhou rukou nechytila skály, spadla bych do řeky. Jak symbolické.

Kdo by v Norsku nejedl vafle, jako by tam ani nebyl

Abychom se moc brzo nevrátili na hotel, vzali jsme to ještě oklikou, díky níž jsme přišli k zajímavému kostelu ve tvaru polární záře. Aspoň jsem takto stavbu připodobnila. Vevnitř jsme našli nejenom působivé vitráže a úžasné varhany, nýbrž i kavárnu! Přímo uprostřed kostela. Povedlo se mi tam zbavit posledních papírových peněz, vyměněných v Rjukanu na začátku dovolené. Kafe tam stálo dvacku, tedy o polovinu méně, než v mé oblíbené kavárničke Café mocca, ta ale zase měla sv   genius loci. Bohužel se ukázalo, že kazatel, kter  y zároveň obsluhoval u pultu, byl neoblomn  y stran zásad. Ke k  v   patrí vafle a basta! Skoro n  m odmítal kafe prodat jen tak, bez moučníku. Povedlo se mi jej p  sv  d  it, že j   vafle nesmím, když jsou z mléka, a uv  ril mi a   poté, když jsem vytáhla PETku od akvavitu, plnou ovesného mléka.

„On ale alergii na mléko nemá,“ ukázal na Luboše.

„Nemá, ale je diabetik, neměl by konzumovat sladk  ,“ snažila jsem se vyklouznout z nutnosti konzumace zákusku.

„Tam prakticky žádný cukr není.“

Než jsem zvládla protestovat, svírala jsem v ruce talířek s vaflemi naplněnými džemem. Než jsem ho ovšem stihla vrátit, všimla jsem si Lubošova nesouhlasného pohledu.

Jak měl Lubošův jogurt parametry betonu

Luboš se s chutí obětoval a vafli zpráskal. Musela jsem ho fakt dlouho přemlouvat :-)

Cestou na hotel jsme to vzali opět přes salátový bar, kde jsme, na rozdíl od včerejška, sehnali čerstvé ingredience. Do trouby jsem vrazila ryby a za pár minut jsme dlabali úžasnou baštu. Luboš se chtěl ještě došťouchnout jogurtem z ledničky, ale když jej vytáhl, měl parametry betonu. Že my jsme ji ještě neztlumili?! Místo aby chladila, nadále mrazí.

Následoval klasický odpočinek a pak jsme se opět rozdělili, Luboš kráčel do bazénu, já na kafe. Na poslední kafe v Geilo. Padl na mě splín. Úžasná, útulná kavárnička a já jsem v ní naposledy! Už se sem nikdy nepodívám. Fňuk. Zdalipak naleznu podobně líbeznou na jiném místě v Norsku za rok, kam se opět vrátit hodlám?

Plná sentimentu jsem dorazila na pokoj, kam vzápětí nakráčel Luboš, a vida svou manželku smutnou, použil osvědčenou metodu. Uvařil mi v rychlovarné konvici kafe za použití erárního pytlíku, obsahujícímu asi rok prošlou mletou kávu, do ní nalil panáka „rybího tuku“, otevřel mi moje oblíbené čipsíky a usadil mě to postele. Léčba zabrala, za pár minut byla deprese fuč. No tak se neocitnu znovu v Geilo, ale najdu si jiné místo na Severu, blízké mému srdci.

Jak jsme byli rádi, že se ze stropního alarmu nespustila voda

Program večera byl jasný. Vytvořili jsme balicí plán, spočívající v kompletní naší výbavy na přesun, takže jsme na postele rozložili spacáky, bundy, péřovky a zbytek oblečení, abychom to mohli dle přesného řádu balit. V té době, v momentu největší entropie, tedy neuspořádanosti systému, hotelem začal zvučet signál požárního poplachu. 120 decibelů, znějících v našem pokoji, a odrážejících se od stěn, má velký přesvědčovací potenciál. Tak, jak jsme byli, tedy Luboš v trenkách a já v tričku a kalhotkách, jsme vyběhli na chodbu v hrůze, že hoří. Stáli jsme tam jak

trubky jediná. Když se delší dobu nic nedělo, i když siréna hlučela dál, usoudili jsme, že to byl poplach planý, a vrátili se na pokoj. Tam se nám ulevilo, že se ze stropního alarmu nespustila voda. Pokud by se tak stalo, měli bychom všechno všecičko durch mokré, včetně péřových věcí. To by byla ta správná sranda. Naštěstí náš požární hlásič, upevněný na stropě, patřil mezi ty starší, tedy bez integrovaného chrliče vody.

Jak jsme dojídali zbytky

Na večeri bylo třeba dojíst zbytky. Do trouby jsem vrazila poslední balení krevet v těstíčku, půl kila za 40 NOKů, tedy na naše v přepočtu 100 Kč při kurzu 1 NOK = 2,5 Kč. Jednalo se o předvařený pokrm, který stačilo jen pár minut tepelně upravit. Opět jsem na to využila litinovou pánvičku a námi zakoupený olej, jehož více než dvě třetiny jsme se rozhodli věnovat hotelu. Nejsme tak zoufalí, abychom se jej pokusili převézt, a riskovali, že kvůli pár ušetřeným korunám si jeho nechtěným rozlitím v batohu zničíme výbavu za desítky tisíc. Luboš využil ještě teplé pánvičky a zbytku rozehřátého oleje a osmažil si tam bramborové placky, které si naplnil šunkou a sýrem, čímž vzniklo něco jako tortilla. Prý si moc pochutnal. Já na zítřejší cestu upekla tresky v těstíčku a hotové je strčila do jedné z krabiček, v níž jsme si nosili salát z baru. Tímto jsme předletovou přípravu považovali za hotovou, já si ještě příručně nechala jednu z termosek, jelikož jsem si do ní plánovala u snídaně načerpat kafe z termosky na cestu. Běžně jsme viděli ostatní hosty tohle dělat, tak jsem nepovažovala za nutné to řešit. Prostě to provádějí všichni, spáchám to i já.

To mi to slunko bude pořád svítit do očí, aneb co mi bude doma chybět

Večer se vykrystalizovaly věci, které mi doma budou chybět.

- salátový bar
- rybí likér Fisker snaps
- krevety v těstíčku
- minerální voda Farris
- severní slunce

S poslední vyjmenovanou věcí by patrně nesouhlasil Luboš, protože když jsme batohy doladili tak, aby se nám s nimi zítra snadno cestovalo, když je povlečeme na zádech, začal hartusit.

„To mi to slunko bude pořád svítit do očí?!“

Dnes, jak byl nezvykle slunný den bez mraků na obloze a deště, se oranžová koule na nebi vůbec nechystala zapadnout a náš pokoj s okny situovanými přímo proti naší blízké hvězdě byl prodchnut jasnou září.

„Ano, bude, já mám totiž ráda v noci světlo,“ snažila jsem se jej přesvědčit. Marně.

Zatáhl závěsy a prohlásil, že normální je spát ve tmě.

Den 19., pátek 16.9.

Jak jsem způsobila kávovou potopu

Dle předchozího rozhodnutí jsem se do jídelny na snídani vydala nejenom se svým mlékem jako obvykle, nýbrž nyní i s termoskou. Měla jsem totiž v plánu si ji naplnit kávou, abych měla co popíjet při 4,5 hodinové jízdě vlakem. Na cestu do Osla jsme měli jízdenky do druhé třídy, takže bez bonusu koutku s kávovarem jako při výletu do Flámu.

Nebyla jsem první, kdo si v hotelu takto černou tekutinu čerpal do vlastní nádoby, ale rozhodně jsem byla první, kdo způsobil kávovou potopu. Kafe totiž bylo v obrovských, mnohalitrových várnících, kde jsem při držení termosky pod pípou kontrolovala stoupající hladinu, abych včas zastavila píst. No, tolik jsem si to teoreticky připravila, realita byla ale jiná. Najednou chrst, termoska byla plná až po vrch a všude tekla káva. Co tekla, přímo stříkala a samozřejmě, jak jsem se rychle snažila otočit páčkou, abych to zastavila, nechtěně jsem pustila ještě větší proud, takže jsem měla litr kafe ve své nádobě a asi deset litrů na stole a na zemi. Stačila ale slabá půlhodinka, kdy jsem se chopila ubrousků, a nebylo nic poznat, jak krásně jsem to po sobě pouklízela.

Myslím, že se personálu ulevilo, že dnes končíme.

Přes Oslo S pojedeme sníženou rychlostí. Lze očekávat zrušení a zpoždění. To je způsobeno zemním spojením. Není jisté, jak dlouho bude trvat, než vlaky pojedou podle jízdního řádu. Mezi Lillestrøm a Asker je zrušena každá druhá linka L1 | Linka L14x je zrušena | Žádáme cestující, aby použili jiné jedoucí vlaky.

Jak byl každý druhý spoj do Osla zrušen

Na pokoji jsme ohřáli rybky určené na oběd do vlaku, a trochu tepelně upravili i přílohu ze salátového baru, jelikož vše bylo zmrzlé na kost. Ano, tušíte správně, stále jsme ledničku neztlumili na menší výkon.

Horší bylo, že jsem na mobilu sledovala upozornění, že se z technických důvodů, snad stavebních prací či překážky na trati, ruší každý druhý spoj do Osla a cestující mají použít následující vlak.

Tohle řešení mělo jedinou vadu na kráse, a to skutečnost, že nejbližší další z Geilo odjížděl až v 17 hodin.

Když jsem to sdělila Lubošovi, tak ten v intencích výluky v Brně, kdy část vlaků jezdila jen do Králova pole místo na hlavní nádraží, prohlásil:

„Však nemusíme až na Oslo hlavní nádraží, stačí nám jen Oslo Královo pole, tolik si už dojdeme.“

Každopádně nás situace zatím nechávala chladnou a nepanikařili jsme, nějak to dopadne, i kdybychom měli cestovat až navečer.

Jak jsem vracela prázdné flašky

V severských zemích se zálohují i plastové láhve od minerálek a nám se za dobu našeho pobytu jich už pěkná řádka nashromáždila, tak jsem se je vydala do obchodu vrátit. Myslela jsem si, že po pěti dnech se už v Geilo vyznám, ale ukázalo se, že ne a ne trefit Remu, což byl jediný ze tří obchodů, kde jsem přesně věděla, kde automat na výkup prázdných flašek leží, navíc Rema byla z těch tří řetězců nejlevnější a já tam plánovala utratit poslední norské mince.

Nebylo ovšem tak jednoduché se zbytku peněz zbavit. I když jsem si pečlivě spočítala, kolik dostanu za PETky, kolik mám drobných v peněžence, a tedy jaké množství žvýkaček a bonbónů bez cukru mohu koupit tak, abych byla na nule, prodavač mi přes moje protesty jednorunovou minci vrazil zpět, že si ji mám nechat na památku. Byla totiž zvláštní tím, že nominální hodnota jednoho noku má uprostřed díru.

Nástup do vlaku proběhl bez problémů díky tomu, že jsme už znali řazení vlaku, takže odpadl běh podél vlaku až na jeho opačnou část, jak jsme prováděli ve středu, kdy jsme cestovali opačným směrem.

Kapitola osmá

Cesta

Den 19., pátek 16.9.

Jak si Luboš zapomněl pohory ve vlaku

Po usazení na naše místa 43 a 44 se Luboš rozhodl, že nebude sdílet dvojsedačku se svou manželkou, a přestěhoval se přede mě na volnou lavici. Vzápětí dorazil průvodčí, zkontroloval naše lístky a upozornil Luboše, že v následující zastávce Ål stasjon někdo s místenkou přistoupí, tak aby se tam Luboš moc nezabydloval. A taky že ano, za 20 minut vlak zastavoval, takže Luboš se vrátil zpátky ke mně. Bylo nám ale divné, že chlapík si nesedl k oknu, nýbrž setrval v uličce.

Po další půlhodině se Luboš pídil po svých pohorách. Cestoval totiž vyzutý a potřeboval si skočit na WC, jenže boty se nikde kolem nás nenalézaly. Kam zmizely? Když už jsme zkontrolovali všechna dostupná i nedostupná místa, museli jsme si přiznat, že Luboš asi o ně přišel. Nezbude mu než dojet domů v brodicích ťapkách.

Když se Luboš vydal v ponožkách na toaletu, najednou své postrádané pohory našel. Ano, tušíte správně, nechal je na zemi u sedadla přede mnou a zůstaly tam i poté, co pouštěl v Ål stasjon

přistoupivšího cestujícího na jeho místo, ten si ale zjevně k smradlavým botám sedat nechtěl, protože jen co se pro ně Luboš natáhl, přemístil se chlapík k oknu.

Luboš za nějakou dobu vytvořil teorii, jak mu Nor jeho boty chtěl sebrat, ale on mu je v poslední chvíli vyrval, těsně předtím, než si je strčil do svého kravatáckého kufříku :-)

Jak jsem budila pohoršení, aneb jak mi káva byla cítit po anýzu a kmínu

Dlouhou cestu jsem si zpříjemňovala kávičkou z termosky, do které jsem si lila ovesné mléko, jenž jsem měla ve flašce od rybího šnapsu, tedy od alkoholu akvavit. Díky tomu mi kafičko krásně vonělo po anýzu a kmínu, ovšem budila jsem tím nesmírné pohoršení. Každý z těch, kdo mě viděl, na mě upíral káravé oči, že si lupu chlast do kafe. A ještě k tomu před polednem!

Náš vlak po čtyřech hodinách jízdy končil ve stanici Oslo S, odkud to točil zase zpět na Bergen. My se přemístili na nástupiště, ze kterého nám navazoval vlak do Eidsvollu, který po trase měl i stanici

Oslo letiště. Tento další vlak byl narvaný tak, že člověk stál na jedné noze, a ani ta nebyla jeho. Ta necelá půlhodina jízdy bylo maximum, co se dalo takto vydržet. Jelikož vlak pokračoval dál, začal Luboš, v sevření ostatních cestujících, panikařit.

„Je zastávka Oslo letiště na znamení?!“

Uklidnila jsem jej, že vůbec nemám páru, ale domnívám se, že všichni ti okolo nás, obležení kufry a jinými zavazadly, jedou s námi na letiště.

Pokoj u ranveje

Měla jsem pravdu, ostatně jako vždy. Z vlaku jsme vystoupili, nesení davem tlačícím se ven, jemuž nešlo vzdorovat.

Myslím, že určitě nějaký cestující byl takto vystrkán ven proti své vůli :-)

Na letišti jsem se bravurně zorientovala, z kterého nástupiště autobusů jede spoj do našeho letištního hotelu Best Western.

Jsem prostě dobrá :-)

Tohle byl důvod naší okružní trasy. Já totiž věděla, že hotel, ve kterém budeme spát před odletem, má shuttle bus z letiště a

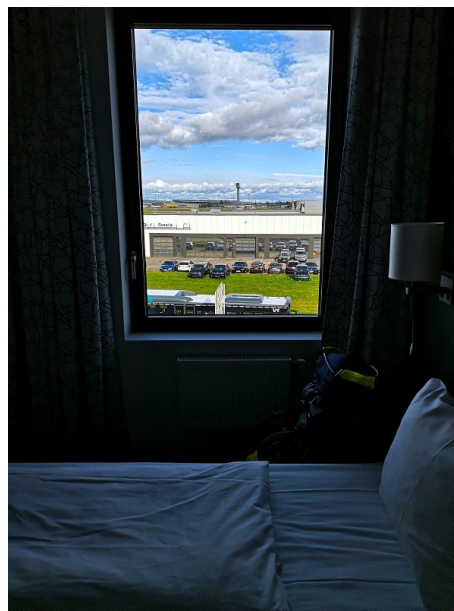
zpět, proto jsme taky cestovali až na letiště. Když už jsme věděli, kterým spojem pojedeme, koupila jsem na mobilu přes aplikaci jízdenky.

Na recepci v hotelu jsme se dozvěděli nemilou zprávou. Místo objednaných snídaňových balíčků budeme muset jít na snídani fyzicky, jelikož ji servírují od 4 hodin, nemají tedy důvod nám to chystat, ačkoliv to bylo při rezervaci předem domluveno.

Složili jsme se na přiděleném pokoji, odkud jsme měli výhled přímo na ranvej pod námi a na startující a přistávající letadla. To budeme večer sledovat místo koukání na televizi. Snad nás při usínání nebudou příliš rušit hlukem motorů.

Kolik lidí by se jako já dokázalo píchnout dřevěnou vidličkou do prstu

Nastala asi naše nejméně oblíbená část dovolené, tedy transformace batohů z módu cestovního na mód letecký. Mimo jiné to znamenalo vyložit ven věci, které pojedou příručně, jako foťák, ostatní techniku, bundy a léky a zbytek uložit tak, aby váha byla rozdělena přibližně napůl do obou batohů. Kromě toho bylo vše potřeba nabalit s rozumem, aby se nic neotlačilo či neprasklo, otevřít

termosky, abychom nebyli podezíráni, že vezeme benzín, no a následně vše omotat karimatkami a poté zabalit do fólie či strčit do velkých odpadkových sáčků. Poté jsme kokony oblepili množstvím izolepy. Jelikož nože musely zůstat v odbaveném zavazadle, a kousat do lepicí pásky se mi nechtělo, použila jsem na to dřevěnou vidličku ze salátového baru. Dopadlo to očekávaně. Vrazila jsem si ji hluboko do břicha prstu, až mi masívně vystříkla krev. Hlavně že lékárníčka už byla nedostupná vevnitř. Bolavý prst jsem si naslinila a tímto jsem ošetření prohlásila za ukončené.

Jak Luboš navrhoval vydat se přes ranvej do odletové haly

Ne tak Luboš, ten trval na řádném vyčištění rány od zbytků ryb a strouhanky a její dezinfekci a zakrytí, naštěstí jsme potřebné propriety měli s sebou, jednu flašku se zbývajícím rybím šnapsem a pár náplastí, které vozím v dokladovce pro strýčka příhodu.

Prst jsem si ovšem alkoholem nepolila, přišlo mi to líto, ale aby došlo ke kontaktu likéru s ránou, vyřešila jsem to elegantně.

Lupla jsem do sebe hlt, ten okamžitě nepolkla a prst si k cucání strčila do pusy. Chytré, že?

Na zítra jsme měli budík na 3,30, což mě určitě zabije, snídani na 4. hodinu a bus na letiště na 5,15. Luboš navrhoval časovou úsporu tím, že se do odletové haly, která je přímo před námi, vydáme přes ranvej. „Však nám letadla uhnou, až nás uvidí, ne?“

Když jsem mu po dlouhé době jeho nápad vymluvila jako naprosto pitomý, šli jsme spát.

Ještě ve dvě hodiny přistávalo letadlo. Vím to přesně, protože mě svým rachotem probudilo, a já se podívala na budík, kolik je hodin.

Den 20., sobota 17.9.

Rychlé střípky

Budík o půl čtvrté v noci byl fakt strašný.

Snídaně od čtyř hodin se kupodivu dala zvládnout.

Vyděsila jsem obsluhu v jídelně prosbou o rostlinnou alternativu mléka a následným nakydáním si ryb na talíř. V brzkou ranní hodinu jsem neměla sílu vysvětlovat, že jsem parciální vegan, mající alergii na mléko, ale v pohodě konzumující maso.

V buse v pět hodin nás na letiště cestovalo více. Všichni jsme vypadali jako zombie. Díky necelým a navíc přerušným čtyřem hodinám spánku, jsem v letadle usnula tak tvrdě, že se mnou Luboš v Praze dlouho musel třást, že už jsme přistáli, a bylo by tedy záhodno z letadla vystoupit.

Při cestě vlakem do Brna přešlo tak intenzivně, že nám to připomnělo náš pobyt v Norsku.

Určitě se do Norska ještě vrátíme.

Doteď nevíme, jak to bylo s těmi zrušenými spoji do Osla, náš vlak jel v pohodě.

Sepsala Lea Vargovčiková, nafotili Lea a Luboš Vargovčikovi